

DANISH JOURNAL OF NURSING

# Sygeplejersken

2  
VALG

DSR'S TO  
NÆSTFORPERSONER

DET STÅR  
DE SYV  
KANDIDATER  
FOR

FOLKETINGET

DET MENER  
PARTIERNE  
OM DIN LØN



## HUN HOLDER PATIENTEN I LIVE, MENS LÆGEN OPERERER

**Anæstesisygeplejerske Margit Kaas** er uundværlig på operationsstuen.

Men specialsygeplejersker er en mangelvare på de offentlige hospitaler. Fagligt selskab og ny forening for anæstesisygeplejersker mener, at løn og bedre arbejdsvilkår er løsningen, hvis flugten til det private skal stoppes.

# Nu er det tid til vaccination mod covid-19 og influenza




**DU KAN BLIVE  
VACCINERET  
MOD COVID-19  
OG INFLUENZA  
SAMTIDIG**

## Kom stærkt igennem vinteren

Vaccination mod covid-19 og influenza er et gratis tilbud til sundheds- og plejepersonale. Sundhedsstyrelsen anbefaler, at du tager imod tilbuddet for at beskytte dig selv, sårbare borgere, patienter og dine kollegaer.

# Stem sundhedspolitisk

 Folketingsvalget den 1. november er et særdeles vigtigt valg for sygeplejersker og sundhedsvæsenet.

Meningsmålinger blandt danskerne viser, at sundhed står øverst på danskeres liste over de mest presserende emner, som politikerne skal tage sig af. Hele 29 pct. – altså næsten 1/3 af danskerne – svarer, at sundhed suverænt topper listen over emner, der optager vælgerne mest.

Dansk Sygeplejeråd presser på for, at den kommende regering – uanset farve og konstellation – sikrer et opgør med uligelønnen. Uligeløn er et politisk skabt problem. Derfor skal politikerne i Folketinget også tage ansvar for at løse det. Målet er, at Folketinget afsætter penge, som overenskomstparterne efterfølgende kan udmønte.

Fastholdelse og rekruttering starter med løn. Og udfordringerne er desværre store og stigende. De seneste fem analyser fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) viser, at tæt på halvdelen af alle forsøg på at ansætte en sygeplejerske mislykkes.

Der er med andre ord meget på spil, når vi skal til stemmeurnerne.

På vores valgsite på [dsr.dk/fv22](http://dsr.dk/fv22) kan du se listen over de sygeplejersker, som stiller op som folketingskandidater. Du kan også læse DSR's hovedbudskaber ift. løn og manglen på sygeplejersker. I bladet her kan du desuden læse, hvordan de politiske partier forholder sig til spørgsmål om sygeplejerskers løn, lønstrukturkomité og flere midler til sundhedsvæsenet.

Flere sygeplejersker i Folketinget giver mulighed for bedre sundhedspolitiske beslutninger. Og det har sundhedsvæsenet brug for.

Derfor: Stem sundhedspolitisk!

*Grete Christensen*

Grete Christensen,  
formand



## I OKTOBER HAR DANSK SYGEPLEJERÅD VÆRET I MEDIERNE MED BL.A. DISSE EMNER

**Berlingske** 

"Hvis man vil have, at sygeplejerskerne bliver i det offentlige, starter det med lønnen. Det bekræfter det her sådan set bare. Sygeplejerskerne får – som den eneste af de undersøgte faggrupper – et markant lønloft, når de skifter væk fra det offentlige. Det er selvfølgelig ikke holdbart, når sundhedsvæsenet skriger på sygeplejersker."

**GRETE CHRISTENSEN**  
formand i Dansk Sygeplejeråd

**24** Aktuelt

"Det er meget kritisabelt, at man med aftalen stiller især de kvindedomineerede fag dårligere ved at straffe dem, der har arbejdet på deltid, f.eks. fordi de midlertidigt passer små børn. Det er mange penge, de går glip af."

**ANNI PILGAARD**  
næstforkvinde i Dansk Sygeplejeråd, om ny arbejds-  
skadeaftale, der betyder lavere erstatninger til  
deltidsansatte

**DR** Radioavisen

"Der er en anden normering i retspsykiatrien. Og så er der det her med, om man er klædt på til at varetage plejen og behandlingen af retspsykiatriske patienter i almenpsykiatrien, og det er man formentlig ikke, fordi det er et almenpsykiatrisk tilbud."

**DORTHE BOE DANBJØRG**  
næstforkvinde i Dansk Sygeplejeråd, om retspsykiatriske patienter i den almene psykiatri

Ansvh. chefredaktør  
**MORTEN JAKOBSEN**  
mja@dsr.dk  
Telefon: 4695 4110

Redaktionschef  
**KRISTINE JUL ANDERSEN**  
kja@dsr.dk  
Telefon: 4695 4278

Redaktionssekretær  
**LOTTE HAVEMANN**  
lha@dsr.dk  
Telefon: 4695 4179

Redaktionssekretær  
**HENRIK BOESEN**  
hbo@dsr.dk  
Telefon: 4695 4189

Fagredaktør  
**MAJ SIERCKE**  
msi@dsr.dk  
Telefon: 4695 4116

Art Director  
**SASJA CHRISTINA ROVENA  
HERMANSEN**  
sh@dsr.dk  
Telefon: 4695 4117

Journalist  
**CHRISTINA SOMMER**  
cso@dsr.dk  
Telefon: 4695 4264

Journalist  
**ANNE WITTHØFFT**  
awi@dsr.dk  
Telefon: 4695 4108

Journalist  
**MAI RATHJE SKOVGAARD**  
mas@dsr.dk  
Telefon: 4695 4283

Journalist  
**HELLE LINDBERG EMARATI**  
hli@dsr.dk  
Telefon: 4695 4279

Art Director  
**MATHIAS N JUSTESEN**  
mni@dsr.dk  
Telefon: 4695 4280

Grafiker  
**CATHERINE TEMITAYO  
JØRGENSEN**  
caj@dsr.dk  
Telefon: 4695 4282

**Næste nummer af Sygeplejersken udsendes:** 21. - 24. november 2022 **Hvis Sygeplejersken udebliver:** Log ind på dsr.dk → Menu → Sygeplejersken → Kontakt → Har du ikke modtaget Sygeplejersken? Udfyld og send blanketten, og bladet bliver eftersendt. **Distribueret oplag:** Perioden 2020-21 78.501 ekpl. Medlem af Danske Medier **Årsabonnement:** (pr. januar 2021) 975,00 kr. + moms **Løssalg:** 79,00 kr. + moms. Kontakt Media-Partners på abonnement@media-partners.dk **Ændring af medlemsoplysninger:** Kontakt Medlemsregisteret, Telefon: 3315 1555, medlemsregisteret@dsr.dk **Tryk:** Stibo **Annoncer:** Media-Partners, Det Gl. Mejeri, Alhøjvej 2, Stilling, 8660 Skanderborg, Telefon: 2967 1436 **Stillingsannoncer:** stillinger@media-partners.dk **Tekstsideannoncer:** annoncer@media-partners.dk **Manuskriptvejledning, udgivelsesplan m.m.:** www.dsr.dk → Menu → Sygeplejersken → Om Sygeplejersken **Ophavsret:** Enhver anvendelse af hele eller dele af artikler, fotos og illustrationer fra Sygeplejersken, såvel papirudgaven som den elektroniske udgave, er kun tilladt med skriftligt samtykke fra redaktionen eller forfatteren/fotografen/illustratoren jf. lov om ophavsret. **Ansvar:** Dansk Sygeplejeråd har intet ansvar for produkter og ydelser, som omtales i Sygeplejerskens annoncer eller indstik. Redaktionen påtager sig intet ansvar for materialer, der indsendes uopfordret. Holdninger, der tilkendes i artikler og andre indlæg, udtrykker ikke nødvendigvis Dansk Sygeplejeråds synspunkter. **Forsidefoto:** Michael Drost-Hansen **Udgiver:** Dansk Sygeplejeråd, Sankt Annæ Plads 30, 1250 København K, telefon: 3315 1555, redaktionen@dsr.dk, www.sygeplejersken.dk ISSN 0106-8350



Fagforening med  
fag og overenskomst



TRYK  
5041 0004

TEMA

# De uundværlige

Offentlige sygehuse mangler anæstesisygeplejersker, og de kan ikke erstattes af andre. En af dem er Margit Kaas. Hun mener – ligesom fagligt selskab og en ny forening for anæstesisygeplejersker – at bedre løn og arbejdsvilkår er vejen frem, hvis flugten til det private skal bremses.

LÆS SIDE

20

22 "DET ER MIT ANSVAR, AT HAN TRÆKKER VEJRET"

28 FRA OFFENTLIG OPERATIONSSTUE TIL PRIVATHOSPITAL

30 NY FORENING VIL TALE FOR SIG SELV



## Hvem stemmer du på?

Syv medlemmer af Dansk Sygeplejeråds kongres kandidider til posterne som næstforpersoner. Læs deres valgoplæg.

**SIDE 52**



## "PSYKIATRI-PLANEN ER EN KÆMPE SKUFFELSE"

Sådan lyder det fra en af de sygeplejersker, der arbejder i psykiatrien. **JOACHIM RITCHIE VAUGHAN** synes, psykiatriplanen er god, men pengebeløbet er til grin.

**SIDE 7**



## STUDERENDE INSPIRERES TIL AT FORSKE

**SABRINE RAHBEK JESPERSEN** og **CÆCILIE INGRISCH** var som sygeplejestuderende del af et forskningsprojekt. Det kom til at påvirke, hvad de arbejder med i dag.

**SIDE 34**



### Skiftedag

## JEG KAN LIDE SELVSTÆNDIGHEDEN

**BETTINA KØLLN** har i sit nye job været med til at starte det nye hovedpineambulatorium på Slagelse Sygehus op. Her kan hun også bruge sin uddannelse som akupunktør.

**SIDE 74**



## MERE I LØN TIL SYGEPLEJERSKER?

Hvor skal du sætte dit kryds? Læs de politiske partiers svar på spørgsmål om din løn, lønstrukturkomitéen og ekstra midler til sundhedsvæsenet.

**SIDE 43**

### HØRT!

## BESYNDERLIG TIMING

Det klinger hult, når statsministeren pludselig vil tale om løn og bedre vilkår i sundhedsvæsenet op til valget. Hvor var velvilligheden, da sygeplejerskerne strejkede, spørger sygeplejerske **KATRINE SKRIVER**.

**SIDE .....17**



# VAR Healthcare tilbyder en tværsektoriel løsning



HEALTHCARE

making evidence usable

Enkelt og brugervenligt værktøj til effektivisering af en travl hverdag

390 digitale evidensbaserede procedurer

Kommuner

VAR fremmer evidensbaseret praksis

Hospitaler

Fagledelse baseret på kontinuerlig opdateret forskning og "best practice"

UC/SOSU



Kontinuerlig opdatering af sygeplejen

Patient-sikkerhed

Helhed og sammenhængende patientforløb



Claus Lundholm  
Nordisk salgschef  
+45 50 70 04 78

kontakt@varhealthcare.dk

I Danmark opleves udfordringer med patientsikkerhed i overgangen mellem hospitalet og kommunerne. Som konsekvens af denne udvikling følger en række vigtige spørgsmål:

- Hvordan kan hospitalet sikre en effektiv, systematisk og ensartet dokumentation om patienten?
- Hvordan behandles patienten på tværs af sektorer?

**VAR Healthcare kan være svaret.**



Book din demo her

# ” Planen er god – men pengene mangler

Tekst ANNE WITTHØFFT  
Foto BAX LINDHARDT



”Den største skuffelse ved psykiertiaftalen er, at politikerne tager så let på området. 0,5 mia. kr. er peanuts i forhold til det, der er brug for,” siger Joachim Ritchie Vaughan, klinisk sygeplejespecialist og ansat på et intensivt sengeafsnit.

Joachim Ritchie Vaughan er skuffet over psykiertiaftalen. ”Der skal meget mere til, hvis de børn, der lige nu er i mistrivsel og har psykiske lidelser, ikke skal vokse op og blive de næste psykiatriske patienter i voksenpsykiatrien,” siger psykiatrisygeplejersken.

Joachim Ritchie Vaughan føler sig til grin.

Han ville ønske, han kunne tage jahatten på og tilslutte sig koret af dem, der kalder ’Aftale om en 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed’ for ”et skridt i den rigtige retning”.

Men når man befinder sig i en dagligdag med ubesatte stillinger, mangel på speciallæger og en lind strøm af patienter, der bliver genindlagt, så er det svært ikke at blive frustreret.

”Hvad er planen for at fastholde de af mine kollegaer, der siger op? Hvad med min studiekammerat, der er afdelingssygeplejerske, der forleden sendte en sms og fortalte, at de på tre retslige afdelinger mangler ca. 40 årsværk, og at brugen af tvang stiger på regionalt og nationalt plan?” siger Joachim Ritchie Vaughan, der er klinisk sygeplejespecialist og har 21 års erfaring fra psykiatrien.

## Plan peger på hullerne

Den 27. september præsenterede sundhedsminister Magnus Heunicke (S) aftalen om

den længe ventede plan for psykiatrien, som samtlige partier i Folketinget – undtagen Moderaterne – har skrevet under på. Planen, der skal sikre bedre hjælp til det stigende antal mennesker med psykisk sygdom, tager udgangspunkt i anbefalingerne fra Sundhedsstyrelsens faglige oplæg fra januar i år.

Den del kan Joachim Ritchie Vaughan godt lide.

## ”Fat i det rigtige”

”Det faglige oplæg og indsatserne har fat i det rigtige. Og det er fantastisk, at der i udarbejdelsen af oplægget er blevet trukket på kompetente og faglige kræfter, som peger specifikt på de mangler, der skal arbejdes videre med. Så bl.a. børn og unge mødes af en kompetent psykiatri samt en kommunal indsats, så vi derved undgår, at de bliver fremtidige patienter i voksenpsykiatrien,” siger han.

”Men hvorfor skal det altid være halve løsninger,” siger han med henvisning til finansieringen af aftalen, hvor der er afsat 0,5 mia. kr. til et årligt løft af psykiatrien.

”Jeg er forbavset, ja målløs, ja faktisk synes jeg, at de 0,5 mia. kr., der er afsat, er helt hul i hovedet. Jeg kan ikke se, hvordan de penge skal kunne løfte psykiatrien tilstrækkeligt. Vi ansatte oplever så mange mangler på så mange områder, at 0,5 mia. ikke løser noget. Når pengene skal deles ud til så mange specifikke indsatser, er pengene for små til at skabe det løft, der skal til.”

## ”Gør os til grin”

Beregninger lavet af professor i sundhedsøkonomi Jakob Kjellberg og professor i psykiatri Merete Nordentoft viser, at der er brug for ni gange så mange penge årligt, nemlig 4,5 mia. kr., hvis psykiatrien skal løftes, og anbefalingerne fra Sundhedsstyrelsens oplæg skal indfries.

”Jeg synes, det er at gøre grin med os, der arbejder i psykiatrien, og de borgere i det her land, som har brug for hjælp. Man kunne jo godt finde 18 mia. kr. til minkavlerne, og i min optik handler det her om, at cost benefit-analyserne ikke er i den psykiatriske patients favør,” siger Joachim Ritchie Vaughan.



Dansk Sygeplejeråd:

# Anbefalinger løser ikke udfordringer i anæstesi

Sundhedsministeriets anbefalinger til, hvordan manglen på anæstesi- og intensivsygeplejersker kan afhjælpes, er ikke ambitiøse nok, mener Dansk Sygeplejeråd.

Tekst **LOTTE DAHLMANN**  
Foto **MICHAEL DROST-HANSEN**

Sundhedsministeriet har offentliggjort nye anbefalinger til, hvordan kapaciteten af anæstesi- og intensivsygeplejersker kan blive styrket. Bag anbefalingerne er en arbejdsgruppe bestående af Sundhedsministeriet, Danske Regioner, Sundhedsstyrelsen og Styrelsen for Patientsikkerhed.

Næstforkvinde i Dansk Sygeplejeråd, Dorthie Boe Danbjørg, kalder det positivt, at der endelig sættes fokus på den store mangel på anæstesi- og intensivsygeplejersker.

”I anbefalingerne lægges der op til en stigning i antallet af uddannelsespladser på specialuddannelsen i anæstesiologisk sygepleje. Men stigningen er langt fra tilstrækkelig til at imødekomme den mangel,

vi står overfor nu og i de kommende år,” siger hun.

## Løsninger kræver helhedssyn

Dansk Sygeplejeråd efterlyser en helt væsentlig del i anbefalingerne, nemlig midler til løn og ordentlige arbejdsforhold.

”Det nytter ikke noget at sætte ind med alle mulige tiltag, hvis ikke der også følger penge med. Vi skal have hævet lønnen og sikre ordentlige arbejdsvilkår og mulighed for kompetenceudvikling, hvis vi skal kunne holde på intensiv- og anæstesisygeplejersker og trække sygeplejersker tilbage til områderne,” siger Dorthie Boe Danbjørg.

Det er også afgørende, at der ikke fokuseres alene på intensiv- og anæstesisygeplejersker, pointerer formanden for

Fagligt Selskab for Anæstesi-, Intensiv- og Opvågnings- og sygeplejersker (FASAIO), Vicki Flygenring Gudmandsen:

”Kapacitetsudfordringen på operationsområdet skyldes ikke alene mangel på anæstesisygeplejersker, men også mangel på operationssygeplejersker og sygeplejersker på de sengeafsnit, der skal modtage patienter fra operation. Når patienter ikke kan modtages på sengeafsnit, kan patienter efter operation ikke overflyttes fra opvågningen. Det betyder, at flere operationer faktisk aflyses pga. mangel på sygeplejersker på sengeafsnitene og ikke i operationsafsnitene.”

*Læs også en anæstesisygeplejerskes syn på, hvorfor anbefalingerne ikke kan løse grundproblemet i temaet side 20.*



# 56

Så mange pct. af danskerne mener, at offentligt ansatte sygeplejerskers løn er for lav. Det viser en ny meningsmåling, som Megafon har lavet for Dansk Sygeplejeråd. Til sammenligning mener 32 pct., at lønnen er tilpas, hvorimod kun 2 pct. mener, at den er for høj.

## Hjælp til børn født med alkoholskader

Hvert år bliver flere end 300 børn registreret født med varige skader og funktionsnedsættelser forårsaget af, at deres mor har indtaget alkohol, stoffer eller medicin under graviditeten. Men antallet formodes at være langt højere, da man ikke har systematisk og struktureret opsporing og registreringspraksis på området.

For at afhjælpe det, er Socialstyrelsen nu klar med to rapporter med hver deres sæt faglige anbefalinger på specialiserede indsatser. Der ene rapport har fokus på at opspore og hjælpe de udsatte gravide, som har et rusmiddelforbrug. Den anden rapport fokuserer på, hvordan man hjælper de børn, der har fået skader som følge af den gravides rusmiddelforbrug. De kan begge findes på Socialstyrelsens hjemmeside.

Danske Regioner ønsker at etablere specialiserede døgnpladser til gravide med et rusmiddelforbrug og arbejder på, at der afsættes penge på næste års finanslov til dette.



(awi)

## Rekordmange opsigelser i England

Det seneste år har mere end 40.000 sygeplejersker forladt NHS, det offentlige sundhedssystem i England.

Det er 4.000 flere end de 36.000 nye sygeplejersker, som sluttede sig til arbejdsstyrken i samme periode.

Det skriver BBC på baggrund af en analyse fra Nuffield Trust tænketanken.

Ifølge tænketanken er stress og work life-balancen i stigende grad årsag til opsigelserne.

Ifølge nurses.co.uk var der i marts 2022 704.520 autoriserede (registrerede, red.) sygeplejersker i England.

Analysen viste også, at der er lignende problemer i Skotland, Wales og Nordirland.

(awi)

### Serie

## Sygeplejeskolen vender tilbage

Der er drama i luften, når Anna, Bjørn, Marie og alle de andre elever, ansatte og patienter på det fiktive Fredenslund Sygehus vender tilbage i den femte sæson af tv-serien Sygeplejeskolen. Vi befinder os i sommeren 1954. Elevernes ansvar vokser, sygehuset skal lægges sammen med Skt. Helene, og så kommer kærligheden på prøve, når Ole begynder med at arbejde i Annas fars firma, og Nina og Bent skal forsøge sig udi at være en rigtig kernefamilie. De seks afsnit af den nye sæson sendes på TV 2 Charlie hver søndag kl. 21 fra den 2. oktober.

Serien kan desuden streames på TV 2 Play, hvor tidligere sæsoner også er tilgængelige.

(mrs)



Foto: Mike Kollifrel/TV 2.



# Forveksling af medicin kan være livsfarligt

Det kan gå grueligt galt, hvis man kommer til at forveksle patienter og borgeres medicin. Det fortæller Styrelsen for Patientsikkerhed i dette eksempel på en utilsigtet hændelse.

Mange ældre får hjælp til deres medicin. Hvis du hjælper med at håndtere patienters medicin, er det vigtigt, at du sikrer dig, at du giver medicinen til den rette patient. Du skal kontrollere, at patientens navn og CPR-nummer er det, der står på doseringsæsken eller dosisposen.

## Case

En medarbejder fra hjemmeplejen er en aften ude hos et ældre ægtepar, hvor begge får hjælp til deres medicin. Da ægteparret er gjort klar til natten, tager medarbejderen én af de to doseringsæsker på bordet og giver medicinen fra den ene æske til kvinden og medicinen fra den anden æske til manden. Medarbejderen tjekker ikke navn og CPR-nummer på doseringsæskerne og får ved en fejl givet mandens medicin til kvinden og omvendt.

Næste morgen slår manden alarm, da han ikke kan få kontakt til sin hustru. Hun er ikke kontaktbar og har nedsat respiration, da ambulancefolkene ankommer. Hun har ikke fået nok ilt i løbet af natten og har derfor med al sandsynlighed pådraget sig en hjerneskade. Kvinden indlægges på hospitalet og afdør kort tid efter ved døden som følge af skaderne.

## VÆR OPMÆRKSOM PÅ

- At identificere patienten med navn og CPR-nummer, inden du giver medicin.
- At tjekke, at navn og CPR-nummer svarer til det, der står på medicinens doseringsæske eller dosispose.

## Rettelse til 'Kort nyt om bøger'

Rettelse til omtalen af bogen 'Løgstrup og lægegerningen' i Sygeplejersken nr. 11, side 50:

Lægeforeningen gør opmærksom på, at foreningen på sit repræsentantskabsmøde i 1989 vedtog et sæt etiske retningslinjer for læger, som erstattede hidtil gældende retningslinjer. Vi skrev, at de kom i 2018. Vi beklager fejlen.

Lægeforeningen oplyser desuden, at der er undervisning i medicinsk etik og filosofi på medicinstudiet.

(red)



## Rengøring af lægeklinikker

Vi overholder Statens Serum Institut anbefalede retningslinjer for rengøring i lægeklinikker.

Med høj faglighed er vores medarbejdere rustet til opgaven.

Ring eller skriv - vi er landsdækkende

Delta Rengøring  
Teglvej 1  
4990 Saksøbing  
Tlf. 4054 6546  
delta@delta-rengoering.dk  
www.delta-rengoering.dk





KLAR TIL NY EPIDEMI

# Værnemidler på lager til et halvt år

Danmark er rustet med værnemidler, hvis en ny pandemi skulle opstå i dag. Det var langt fra tilfældet, da covid-19-pandemien ramte landet i foråret 2020. Grundet et massivt behov og stor efterspørgsel opstod der hurtigt mangel på sprit, masker og øvrige værnemidler, hvilket var en stor udfordring og bekymring for landets sygeplejersker og gjorde, at mange sygeplejersker endte med selv at blive smittet med covid-19.

I en rundspørge blandt sygeplejerskernes tillidsrepræsentanter i slutningen af marts 2020, fortalte ca. hver femte, at de havde manglet adgang til værnemidler.

Derfor blev det besluttet at opbygge et lager af værnemidler, for at ruste kommunerne og hospitalerne i tilfælde af en ny forsyningskrise skulle opstå.

I juni 2022 kunne Styrelsen for Forsyningsikkerhed oplyse, at den danske lagerbeholdning af værnemidler overstiger seks måneders forbrug.

Dette gælder dog ikke overfladedesinfektion, hvor beholdningen er på 83 pct. Lageret vurderes dog til at være robust, oplyser Sundhedsministeriet.

(mrs)

## Sundhed.dk samler overblik over patientforeninger

Kender du som sygeplejerske alle de patient- og pårørendeforeninger, du kan henvise en borger til?

Bliver man ramt af sygdom, kan både patienter og pårørende have gavn af andet end behandling og medicin.

En ny side på sundhed.dk giver et samlet overblik over de ca. 200 foreninger, der findes i Danmark og hvad de kan tilbyde. Der er foreninger for både fysisk og psykisk syge patienter samt personer med handicap, og hjælpen kan f.eks. være juridisk rådgivning, genoptræning, psykolog eller sociale netværk.

Alle foreninger lever op til kvalitetskriterier fastsat af Danske Patienter.

Find listen over foreningerne på [www.sundhed.dk/borger/sygdom-og-medicin/patientforeningsraadgivning](http://www.sundhed.dk/borger/sygdom-og-medicin/patientforeningsraadgivning)

(mrs)

### Dokumentar

## Stine blev dræbt af en medpatient i psykiatrien

Sidste år blev 39-årige Stine Kitt Jørgensen indlagt i psykiatrien for at få det bedre og blive passet på. I stedet blev hun dræbt af en retspsykiatrisk patient, som slet ikke burde have været indlagt i den almene psykiatri. Drabsmanden er langt fra den eneste, som grundet pladsmangel er blevet placeret forkert. Faktisk er knap hver tiende patient i den almene psykiatri en retspsykiatrisk patient, viser tal fra regionerne, som DR har fået indsigt i. I dokumentaren 'Kriminelt: Drabet på den lukkede' undersøger DR, hvordan drabet på Stine Kitt Jørgensen kunne ske.

Dokumentaren kan ses nu på [dr.dk/tv](http://dr.dk/tv)

(mrs)



# Specialuddannelse i akutsygepleje på trapperne



En gennemarbejdet rapport til en ny specialuddannelse i akutsygepleje ligger klar. Nu mangler der blot politisk handling.

Tekst **LOTTE DAHLMANN** og **KRISTINE JUL ANDERSEN**

Sundhedsstyrelsen offentliggjorde sent i september en rapport med forslag til en ny specialuddannelse i akutsygepleje. Dansk Sygeplejeråd og Fagligt Selskab for Akutsygepleje (DAENA) har været med i arbejdsgruppen bag rapporten og kalder nu på en hurtig politisk beslutning, så uddannelsen kan oprettes.

”Akutafdelingerne har en stor udfordring med at fastholde sygeplejersker i et speciale, der er meget komplekst, og som kræver specialiserede kompetencer, og Danske Regioner har længe efterspurgt en specialuddannelse for akutsygeplejersker. Derfor vil jeg gerne opfordre til, at der hurtigst muligt træffes beslutning om, at uddannelsen oprettes,” siger Grete Christensen, formand for Dansk Sygeplejeråd, der også skrev til sundhedsminister Magnus Heunicke (S) med den opfordring, umiddelbart inden folketingsvalget blev udskrevet.

## Afgørende for patientforløb

Ifølge rapporten tegner akutte indlæggelser sig for 70 pct. af indlæggelserne på regionernes sygehuse. Samtidig slår rapporten fast, at kompleksiteten på det akutte område forventes at stige bl.a. pga. den demografiske udvikling og flere multisyge patienter.

Formanden for Fagligt Selskab for Akutsygepleje, DAENA, Annette Jakobsen siger:

”Behovet for en specialuddannelse til akutsygeplejerske har været stort i flere år. Netop fordi mange borgeres første møde med sundhedsvæsenet sker akut, er der brug for at møde borgerne med de rette kompetencer for at afklare borgerens situation, så der sættes ind med de rette handlinger. Det kan være afgørende for borgerens videre forløb, og her kan sygeplejersker, som er specialuddannede i akutsygepleje, gøre en stor forskel.”

## Fag&Forskning

Mere nyt fra Fag&Forskning  
Du kan finde flere nyheder på [dsr.dk/fagogforskning](http://dsr.dk/fagogforskning). Tjek os løbende på mobilen, eller få en daglig nyhedsopdatering direkte i din mailboks.

## For få rygere får tilbud om hjælp

Evaluering viser, at kun ca. 1 pct. af alle de rygende patienter på Region Hovedstadens hospitaler bliver henvist til kommunalt ryggestoptilbud. Selvom der i de seneste år er sket en fordobling i antal henvisninger fra hospitalerne til kommunal ryggestoprådgivning, er det kun en brøkdel af de rygende patienter, som henvises.

Årsagen er, at der generelt mangler viden om mulighederne for henvisning til kommunal ryggestopstøtte blandt de sundhedsprofessionelle på hospitalerne.

Læs artiklen ’Sundhedssektoren forsømmer de rygende patienter’ i Fag&Forskning nr. 3/2022.

# Til kamp mod hospitalers plastforbrug



Forbruget af plast og tekstiler på danske hospitaler skal nedbringes. Det er målet med et nyt forskningsprojekt fra RUC.

Tekst ANNE WITTHØFFT

"Sundhedssektoren er storforbruger af plast og tekstiler. Det er derfor både utroligt vigtigt og meget glædeligt, at vi nu får mulighed for at arbejde videre med denne sektor," siger lektor Kristian Syberg fra Roskilde Universitet i en pressemeddelelse. Han står i spidsen for et nyt forskningsprojekt, der skal analysere forbruget af plast og tekstiler på danske hospitaler.

Projektet, der har fået titlen CircleHealth, skal arbejde med at nedbringe plast- og tekstilforbrug på de danske hospitaler med udgangspunkt i principperne omkring transition til cirkulær økonomi, dvs. holde produkter og materialer i kredsløb i længst mulig tid til den højest mulige værdi.

Derfor skal forbruget af plast og tekstiler på hospitalerne analyseres med det for-

mål at give et bud på, hvor forbruget kan mindskes både gennem udvikling af nye og bedre produkter, gennem optimeret materialeforbrug og bedre genanvendelse.

CircleHealth har et samlet budget på 10 mio. kr., og med i projektet er bl.a. Region Sjælland, Region Hovedstaden, Region Midtjylland, producenter af hospitalsudstyr og genanvendere af plast. Også Danmarks Tekniske Universitet, Designskolen Kolding og Aarhus Universitet er med i projektet.

Innovationsfonden finansierer 50 pct. af projektet. De øvrige 50 pct. finansieres af de involverede regioner og virksomheder. Målet er at bidrage til at sikre, at Danmark når klimamål om CO2-reduktion frem mod 2030 og 2050.

## ICN: Inddrag sygeplejersker i pandemi-strategi

Hvis pandemier skal forebygges og håndteres succesfuldt, når de opstår, skal sygeplejersker være en helt central del heraf.

Sådan lyder det fra Howard Catton, sygeplejerske og direktør i den internationale sygeplejerskeorganisation ICN i kølvandet på WHO's konference om pandemier.

"I øjeblikket ser vi globalt alarmerende høje niveauer af stress og udbrændthed blandt sygeplejersker i kølvandet på Covid-19," siger Catton.

Derfor mener han, at det er essentielt, at sygeplejersker indtænkes og inddrages i WHO's fremadrettede pandemistrategi. Ligesom der bør være et særligt internationalt fokus på at passe på sygeplejersker og andet sundhedspersonale.

"Det er på tide, at verden indser, at sundhed er grundstenen i global sundhed og sikkerhed," siger han.

(awi)

## Også pårørende til hjerne-skadede bliver ramt

En erhvervet hjerneskade rammer hele netværket omkring den ramte. Ikke bare den hjerneskaderamte, men også de pårørende, som pludselig befinder sig i en ny situation.

Med afsæt i nye forskningsperspektiver er der behov for et øget fokus på sorg blandt pårørende samt en mere dynamisk forståelse af begrebet pårørende. Det fører til et behov for at gå fra et individ- og pro-

blemorienteret fokus til et mere dynamisk og helhedsorienteret fokus.

Aktuelle forskningsresultater bidrager med nye perspektiver på, hvordan fagprofessionelle bedst muligt møder pårørende i rehabilitering.

Læs artiklen 'Miskendt sorg hos pårørende - behov for nye perspektiver' i *Fag&Forskning* nr. 3/2022.

Ny måling

# Sygeplejerskers troværdighed er helt i top

Sygeplejerskerne er rykket op på en andenplads og ligger dermed endnu en gang i top, når danskerne bliver bedt om at vurdere 26 forskellige faggruppers troværdighed.

Tekst **Anne Witthøft**

Danskerne har stor tillid til sundhedspersonalet. Det viser årets troværdighedsanalyse fra kommunikationsbureauet Radius.

Igen er det sygeplejerskerne, der sammen med jordemødre og læger ligger helt i top, når danskerne bliver bedt om at vurdere 26 forskellige faggruppers troværdighed. Men også social- og sundhedshjælpere samt skolelærere oplever i år øget troværdighed.

”Danskerne har stor tiltro til de faggrupper, som holder hånden under vores velfærdssamfund. Det er en generel tendens, vi har set i de 14 år, hvor vi har foretaget troværdighedsanalysen,” siger CEO og stifter af Radius, Nicolaj Taudorf Andersen, i en pressemeddelelse og uddyber:

”Stigningerne i år stemmer overens med det øgede fokus på varme hænder og velfærdssuddannelser i den politiske debat.

Det skal også ses i lyset af coronakrisens nedlukninger, hvor de faggrupper, der går frem i år, spillede en hovedrolle i, at vores samfund fortsat kunne fungere så normalt som muligt.”



## SENIORERNE MØDES PÅ RØDDING HØJSKOLE

*'Det, vi lever for' er emnet for næste års højskoleophold i uge 31 for Senior sammenslutningens medlemmer.*

Seniorsammenslutningen indbyder igen medlemmerne til højskoleophold, landsmøde og generalforsamling/sygeplejefaglig dag, denne gang på Rødding Højskole i uge 31, fra den 30. juli - den 5. august næste år. Emnet for højskoleugen er 'Det, vi lever for'.

Det fulde kursusprogram kan fås ved henvendelse til Højskolen.

### Tilmelding

Rødding Højskole har adresse på Flors Allé 1, 6630 Rødding, [www.rhskole.dk](http://www.rhskole.dk).

Tilmelding sker direkte til skolen i perioden fra den 1. oktober - den 1. november på enten telefon 7484 2284 eller via e-mail: [kontor@rhskole.dk](mailto:kontor@rhskole.dk)

Du er velkommen til at tage en veninde/ledsager med.

Husk ved tilmeldingen at oplyse, at du er sygeplejerske. Desuden er det vigtigt at oplyse, hvis du har kostmæssige eller fysiske forhindringer.

### Transport

Der er mulighed for afhentning i Vejen søndag den 30. juli og for at blive kørt til Vejen lørdag den 5. august.

### Priser

- 5.650 kr. pr. person i værelse uden bad
- + 500 kr. pr. person for værelse med bad
- + 1.200 kr. for enkeltværelse (med/uden bad: spørg ved tilmelding)
- 3.955 kr. for deltagelse uden overnatning

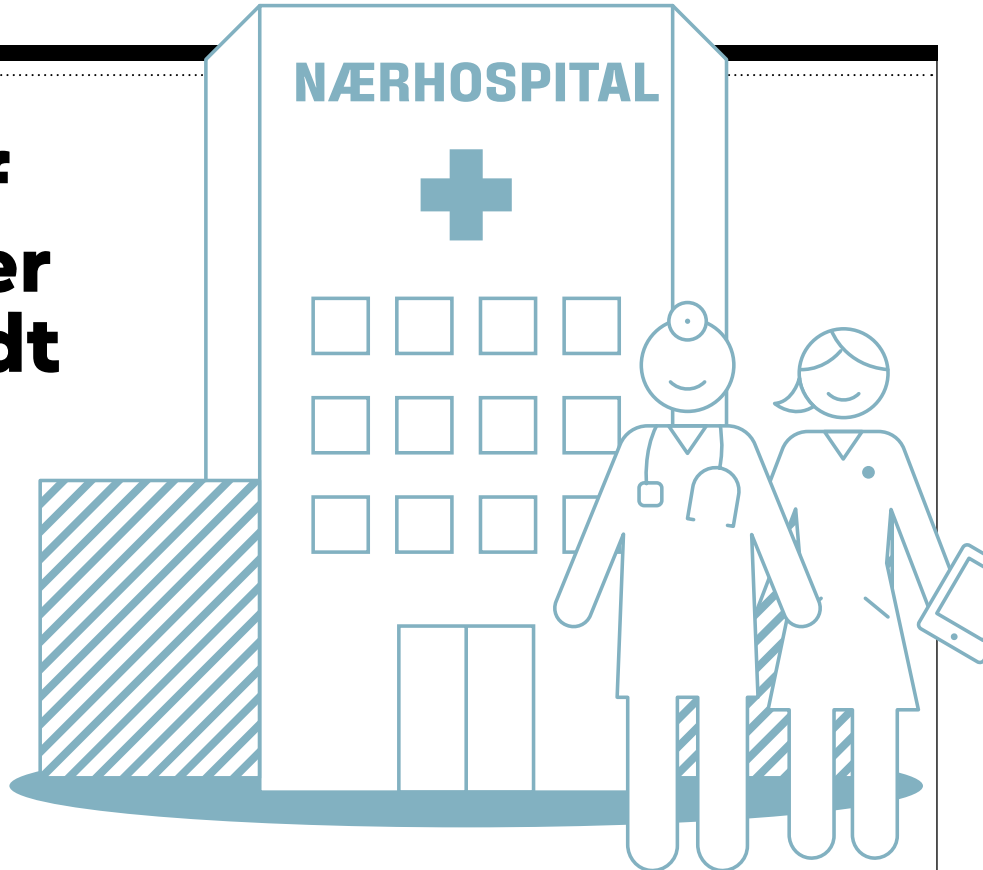
### Generalforsamling/sygeplejefaglig dag

Den sygeplejefaglige dag finder sted tirsdag den 1. august kl. 10.00-17.00. Pris for at deltage alene i denne dags arrangement oplyses senere. Oplysning om dagens program følger.

# Etablering af nærhospitalet er nu et skridt nærmere

En ny rapport fra Sundhedsstyrelsen anbefaler, at de nye nærhospitalet skal gøre mere brug af datadeling mellem sektorer – og derved spare medarbejderressourcer.

Tekst MAI RATHJE SKOVGAARD



Røntgen, blodprøvetagning og ambulante forløb skal tilbydes på alle nærhospitalet. Nærhospitalet bør placeres geografisk, så det er til gavn for patienter, som ellers har en lang eller vanskelig transport til et akutsygehus. Og så bør de forskellige sektorer gøre mere brug af datadeling for at sikre sammenhæng i patienternes forløb og spare på medarbejdernes ressourcer.

Det er nogle af de anbefalinger, som Sundhedsstyrelsen offentliggjorde i starten af oktober i rapporten 'Faglig ramme

for etablering af nærhospitalet', der nu bringer etableringen af nærhospitalet et skridt nærmere.

Der blev afsat 4 mia. kr. til etableringen af op til 25 nærhospitalet, da regeringen indgik en bred politisk aftale om en sundhedsreform tilbage i maj måned.

På baggrund af rapporten kan regioner og kommuner nu starte en dialog om, hvordan etableringen præcist skal forløbe. Det næste skridt bliver, at Sundhedsministeriet skal udarbejde ansøgningskriterier

til den nærhospitalspulje, som vil indgå i puljeopslaget, og som regioner og kommuner skal søge i fællesskab.

Puljen bliver opslået i starten af 2023, og de første midler forventes udmøntet i løbet af 2023.

## Søg støtte til forskning i forebyggelse

Sidder du som sygeplejerske med en god idé til et forskningsprojekt om forebyggelse? Så er det nu, du kan søge støtte, når Danske Regioner for femte år i træk uddeler midler til forskning.

'Den fællesregionale pulje' indeholder syv millioner kr. og bliver uddelt i foråret 2023 til de bedste projekter. Sidste år fik otte projekter gavn af puljen.

Ved vurderingen af ansøgningerne lægger regionerne blandt andet vægt på, om resultaterne kan udbredes til flere regioner og kommuner.

Du kan søge nu og frem til den 11. januar 2023. Læs mere på: [www.regioner.dk](http://www.regioner.dk) > sundhed > sundhedsinnovation og forskning > fælles regional pulje til forskning i forebyggelse

(mrs)





# KENDER DU ET BARN DER MISTRIVES?

**– ET OPHOLD PÅ JULEMÆRKEHJEM KAN ÆNDRE ALT**

Alt for mange børn bliver mobbet, er ensomme og mangler troen på, at de er gode nok. Det kan føre til mistrivsel, isolation og manglende sociale kompetencer.

På Julemærkehjemmene giver vi børn en ny start. I tæt samarbejde med familien tager vi hånd om børn i alderen 7-14 år, som har brug for hjælp til bedre trivsel og sundhed.

Under opholdet på et Julemærkehjem hjælper vi børnene til at finde deres styrker og lære nye måder at se sig selv og verden på. Børnene bor hos os i 10 uger, og vi følger dem gennem et halvt år.

Et ophold på et Julemærkehjem er gratis for familier.

[WWW.JULEMAERKET.DK/OPHOLD](http://WWW.JULEMAERKET.DK/OPHOLD)



Giver børn en ny start



# HØRT! NEJ TAK TIL VALGFLÆSK

Det klinger hult, når statsminister Mette Frederiksen pludselig vil tale om løn og bedre vilkår i sundhedsvæsenet op til et kommende valg. Hvor var velvilligheden, da sygeplejerskerne stod i konflikt, spørger sygeplejerske **Katrine Skriver**.

Tekst **MARIA KLIT**  
Foto **CLAUS BECH**

Under statsministerdebatten i starten af september lød det fra statsminister Mette Frederiksen (S), at ansatte i sundhedsvæsenet skal have bedre løn- og arbejdsvilkår. Det gjorde sygeplejerske Katrine Skriver forarget.

”Jeg føler mig som en brik i et politisk spil,” sagde hun efterfølgende i et interview til Ekstra Bladet og gav udtryk for, at timingen gjorde det svært at opfatte Mette Frederiksens udtalelser som andet end valgflæsk og tomme løfter.

”Det faldt mig især for brystet, fordi vi under strejken sidste år blev forbigået i fuldkommen tavshed. Dengang fik vi lov at sejle vores egen sø, men nu skal det pludselig være,” uddyber hun.

## Opfattet som ubeskedne

”Vi strejkede jo i den grad for bedre velfærd, som ellers er en socialdemokratisk mærkesag. Men dengang ville ingen forholde sig til det politisk. Nu et år senere, når der skal til at være valg, bliver det pludselig hevet frem som det væsentligste. Det bliver jeg ærligt talt træt af,” siger Katrine Skriver.

Efter hendes mening er et sundt, godt og gratis sundhedsvæsen en af grundpillerne i dansk velfærd, og det undrer hende derfor, at især en socialdemokratisk regering fuldstændigt ignorerede konflikten sidste sommer. Hun havde en ople-

“  
Jeg orker ikke mere



velse af, at sygeplejerskerne blev opfattet som ubeskedne og utaknemmelige.

”Det hele kom til at handle om, at vi burde være glade for den løn, vi får. Men vi er jo nødt til at kunne rekruttere og fastholde vores medarbejdere, hvis tingene skal hænge sammen,” siger hun og fortsætter:

”Sundhedsvæsenet er fyldt med utroligt dedikerede, flittige og samvittighedsfulde mennesker, som på trods af meget dårlige forhold prøver at få det hele til at fungere. Mennesker, der rigtig gerne vil deres arbejde – hvis de vel at mærke kan få lov at udøve det under ordentlige forhold.”

## Fancy politisk sag

Katrine Skriver har 25-års jubilæum som sygeplejerske i år og har igennem sin karriere arbejdet både i somatikken og psykiatrien. Men netop forholdene i sundhedsvæsenet har fået hende til at træffe en stor beslutning. Hun har valgt at opsiges sin nuværende stilling på et botilbud til den 1. oktober og forlade faget helt.

”Det er ærgerligt, for i al beskedenhed er jeg én af de sygeplejersker, der bliver færre og færre af. Jeg har bred erfaring, jeg har ingen skavanker, og jeg har aldrig været sygemeldt. Jeg kan gå ind på stort set hvilken som helst afdeling og gøre et hæderligt stykke arbejde. Men jeg orker simpelthen ikke mere,” siger hun.

Ikke desto mindre håber Katrine Skriver, at bedre løn- og arbejdsvilkår nu endelig kommer på den politiske dagsorden, selvom hun finder timingen besynderlig:

”Nu bliver det måske til en fancy politisk sag, og så kan vi kalde det valgflæsk eller ej. Men hvis det er dét, der skal til, så er det fint.

Så længe resultatet bliver et sundhedsvæsen, der fungerer. Det er vi jo alle interesserede i.”

Katrine Skriver kalder statsminister Mette Frederiksens løfter om bedre løn- og arbejdsvilkår for valgflæsk. Hun har været sygeplejerske i 25 år, men har nu valgt at opsiges sin stilling og forlade faget endegyldigt.

# SØGER DU LINDRING?

Prøv CANNASEN® CBD produkter  
– for en lettere hverdag!

## PSORIASIS



- ✓ Lindring af kløe og rødme
- ✓ Opretholder fugt i huden
- ✓ Reducerer dannelse af nye skæl
- ✓ Virker lokalt gennem huden

## MUSKELSMERTER



- ✓ Langvarig lokal smertelindring
- ✓ Reducerer hævelser
- ✓ Virker lokalt gennem huden
- ✓ Påføres en gang dagligt

## GIGT & LEDSMERTER



- ✓ Reducerer de smertefulde tilstande som opstår ved leddegigt og slidgigt
- ✓ Smertelindring
- ✓ Reducerer de smertefulde tilstande ved varme og hævede led
- ✓ Har hurtig kølende effekt

**CANNASEN®**  
SCIENCE IS IN OUR NATURE



PRÆKLINISK DOKUMENTERET



Find butikker og apoteker hvor CANNASEN® CBD  
forhandles eller køb direkte på

**CANNASEN.DK**



← Sygeplejerske og forsker i sygeplejehistorie **Susanne Malchau Dietz** (tv.) skal være klar til at kommentere på småfejl, mens der bliver filmet. Her er hun bag kameraet på 'Sygeplejeskolen' sammen med scripter Amalie Egeberg.

# Sygepleje- historiker hjælper filmfolk

Når danske film- og tv-produktioner laver scener som vedrører sygepleje, er sygeplejehistoriker Susanne Malchau Dietz med i processen. Her bidrager hun med sin store viden om alt fra hospitalssejngestøj i 50'erne, til hvordan man lægger et drop.

Tekst **MAI RATHJE SKOVGAARD** · Foto (øverst) **PRIVATFOTO** (nederst) **DR DRAMA**

**N**år en karakter i den nye DR-serie 'Carmen Curlers' bliver syg, skal scenariet være tro mod de 60'ere, som serien udspringer fra.

Og hvordan var den helt eksakte procedure for at gå stuegang i starten af 1950'erne, hvor serien 'Sygeplejeskolen' foregår?

Det ved sygeplejerske og forsker i sygeplejehistorie Susanne Malchau Dietz noget om.

Så når filmfolk har brug for ekstra assistance til at gøre historiske detaljer om sygepleje så korrekte som muligt, ringer de til hende.

Hun arbejder som konsulent på historiske TV- og filmproduktioner, der berører sygepleje, som f.eks. den nye DR-dramaserie 'Carmen Curlers' og ikke mindst TV 2 Charlie-serien 'Sygeplejeskolen', hvor hun har haft en finger med i spillet fra sæson 3.

"Sygeplejeskolen' er noget af det mest interessante, jeg har været med til at lave, og det er fordi, alle mine kompetencer kommer i spil på en helt ny måde. Alt det jeg har brugt årtier på at lære som sygeplejerske og forsker, kan forenes og bruges her," siger hun.

Når tilblivelsen af en ny sæson begynder, stiller forfatterne hende spørgsmål og sender udkast på de historier, de gerne vil have, hun researcher på. Senere får hun tilsendt det samlede manuskript til kommentering og finjusteringer.

Når optagelserne går i gang, er hun ofte med på settet. Hun guider bl.a. skuespillerne i at agere virkelighedstro som sygeplejersker, når der f.eks. skal bedøves, lægges en forbindelse eller et drop. Skal der filmes på operationsstuen, er hun altid med.

## Detaljernes holdeplads

Mange af rekvisitterne kommer fra Dansk Sygeplejehistorisk Museum. Andre ting,

som f.eks. operationsservietter, er ikke noget, de har liggende, så dem får produktionen fremstillet – så historisk korrekt som muligt, for det visuelle skal være i orden, fortæller Susanne Malchau Dietz, som kalder processen for 'detaljernes holdeplads'.

"Alt fra hvordan stiklagner og sengetøj så ud, til hvordan man redte sengene, og hvordan man skulle ligge i dem. Hvordan uniformerne skulle se ud, og hvor sygeplejenålen skulle sidde på uniformen. Alt det er jeg med inde over," fortæller hun.

Susanne Malchau Dietz går ikke på kompromis, når det gælder de visuelle detaljer. Men fordi det er drama og ikke dokumentar, må man nogle gange 'hugge en hæl og klippe en tå', for at dramaet og handlingens dilemmaer får lov til at udfolde sig. I 'Sygeplejeskolen' får eleverne lov til en del mere, end de formentlig gjorde i virkeligheden.

"I serien er sygeplejeeleverne helte og heltinder. I det virkelige liv har det nok nærmere været de uddannede sygeplejersker, som har taget hånd om de problematikker, som serien tager fat i," fortæller hun. ●



# De uerst



# tattelige

Tekst **HELLE LINDBERG EMARATI**  
Foto **MICHAEL DROST-HANSEN**

**Om få sekunder** lægger anæstesisygeplejerske Margit Kaas anæstesimasken over ansigtet på 65-årige Jan Hansen, som ligger klar på operationsbordet. Hun holder ham sovende, smertedækket og i live, mens kirurgen opererer. Det er hun den eneste på operationsstuen, der kan. 1.159 anæstesisygeplejersker er ansat på de offentlige hospitaler. Det er mindst 122 for lidt. Konsekvensen er lange ventelister og lukkede operationslejer over hele landet – for specialsygeplejersker som Margit Kaas er et led i operationskæden, der ikke kan erstattes.



Imens operationssygeplejerskerne klargør lejet, bruger **Margit Kaas** sin forberedelsestid på at finde medicin til dagens første anæstesi. Hun har også tjekket sine instrumenter – respirator, overvågningskærm, udstyr, computer med patientjournal. Det er hendes ansvar, at alt fungerer.

# Det er mit ansvar, at han trækker vejret

Ligesom en pilot skal anæstesisygeplejerske Margit Kaas holde kursen jævn, selv når der er turbulens forude. På operationsstuen er hun den, der holder patienten stabil og i live. En tur med hende på arbejde viser, hvorfor hun er uundværlig.

Tekst **HELLE LINDBERG EMARATI** · Foto **MICHAEL DROST-HANSEN**

”**Nå**, er du ved at være klar?”  
”Jeg er født klar.”  
Margit Kaas lyder på alle måder overbevisende. Kirurgen smiler bredt.  
”Så går jeg lige op og tjekker ind med patienten,” siger han, skubber sig gennem svingdørene og forsvinder ud på gangen.

Vi er på Operationsstue 4, sektion G2 – Nedre kirurgisk gastroenterologi. Sektionen hører under Kirurgisk Afdeling A på Odense Universitetshospital. Klokkeren er 8 om morgenen, og Margit Kaas har været i gang med forberedelserne til dagens første operation siden 7.30.

Hun har fundet sprøjter, tuber, små kasser og flasker frem fra sin anæstetikommode og har trukket medicin op til brug ved første anæstesi. Forskellige virksomme stoffer, der kan dække en operationspatient ind fra alle vinkler.



Bedøvende, smertestillende, blodtryksregulerende, bakteriehæmmende.

Noget af det kommer Margit Kaas helt sikkert til at bruge – noget af det er for en sikkerheds skyld.

”Det forberedende er rent håndslag,” forklarer hun, mens vi venter på patienten.

”Det er alt dét, der kommer efter, der er den virkelige kunst.”

#### **Instrumenttjek inden afgang**

Dét, der kommer efter, er på mange måder rutine for Margit Kaas. Hun har været anæstesisygeplejerske siden 2008 og ud-



**Margit Kaas** har netop bedøvet og intuberet Jan Hansen. Det allermost kritiske punkt, hvor hun skal se, om hun kan få luft i ham, er overstået. Nu kan operationen gå i gang.

dannelsesansvarlig for specialuddannelsen i anæstesiologisk sygepleje på Odense Universitetshospital siden 2019.

Anæstesen trak i hende fra dag ét.

”Jeg ville gerne arbejde i et tværfagligt team og stå med det her store ansvar. At være den eneste på stuen, der kan dét, jeg kan. Det tiltrak mig bare rigtig meget,” siger hun.

Det store ansvar fornemmer man tydeligt, selvom operationen ikke er gået i gang endnu. Mens operationssygeplejerskerne har summet forberedende rundt på stuen, har Margit Kaas brugt en del af sin forberedelsestid på at tjekke instrumenterne i anæstesisygeplejerskens cockpit: Respiratoren, overvågningsskærmen, medicinen, udstyret og computeren med patientjournalen. Det er hendes ansvar, at alting fungerer, når det er tid til at lette.

”At være anæstesisygeplejerske er faktisk lidt som at være pilot,” siger Margit Kaas. ”Du letter, du flyver og du skal kunne lande igen. Det er dit ansvar, at passageren får en god tur – at din patient bliver bedøvet, er sovende, smertedækket, trækker vejret og er stabil under hele operationen. Og du skal hele tiden kunne flyve jævnt, justere og reflektere, selvom der er turbulens.”

Mere når hun ikke at uddybe, for nu træder patienten ind på operationsstuen.

#### **Blodtryk og beroligelse**

65-årige Jan Hansen skal have fjernet en midlertidig tyndtarmsstomi. Det er åben mave-tarm kirurgi, så han er en smule nervøs.

Han bliver hjulpet op at sidde på operationslejet, og mens Margit Kaas måler hans blodtryk, taler hun beroligende med ham. Hun fortæller ham, hvad han får i sit væskedrop, spørger ham, om han har problemer med føleforstyrrelser efter den blodprop, han fik tidligere på året og taler om løst og fast.

Alt ser godt ud. Så ringer Margit Kaas efter en anæstesilæge. ”Hej, det er Margit. Hvem kommer ind til mig?”



Før Jan Hansen kan blive bedøvet, og operationen kan gå i gang, skal anæstesi-lægen lægge et epiduralkateter i hans ryg. Med sådan et kateter på plads kan Margit Kaas nemlig holde ham effektivt smertedækket både under og efter hans operation.

### Klar til at lette

Jan Hansen får elektroder på brystkas-sen til hjerterovervågning, lagt drop og en klemme på fingeren, så Margit Kaas kan måle iltindholdet i hans blod.

Anæstesi-lægen kommer ind på stuen. Jan Hansen bliver lokalbedøvet i ryggen, og snart efter er kateteret lagt. Med hjælp fra Margit Kaas og en operationssygeplejerske kommer han ned at ligge. Hun er klar til at bedøve.

”Kan du mærke medicinen, Jan? Er der kommet lidt mere ro i kroppen?” spørger hun og tager anæstesi-masken frem. Patientten nikker.

Så placerer hun masken over hans ansigt.

”Nu bliver du træt lige om lidt,” siger hun til ham med et lille smil.

Jan Hansen blinker. Øjnene falder lang-somt mere og mere i. Så er han væk.

### Lammet vejrtrækning

Vi er nået til det mest kritiske øjeblik for en anæstesi-sygeplejerske under en opera-tion, fortæller Margit Kaas, mens hun ven-ter på, at Jan Hansen er fuldt bedøvet: Om lidt lammes hans vejrtrækning af medici-nen. Så snart det sker, skal hun overtage vejrtrækningen og ventilere ham.

”Det er altid nogle intense sekunder, ind-til jeg ser, om jeg kan få luft i ham,” siger Margit Kaas.

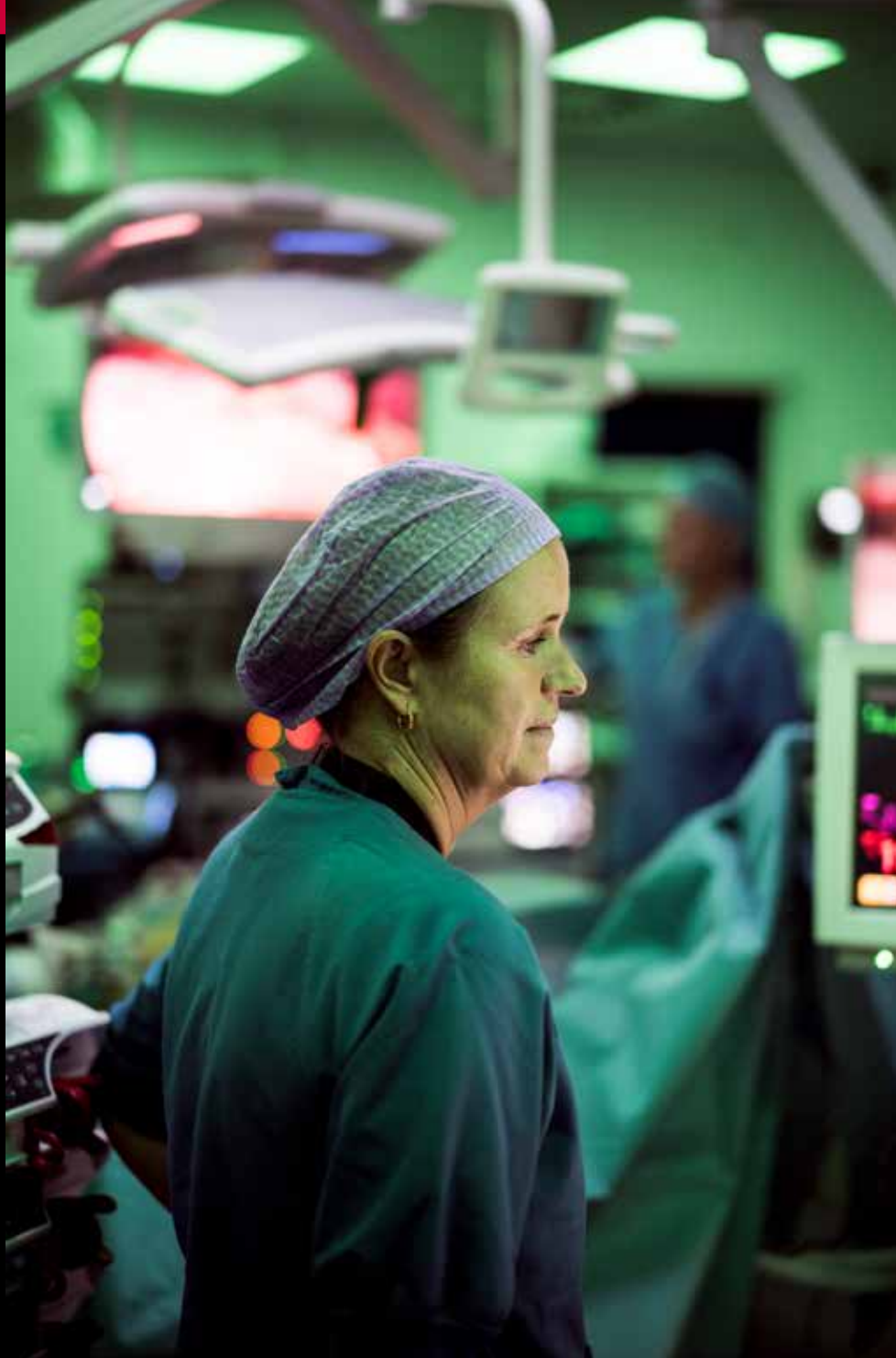
”Hvis patienten er til at ventilere, kan vi altid vække ham igen, hvis vi støder på andre problemer.”

Det går heldigvis nemt denne gang.

Margit Kaas kan på sin overvågnings-skærm se, når Jan Hansen er fuldstændigt bedøvet og afslappet til intubering.

Så er det nu. Men hurtige og præcise be-vægelser intuberer Margit Kaas og slutter ham til respiratoren. Den begynder straks at trække vejret for ham.

Alle på operationsstuen sænker skuld-rene, *Sygeplejerskens* udsendte inklusive.



Kort efter kommer kirurgen ind. Opera-tionen kan gå i gang.

### En bekymrende udvikling

Der er lige nu 122 ubesatte stillinger til anæstesi-sygeplejersker i regionerne. Det kan mærkes. I hele landet har manglen på specialsygeplejerskerne medført tomme operationslejer og lukkede operationsstuer.

Værst ser det ud i Region Hovedstaden. Her er der i skrivende stund 50 ubesatte stil-linger inden for anæstesiologisk sygepleje.

Det er en udvikling, der bekymrer Vicki Flyngenring Gudmandsen, som er formand for Fagligt Selskab for Anæstesi-, Inten-

siv- og Opvågnings-sygeplejersker (FSAIO). Hun oplever, at selvom antallet af kursister på uddannelsen er øget fra 2019 til 2022, så er det svært at fastholde anæstesi-syge-plejerskerne på de offentlige sygehuse.

Formanden fortæller, at det især hand-ler om løn og arbejdsvilkår.

”Det er trist, for langt de fleste anæ-stesi-sygeplejersker vil som udgangspunkt faktisk gerne være i det offentlige, fordi de normalt både kan få de akutte og de rolige operationer her,” siger Vicki Flyngenring Gudmandsen.

”Desværre er det efterhånden kun de mest akutte patienter, der bliver opereret



←  
**Margit Kaas** monitorerer vejrtrækning, værdier, smertedækning og blodtryk ved sin overvågningsstation. På intet tidspunkt under operationen forlader hun sin plads - først når indgrebet er helt overstået og patienten er vågen, kan hun træde mere end et skridt væk.

→  
Ikke alle patienter kræver lige meget indgriben fra Margit Kaas. Ved dagens anden operation - en kikkertoperation på en yngre kvinde - behøver hun f.eks. ikke hele tiden korrigerende blodtrykket. "Hun er ung og bortset fra sin tarmsygdom er hun rask, så hendes krop kan bedre kompensere på egen hånd," fortæller **Margit Kaas**.

på de offentlige hospitaler. Hvis du som anæsthesisygeplejerske ikke føler, at du får en ordentlig løn eller anerkendelse og primært oplever, at du kun får de komplicerede patienter, så begynder du måske at skele til det private."

Formanden peger også på, at selvom der kommer flere nyuddannede anæsthesisygeplejersker, så skal en del samtidig snart på pension. Derfor ender udviklingen sandsynligvis med at gå i nul.

"Vi er nødt til at få vendt tendensen med, at anæsthesisygeplejerskerne forlader de offentlige sygehuse," siger Vicki Flygenring Gudmandsen.

"Ellers bliver det en ond spiral, hvor endnu flere operationslejer må lukke, ventelisterne bliver længere og vilkårene endnu hårdere for de anæsthesisygeplejersker, der bliver tilbage."

### I luften

Tilbage på Operationsstue 4 er vi kommet godt op i flyvehøjde. Kirurgen og operationssygeplejerskerne arbejder koncentreret. Hjerterovervågningen bipper rytmisk. Respiratoren kører roligt op og ned.

Margit Kaas står i sit cockpit. Kunsten for hende er nu at holde patienten både sovende, stabil og tilstrækkeligt smerte-

dækket - ikke for lidt, så han har ondt, men heller ikke for meget, så han får svært ved at vågne bagefter.

Samtidig skal Margit Kaas have tjek på hans værdier, hans væskebalance og hans vejrtrækning. Hun er i fuld kontrol.

Det er heller ikke alle instrumenterne, hun behøver at holde øje med hele tiden. Ofte er lyden nok til at fortælle hende, om der er grund til bekymring.

"Det er især noget, der kommer med erfaringen. Et udsving i bippene eller en lydændring i iltmåleren... der kører hele tiden sådan en vurdering i baghovedet på mig. Alle sanser er åbne. Hvorfor sker det

På opvågningen kort efter operationen er Jan Hansen allerede vågen og har ikke ondt. **Margit Kaas** kan overlevere ham til den ansvarshavende sygeplejerske i opvågningen og vender tilbage til operationsgangen – og dagens næste operationen.

her nu? Er det noget, jeg skal reagere på?” fortæller Margit Kaas.

### Turbulens

Denne patient holder hende dog lidt på tæerne. Jan Hansen er en ældre mand, multisyg og afkræftet. Hans krop kan ikke kompensere for det pres, en operation udsætter den for på samme måde, som en ung, rask krop kan.

”Hans hjerterytme var lidt ustabil i starten og er hele tiden i fare for at falde. Hans blodtryk ligger også lidt lavere, end jeg bryder mig om,” forklarer Margit Kaas, mens hun gør en sprøjte klar.

”Han er sådan én, der kan være svær at bedøve for en anæstetikursist.”

Så giver hun patienten en dosis medicin. Det har den tiltænkte effekt nærmest øjeblikkeligt, og hans blodtryk stiger til et mere acceptabelt niveau. Anæstesisygeplejersken er tilfreds:

”Som jeg sagde: Du skal også kunne flyve jævnt, når der er turbulens.”

### Anbefalinger uden indsigt

Den 3. oktober udsendte Sundhedsministeriet nye anbefalinger til at styrke kapaciteten af anæstesi- og intensivsygeplejersker i regionerne. Anbefalingerne er udarbejdet af en arbejdsgruppe, der foruden Sundhedsministeriet består af Danske Regioner, Sundhedsstyrelsen, Region Hovedstaden og Styrelsen for Patientsikkerhed.

I anbefalingerne gives der nogle bud på, hvordan kapaciteten kan øges på kort sigt. Bl.a. ved, at anæstetikursister i øget omfang skal indgå i sygehusenes daglige drift.

Som uddannelsesansvarlig anæstesisygeplejerske er Margit Kaas imidlertid uforstående over for sådan en anbefaling. Hun kalder det mangel på indsigt i anæstesisygeplejerskernes faglighed.

”Kursisterne indgår allerede i den daglige drift på det niveau, de kan. Når en anæstetikursist er et halvt år inde i uddannelsen, kan de selvstændigt bedøve en patient ved en planlagt operation – og det gør de også. Allerede efter 3-4 mæne-

der begynder vejlederen også at forlade stuen,” forklarer Margit Kaas.

### Trinvist flyvefærdig

Ifølge hende er problemet med Sundhedsministeriets anbefalinger, at de ikke tager højde for de mange udviklingstrin, en anæstetikursist skal igennem for at blive en flyvefærdig anæstesisygeplejerske.

”Når det første halve år er gået, kan vi jo ikke bare sætte kursisterne til at bedøve alle de ukomplicerede patienter, fordi de hele tiden skal prøve kræfter med mere komplicerede patienter,” siger Margit Kaas.

En anden af Sundhedsministeriets anbefalinger går på øget delegation af opgaver mellem sundhedspersonale, herunder oplæring af medicinstuderende, der arbejder som ventilatorer, til at bistå anæstesisygeplejerskerne i deres arbejde.

Her er Margit Kaas også forbeholden.

”En ventilator er f.eks. ikke oplært i at overvåge en avanceret respirator, der løbende påvirkes af tryk, smerter, luft i maven og lignende. At overvåge, justere indstillinger og anæstetisigasser, og løbende reflektere over vores respiratorer kræver, at man kan se helheden under en anæstesi - ikke kun maskinen,” siger hun.

### Lægger an til landing

Klokken er lidt over 11 om formiddagen og dagens første indgreb på Operationstue 4 er så småt ved at være overstået.

”En halv time, Margit,” siger kirurgen.

I samarbejde med det øvrige operationspersonale skal Margit Kaas lægge an til landing og have timet det sådan, at Jan Hansen vågner af sin lammende bedøvelsessøvn kort efter, at kirurgen har syet ham sammen.

Hun giver patienten lidt mere smertedækning, så han ikke har for ondt, når han slår øjnene op. Han er tilsluttet en medicinpumpe, som følger med på opvågningen. Snart begynder hun langsomt at skrue ned for narkosen.



”Jeg kan stadig se på min overvågningsskærm, hvor fuldt bedøvet han er. Nu lader jeg ham meget stille og roligt stige op mod overfladen, men ikke for hurtigt, så han kommer til at mærke noget,” forklarer hun.

Da det sidste sting er sat, og kirurgen kan træde væk, er patienten præcis, hvor han skal være på bedøvelsesskalaen. Margit Kaas slukker helt for narkosen og skruer op for ilten, så den tilbageværende anæstetisigas kan blive ventileret ud af Jan Hansens system.

Margit Kaas vækker ham, mens operationssygeplejerskerne og øvrigt personale begynder at rydde op, så de kan klargøre til næste operation.



”

**Nu lader jeg ham meget stille og roligt stige op mod overfladen, men ikke for hurtigt, så han kommer til at mærke noget.**

**MARGIT KAAS,**  
anæstesisygeplejerske

”Jan, er du vågen? Kan du høre mig?” Efter et par sekunder begynder Jan Hansen at bevæge sig. Han hoster.

#### **Klar til afgang igen**

På opvågningen er Jan Hansen blevet helt vågen og virker nogenlunde frisk, selvom han lige har været igennem en større operation.

Margit Kaas overleverer kort til den ansvarshavende sygeplejerske på opvågningen. Hun fortæller bl.a., hvilken type smertestillende medicin, hun har givet patienten, og hvor meget han har fået. Så siger hun farvel og vender snuden tilbage mod operationsgang G2.

”Så er det en kikkertoperation om lidt,” siger hun. ☉

## **Personalemangel lukker operationslejer**

- Regionshospitalet i Viborg vil i gennemsnit lukke 11,5 ud af 57,5 operationslejer ugentligt i efteråret. Årsag: Mangel på anæstesisygeplejersker.
- Regionshospitalet Gødstrup vil i gennemsnit lukke 31,5 ud af 104 operationslejer ugentligt i efteråret. Årsag: Mangel på operationssygeplejersker.
- Aarhus Universitetshospital vil ugentligt lukke 7 ud af 67 operationslejer i løbet af efteråret. Årsag: Mangel på operationspersonale.
- På Bispebjerg og Frederiksberg Hospital var 15 ud af 72 operationslejer lukket i midten af august, viser seneste tal. Årsag: Mangel på anæstesisygeplejersker.
- På Nordsjællands Hospital var 20 til 25 ud af 130 operationslejer lukket i midten af august. Årsag: personalemangel.
- På Regionshospitalet Horsens er forventningen, at der på tre afdelinger i gennemsnit lukker 4,5 operationslejer ud af 55 ugentligt i løbet af efteråret. Årsag: Mangel på anæstesispersonale.

Kilde: TV2

# Fra offentlig operationsstue til privathospital



**Rikke Nielsen** savner nogle gange de akutte funktioner, men fortryder ikke, at hun har skiftet det offentlige ud med et privathospital. "Jeg bliver stadig udfordret fagligt, og jeg har fået så meget andet til gengæld," siger hun.



Rikke Nielsen har skiftet sin stilling som anæstesisygeplejerske i Region Hovedstaden ud med et job på et privathospital. Hun kan ikke forestille sig, at arbejdsvilkårene i det offentlige bliver så gode, at hun vil søge tilbage.

Tekst **HELLE LINDBERG EMARATI** · Foto **ANDERS BILDE**

**D**a Rikke Nielsen i oktober sidste år startede i sit nuværende job som anæstesisygeplejerske og specialeansvarlig indenfor gynækologi og urologi på privathospitalet Aleris i Søborg, var det ikke en nem beslutning, der var gået forud.

”Jeg var som udgangspunkt superglad for mit arbejde som anæstesisygeplejerske i Region Hovedstaden. Jeg syntes, det var verdens fedeste job, og i starten havde jeg egentlig ikke forestillet mig, at jeg nogensinde skulle skifte til noget andet,” siger Rikke Nielsen.

Men drømmejobbet blev ikke ved med at være en drøm. I takt med at flere og flere kolleger forsvandt, blev Rikke Nielsen nødt til at tage sit arbejdsliv op til genovervejelse. Hun arbejdede ganske vist på deltid, men det var ikke nok til at tage brodden af vagtbyrden og de skiftende arbejdstider.

”Jeg havde to små børn, men det hele gik op i, hvornår jeg skulle sove, enten før eller efter en 16 timers-vagt. Det var ikke den hverdag, min mand og jeg gerne ville have sammen som familie. Men samtidig elsker jeg jo mit speciale som anæstesisygeplejerske, så jeg kiggede mig selv dybt i øjnene og tænkte: ’Nå, men hvad skal jeg så lave?’” fortæller hun.

#### **På følgevagt i det private**

Svaret på spørgsmålet kom til Rikke Nielsen i form af to tidligere kolleger, der begge arbejder på Aleris.

”Jeg talte med dem om mine overvejelser og var endda med den ene på en følgevagt. Jeg ville gerne se det med mine egne øjne, så jeg ikke kom til at træffe en forhastet beslutning,” siger hun.

Rikke Nielsen fortæller, at hun under sit besøg tydeligt kunne fornemme arbejdsglæden blandt anæstesisygeplejerskerne og det øvrige personale. Det var en arbejdsglæde, hun efterhånden selv savnede i det offentlige:

”Jeg blev fascineret af, at man kunne få så mange patienter igennem på så god en måde, som de gjorde. De fordomme om, at man nok går på kompromis med kvaliteten, rengøringen eller sikkerheden, som jeg ofte havde hørt fra især kolleger, der ikke selv havde arbejdet i det private, blev fuldstændig skudt ned.”

#### **Bliver stadig fagligt udfordret**

Rikke Niensens indledende indtryk af privathospitalet som arbejdsplads har ikke ændret sig, siden hun blev ansat på Aleris

”

**Jeg ikke er vred på mit gamle arbejde. Jeg elskede det.**

for et år siden. Hun fortryder ikke skiftet, men kan dog godt af og til savne de akutte funktioner, man som anæstesisygeplejerske også varetager i det offentlige.

”Dem er der ikke så mange af i det private. Til gengæld får jeg så meget andet,” siger hun:

”Vi har også travlt, men på den gode måde. Der er ikke en masse afbrydelser og forstyrrelser. Det er heller ikke kedeligt, selvom det er lidt mere rutinepræget. Jeg oplever stadig, at jeg bliver udfordret i mit arbejde som anæstesisygeplejerske.”

#### **Friweekender og fleksibilitet**

Rikke Nielsen fortæller også, at fleksibiliteten og den nærværende ledelse på hendes nuværende arbejdsplads har en stor del af æren for hendes tilfredshed med skiftet.

”Udover at jeg har fri i weekender og på helligdage, er der en stor fleksibilitet ift. tilrettelæggelsen af mit arbejde. Flexibilitet går hér begge veje. Dét og en anerkendende og betænksom ledelse, har hjulpet mig til at genfinde arbejdsglæden,” siger hun.

Hun kan derfor ikke forestille sig, at hun får lyst til at skifte tilbage til et offentligt sygehus i fremtiden, hvis ikke arbejdsvilkårene bliver bedre:

”Det er vigtigt at understrege, at jeg ikke er vred på mit gamle arbejde. Jeg elskede det. Arbejdsvilkårene i det offentlige er bare nogle andre, og jeg ser det ikke som realistisk, at de ændrer sig lige foreløbig.”

## **Anæstesisygeplejersker forlader det offentlige**

- I september 2022 var **1.159** anæstesisygeplejersker beskæftiget i alle sundhedsrelaterede brancher i Danmark, herunder offentlige hospitaler, kommuner, privathospitaler, speciallægepraksis, almen praksis og vikarer.
- **3,4 pct.** af alle anæstesisygeplejersker var ansat på privathospitaler i juni 2022.
- Fra oktober 2019 til juni 2022 skiftede **48** anæstesisygeplejersker fra de offentlige sygehuse til andre sektorer. I samme periode gik **65** anæstesisygeplejersker på de offentlige sygehuse ned i arbejdstid. **7** anæstesisygeplejersker forlod helt faget.
- Operationsgangene og intensivafdelingerne i regionerne har de senere år oplevet, at det er tiltagende vanskeligt at rekruttere og fastholde de nødvendige sygeplejersker med specialistkompetencer.

Kilde: Sundhedsministeriet



# Ny forening vil tale for sig selv

Danske Anæstesi- og sygeplejersker har siden august fået 300+ medlemmer. Formand **Pernille Trust Have** håber, udviklingen forsætter. "Der er brug for så mange stemmer som muligt, hvis vi skal kunne gøre en forskel," siger hun.

Danske Anæsthesisygeplejersker er en ny forening, der vil gøre danskerne klogere på faggruppens unikke funktion og ad den vej opnå bedre løn og arbejdsvilkår. ”Dét er grundproblemet, der skal løses,” siger formanden.

Tekst **HELLE LINDBERG EMARATI** · Foto **CLAUS BECH**

**D**et er svært at kæmpe for bedre løn og vilkår for sin egen faggruppe, hvis man samtidig også skal kæmpe for alle andre. Det mener Pernille Trust Have, der er formand for den nye forening Danske Anæsthesisygeplejersker.

De vil udelukkende fokusere på at tale anæsthesisygeplejerskernes sag.

”Vores tanke med foreningen er ikke at skabe splid, at kæmpe mod Dansk Sygeplejeråd eller Fagligt Selskab for Anæstesi-, Intensiv- og Opvåkningssygeplejersker (FSAIO). Tværtimod vil vi i Danske Anæsthesisygeplejersker enormt gerne samarbejde med allerede eksisterende organisationer. Vi følte blot, at vi manglede en forening, hvor vi udelukkende kunne tale for os selv,” siger Pernille Trust Have, der til daglig arbejder som anæsthesisygeplejerske på Gentofte Hospital.

Foreningen, der blev stiftet i august i år, arbejder primært for at udbrede kendskabet til de livsvigtige opgaver, som anæsthesisygeplejersker varetager – hos borgerne, tilføjer hun.

”Det er ikke så meget politikerne, vi forsøger at råbe op. Dem har vi lidt opgivet,” siger Pernille Trust Have med et lille suk.

### **Anæsthesisygeplejersker skal anerkendes**

I stedet vil den nydannede forening hente opbakning hos danskerne via Facebook, Instagram, debatindlæg og mund-til-øre vidensdeling, forklarer formanden. Målet er at opnå bedre løn og arbejdsforhold for anæsthesisygeplejerskerne, og ad den vej trække dem tilbage til de offentlige operationsstuer.

”Det er et basalt spørgsmål om konkurrencedygtighed. En anæsthesisygeplejerske kan f.eks. tjene 10-15.000 kr. mere i det private. I det offentlige får vi at vide, at vi kan tjene flere penge, hvis vi tager ekstra vagter, FEA-vagter og den slags. Jeg me-

ner grundlæggende ikke, det er rimeligt, at jeg skal arbejde meget mere end der står i min kontrakt for at tjene en løn, der er nogenlunde,” siger Pernille Trust Have.

Hun peger på, at anæsthesisygeplejersker ifølge overenskomsten blot tjener 1.621 kr. mere om måneden end deres grunduddannede sygeplejerskekollegaer.

”Vi er en lille, men unik faggruppe. Vi har en lang uddannelse og varetager nogle højt specialiserede, livsvigtige opgaver, som ingen andre kan udføre. Det skal vi som samfund anerkende og værne om – og det gør vi ikke, som lønnen og vilkårene er nu,” siger Pernille Trust Have.

### **Som at hælde vand i en hullet pose**

Derfor giver Pernille Trust Have heller ikke meget for diverse strategier, der skal øge optaget af kursister på specialuddannelsen i anæstesiologisk sygepleje eller uddanne anæsthesisygeplejersker hurtigere.

”Det svarer til at hælde vand i en hullet pose, for selvom vi uddanner flere anæsthesisygeplejersker, så vil de jo før eller siden også bare søge over i det private, rejse til Norge for at arbejde eller helt forlade faget, hvis de ikke får den anerkendelse, de føler, de har ret til,” siger Pernille Trust Have.

Pernille Trust Have mener derfor, at den eneste vej til at bryde den negative spiral i forhold til rekruttering i det offentlige, er at løse grundproblemet: Løn og arbejdsvilkår. Og det skulle være gjort for længe siden.

”Det skrider jo til himlen, at man i regionerne bruger enorme summer på at henvise til privathospitaler, fordi der ikke er anæsthesisygeplejersker og operationspersonale nok i det offentlige. I stedet skulle de penge have været brugt på at løfte anæsthesisygeplejerskernes løn og på den måde fastholde dem. Det havde været

langt billigere, det er ikke raketvidenskab,” siger Pernille Trust Have.

### **Vil kæmpe for sundhedsvæsenet – og borgerne**

Pernille Trust Have elsker at være anæsthesisygeplejerske, og hun har stadig blik for alt det gode, regionerne kan tilbyde hende.

”Akutfunktioner, undervisning, uddannelse – der er ting, vi ikke kan få ude i det private. Det offentlige sundhedsvæsen har en masse godt, som vi i Danske Anæsthesisygeplejersker gerne vil kæmpe for at bevare. Men det er klart, at vi bliver frustrerede over lappeløsninger og mangel på indsigt i de opgaver, vi står med,” siger Pernille Trust Have.

Allermest indigneret er hun dog på borgernes vegne.

”Det er jo dem, det i sidste ende går ud over. Derfor er det borgerne, vi forsøger at nå ud til,” siger Pernille Trust Have. ”Det er deres skattepenge, vi øser i den private sektor. Imens bliver ventelisterne på operationer længere.”

Løsningen er dog simpel, mener formanden.

”De anæsthesisygeplejersker, vi skal bruge findes allerede derude. Få dem tilbage på de offentlige operationsstuer – så får du det offentlige sundhedsvæsen tilbage på ret kurs,” siger Pernille Trust Have. ●

## **Sygeplejersker tjener mere i det private**

En analyse fra Deloitte og Kraka viser, at sygeplejersker, der skifter til det private efter at have arbejdet i det offentlige i tre til seks år, i gennemsnit tjener 56.000 kroner mere om året efter syv til ti år end deres kollegaer, som bliver i det offentlige.

Den største løngevinst er tilsyneladende drevet af sygeplejersker, der skifter til arbejde indenfor salg af medicin og hospitalsudstyr. Men også sygeplejersker, som skifter til en stilling, der ligner den, de havde i forvejen, oplever et markant lønløft på titusindvis af kroner.

Lønløftet skyldes ikke højere arbejdstid.

Kilde: Berlingske

# Er det Trine, som skal mangle en kollega?



Trine er sygeplejestuderende og brænder for sit fag. Men manglen på sygeplejersker sætter allerede nu et stort aftryk på hverdagen. Det er svært at lære og være tryk i alt det nye, når alle er travle. Vi har brug for flere som Trine.

Vi bliver 16.000 flere børn og 77.000 flere ældre de næste fire år.\* Det kræver, at politikerne investerer mere i velfærden,

ikke økonomiske eksperimenter, der betyder færre ansatte på vores hospitaler, i skoler, daginstitutioner og på andre offentlige arbejdspladser.

**Derfor spørger vi: Hvem er det, vi skal undvære?**

[erdetmig.dk](http://erdetmig.dk) | [#erdetmig](https://twitter.com/erdetmig)





• Dengang •

## FRA AUTODIDAKT TIL SPECIALUDDANNET

Anæstesi blev et lægeligt speciale i slutningen af 1940'erne, men ikke for sygeplejersker. Fotografiet er fra en artikel i Tidsskrift for Sygeplejersker fra 1957, hvor en anæstesi-læge fra Aarhus Kommunehospital fortæller: "I stor udstrækning har disse sygeplejersker måttet lære sig selv den teknik, der krævedes for at kunne give narkose forsvarligt og sikkert. En stedlig kirurg eller en mere erfaren operations- eller narkosesygeplejerske har været den eneste "instruktør" Kurser for narkosesygeplejersker blev oprettet rundt om i landet, men først i 1977 blev specialuddannelsen for anæstesisygeplejersker etableret. Det sygeplejefaglige speciale kunne således fejre 25-års jubilæum denne sommer.

# Flere får øjnene op for forskning allerede på studiet

Forskning kan føles som et uopnåeligt fagområde. Men Københavns Professionshøjskole forsøger at øge de sygeplejestuderendes fokus og faglige kompetencer på området. Her bliver de studerende tilbudt at indgå i forskning.

Tekst **DIANA MAMMEN**  
Foto **BAX LINDHARDT**

Der er sket meget, siden sygeplejerske Margarethe Lorensen i 1976 tog til USA for at tage sin ph.d.-grad. For i 1990'erne tog det for alvor fart, at man også herhjemme kunne forske i sygeplejen, og i dag har mere end 200 sygeplejersker erhvervet sig en ph.d. I de seneste 10 år har der været en stigning i sygeplejersker, der forsker og dermed i klinisk forskning i sygeplejen. Der er oprettet selvstændige forskningsenheder og -centre, etableret forskningsprogrammer, og der er kommet langt flere professorer.

Alligevel kan det at forske for mange virke uden for rækkevidde. På Københavns Professionshøjskole inkluderes de sygeplejestuderende dog i forskning.

”Vi vil gerne vise de studerende, hvad det indebærer at udføre klinisk forskning, og måske vælger nogle efterfølgende at videreuddanne sig og forske til fordel for sygeplejen,” fortæller sygeplejerske og lektor Mette Gaard.

Ved hjælp af forskningsprojektet *Models of Cancer Care*, har man de sidste syv år tilbudt de studerende at være en del af klinisk forskning. Seks studerende har i nuværende efterårssemester valgt at ind-

gå, og de skal bl.a. være med i forskellige dele af forskningsprocessen fra udarbejdelse af interviewguide over indsamling af samtykke og empiri til behandling og analyse af data samt diskussion.

## Plusser ved at indgå i forskning

Models of Cancer Care handler om, hvordan man som en del af den kliniske kræftbehandling kan øge patientens involvering i eget behandlingsforløb. Målet er, at et styrket samarbejde mellem patient, familie og sundhedsprofessionelle vil reducere patientens ofte komplekse symptomer. De studerende samarbejder med professor og projektleder Mary Jarden på Rigshospitalet samt med ph.d.-studerende, som er tilknyttet projektet.

Mette Gaard fortæller, at de studerende, som har deltaget i forskningen, har fået en masse gode ting med sig i bagagen.

”De studerende har alle fået indsigt i, hvordan forskning og implementering af forskningsresultater kan ændre praksis og kvalificere klinisk beslutningstagning og lederskab til fordel for patienter og pårørende. Samtidig har de fået et større patient- og pårørendeperspektiv og er

blevet mere kritisk reflekterende. De studerende kan se forskningens relevans og betydning for klinisk praksis, hvilket kan medvirke til at de – som autoriserede sygeplejersker – i højere grad vil være tilbøjelige til at søge og anvende forskningsbaseret viden til gavn for patienter og pårørende,” opremser Mette Gaard om de mange plusser.

## Klogere på forskning

To sygeplejersker, som indgik i projektet, da de var studerende på Københavns Professionshøjskole, er Sabrine Rahbek Jespersen og Cæcilie Ingrisich, nu begge 28 år. De ser med stor fornøjelse tilbage.

”Min deltagelse gjorde, at jeg blev meget klogere på, hvad det indebærer at forske. Det satte også lidt tanker i gang om,





Sabrine Rahbek Jespersen (i midten) og Cæcilie Ingrisch er to ud af i alt 27 studerende, som indtil videre med stor succes har deltaget i forskningsprojektet Models of Cancer Care. Lektor Mette Gaard (tv.) håber, at der fremover kan komme endnu flere muligheder for at deltage i forskning på Københavns Professionshøjskole.

om det på sigt ville være noget, jeg også gerne ville,” fortæller Cæcilie Ingrisch.

I projektet havde de to sygeplejestuderende bl.a. ansvar for udarbejdelse af feltnoter, hvor de skulle observere miljøet og kropssproget på dem, der blev interviewet samt transskribere interviews.

### En unik mulighed

De anvendte den indsamlede empiri fra forskningsprojektet i deres bachelorprojekt. Det var et krav for at være med i projektet.

”Men det var bare en god ting, for vi fik på den måde adgang til patienterne. Når man skal skrive bachelror, kan det af etiske årsager være svært at få tilsagn til at interviewe denne patientgruppe, så det var en unik mulighed ved at deltage i projektet,” siger Cæcilie Ingrisch.

Synes man, at forskning er spændende, og vil man gerne stifte bekendtskab med det område af sygeplejen, så opfordrer begge sygeplejersker andre til at være en del af



## Vi vil vise de studerende, hvad det indebærer at udføre klinisk forskning

Lektor **METTE GAARD**

sådan et projekt på studiet, om muligt.

”Der bliver stillet høje krav, for der er en ph.d.-studerende, der er afhængig af de opgaver, man udfører i projektet, og

kvaliteten skal være i orden. Men når det er sagt, så er det også bare en så god og lærerig erfaring at få, hvis nu man har lyst til at blive klogere på hele forskningsmiljøet,” siger Sabrine Rahbek Jespersen.

### For alle studerende

Selvom det forventes, at man yder en indsats, hvis man vil medvirke i et forskningsprojekt i sit bachelorforløb, slår lektor Mette Gaard fast, at det er for alle studerende:

”Så længe man er motiveret og dedikeret. Flere studerende er begyndt at få øjnene op for muligheden. Jeg får i hvert fald flere henvendelser fra interesserede studerende. Og det er vigtigt, at der i fremtiden kommer til at være sygeplejersker, der ønsker at forske, så vi kan medvirke til evidensbaseret klinisk praksis.” ©

# En helt ny (forsknings)vej

Som studerende var de en del af et forskningsprojekt, hvor de snusede til det at forske. Det har haft indvirkning på, hvad sygeplejerskerne Sabine Rahbek Jespersen og Cæcilie Ingrisich arbejder med i dag.

Tekst **DIANA MAMMEN**  
Foto **BAX LINDHARDT**

”Min deltagelse i projektet gjorde, at jeg blev bekræftet i, at en karriere inden for forskning var noget, jeg ville søge hen imod. Så jeg tror helt sikkert, at det har haft en betydning for min karrierevej, at man på studiet kunne stifte bekendtskab med at forske.”

Sådan fortæller sygeplejerske Sabine Rahbek Jespersen. Hun hentyder til forsk-

ningsprojektet *Models of Cancer Care*, som hun og hendes daværende medstuderende, Cæcilie Ingrisich, deltog i under deres studie.

Cæcilie Ingrisich havde altid haft en drøm om at tage del i den sundhedsfaglige forskning.

”Jeg synes, det er interessant, at man ved at forske kan videreudvikle sygeplejen

og forbedre patienternes forløb i sundhedsvæsenet,” siger hun.

## At forske eller ikke at forske

De to sygeplejersker blev færdiguddannet som sygeplejersker i 2018.

Efter studiet fik de begge arbejde på Hæmatologisk Sengeafsnit på Rigshospitalet. De sidste to år har de arbejdet som projektsygeplejersker i Klinisk Forskningsenhed på samme hospital. Her arbejder de med lægemiddelforsøg for alle hæmatologiske patienter.

”Selvom vi som projektsygeplejersker ikke selv sidder og forsker, så samarbejder vi med dem, som gør. Vi tager del i koordineringen og afprøvelsen af forsøgene i tæt samarbejde med den projektansvarlige læge samt medicinalfirmaerne, vi er med til at indrapportere data, og så følger vi patienterne og er med til at give dem en god oplevelse med at være en del af et lægemiddelforsøg,” fortæller de bl.a. om deres arbejde, som Sabine Rahbek Jespersen har på fuldtid og Cæcilie Ingrisich på deltid.

Ved siden af sit arbejde læser Cæcilie Ingrisich cand. scient. san. på Københavns Universitet. Hun fortæller:

”Det er en forskningsrelateret kandidatuddannelse, som lægger op til, at man skal lave sin egen forskning. Jeg er færdig til juni næste år, og om jeg på et tidspunkt vil gå i gang med en ph.d., må tiden vise.”

## Den rette hylde

Som studerende eller helt ny sygeplejerske kan forskningsmiljøet godt virke en anelse afskrækkende, siger Cæcilie Ingrisich:

”Nok fordi man ikke har så meget fokus på det at forske på studiet. Der har vi haft fordel af at deltage i forskningsprojektet, som både har skabt kontakter, men som også har vækket vores interesse for det område af sygeplejen, som viste sig at være vejen at gå for os, da vi nu er endt et sted, som på fin vis har forskningen inkluderet i vores arbejde.”



Hvis man har lyst til at blive del af et forskningsmiljø, er Cæcilie Ingrisich (tv.) og Sabine Rahbek Jespersens råd at være opsøgende og bare springe ud i det. Samt at få praksiserfaring, inden man dykker ned i forskningens verden.



# Ung forsker føjte sig anderledes

Et enkelt år på en sengeafdeling og så var sygeplejerske Maiken Langhoff Kidholm klar til at læse videre. At forske har altid været hendes drøm, og i sommers afsluttede hun sin kandidatuddannelse for at gå direkte i gang med sin ph.d.

Tekst **DIANA MAMMEN**  
Foto **MICHAEL DROST-HANSEN**

En følelse af at være anderledes havde fulgt Maiken Langhoff Kidholm undervejs på sygeplejestudiet. Hun havde nemlig andre ambitioner end de fleste.

”Der blev ikke rigtig gjort noget i undervisningen for at vække de studerendes interesse for at forske. Det gjorde, at jeg godt kunne føle mig anderledes end mine medstuderende. Fordi jeg egentlig ikke havde ambition om at arbejde som sygeplejerske. Min drøm var at forske,” fortæller 30-årige Maiken Langhoff Kidholm.

Så da hun i 2019 kunne kalde sig sygeplejerske, var der allerede lagt en plan for at realisere hendes drøm.

”Jeg havde et behov for at kvalificere mig som kommende forsker ved at komme ud i klinikken, ud i virkeligheden, og mærke på egen krop, hvordan det så var at være sygeplejerske,” siger Maiken Langhoff Kidholm.

I et år arbejdede hun på en sengeafdeling på Odense Universitetshospital.

”Vi havde enormt travlt og måtte prioritere de vigtigste opgaver. De røde oppa-

ver kaldte vi dem. Det betød, at ting såsom at tale med patienterne om, hvordan de havde det, og om, hvordan deres liv nu så ud med alvorlig sygdom som følgesvend, det var der ofte slet ikke tid til. Selvom de fortalte mig, at de havde brug for at have netop de snakke.”

## Forskning forbedrer faget

Efter et år skiftede Maiken Langhoff Kidholm sygeplejeuniformen ud med skolebøger og den sundhedsfaglige kandidatuddannelse på Syddansk Universitet, som hun afsluttede i sommeren 2022.

”Og nu kan jeg endelig snart starte på min ph.d., hvor jeg vil lave forskning, der gør en forskel. Jeg skal forske i, hvordan vi kan adressere eksistentielle og åndelige behov. For jeg har med egne øjne set, hvor vigtigt det er for både patienter og pårørende at drage omsorg for netop disse,” siger Maiken Langhoff Kidholm.

Hendes forskningsområde taler ind i den kontekst, sygeplejerskerne arbejder i netop nu.

Hvilken betydning har det, når patienterne ikke modtager den sygepleje, de har behov for, og hvordan løser man det? Det er det fundament, Maiken Langhoff Kidholm gerne vil stå på som forsker.



## Eksistential og åndelig omsorg

Maiken Langhoff Kidholms ph.d.-projekt kommer til at udforske, hvorvidt kræftpatienter oplever, at de får støtte og omsorg til eksistentielle og åndelige behov under indlæggelse. Sammen med patienter og sundhedsfaglige eksperter vil hun udvikle en digital platform, eHeart, der skal understøtte sygeplejerskers arbejde med at opfylde netop sådanne behov.

”Forskning viser, at sygeplejerskers arbejdsforhold flere steder er så belastede, at der er noget sygepleje, der ikke bliver leveret. Missed nursing care kaldes det. Bl.a. de her mere eksistentielle samtaler. Vi har brug for mere forskning, der kan være med til at belyse, hvilken betydning og hvilke mulige konsekvenser, det kan have, når den sygepleje ikke bliver givet. Og vi har brug for flere sygeplejeforskere, der ønsker at fremme og forbedre vores fag og felt,” siger forskerspirren. ●

# Skab trivsel gennem musik i sygeplejen

International forskning viser en positiv effekt af brugen af musik i pleje, omsorg, aktivitet og terapi. Musik spiller for mange af os en afgørende rolle i livet. Måske som et lydspor af, hvem vi er, eller som det, der toner stemmen, når vi taler eller sætter takten, når vi bevæger os. Musik kan nå os og kan påvirke os på et utal af måder.

På trods af demens kan en sigende melodi eller en smittende rytme tænde en gnist, vække erindringer, trigge følelser, skabe engagement. Musik er sansning, stemning og samvær, og denne viden kan bevidst anvendes til at skabe trivsel. Det er der brug for i demensomsorgen, og derfor er der også brug for viden om, hvorfor og hvordan musik bør integreres i en personcentreret demensomsorg.

Det er lykkedes forfatterne, som kommer fra Institut for Kommunikation og Psykologi og Musikterapi, at inspirere læseren til en forståelse for, hvordan musikalsk samvær kan anvendes på en faglig bevidst måde. Bogen er fyldt med håndgribelige praksiseksempler, der illustrerer, hvordan musik kan omsættes til omsorg.

Forfatterne trækker på mange års erfaring både med musikterapi og med ældreområdet. På fornem og lettilgængelig vis serveres den

## Udgangspunktet i bogen er omsorgsfilosofien PAMI, som er en velkommen ny tilgang.

teoretiske forståelse for anvendelse af musik på demensområdet med teorier fra et relationelt og personcentreret perspektiv samt med nuancer fra sansesfilosofiske, neurokognitive, psykofysiologiske og psykodynamiske teorier.



Hanne Mette Ochser Ridder,  
Julie Kolbe Krøler

**STEMNING.**  
Musikalsk interaktion i  
demensomsorgen

Gyldendal 2022  
159 sider - 144 kr.

Udgangspunktet i bogen er omsorgsfilosofien PAMI, som er en velkommen ny tilgang, der understøtter den personcentrerede omsorg i den faglige praksis.

PAMI betyder Person-Afstemt Musikalsk Interaktion. Forfatterne har med PAMI udviklet et teoretisk begreb, der fortjener at blive brugt bredt. PAMI viser en vej til den gode relation, til mødet imellem mennesket med demens og medarbejder, til nærvær og til at arbejde med stemninger, når arousal-niveauet er højt eller lavt, og når plejesituationer er svære.

Musikalitet tilpasset den enkelte beboer foldes ud, så læseren forstår, at det både kan være at sætte den rette musik på anlægget eller det kan være en bevidst rytme og lyd fra vejrtrækningen, en takt med fødderne, en nymnen eller måske at synge lige netop den sang, som beboeren kan udenad.

Der gives bud på læring og implementering for den, der gerne vil udvikle brugen af musikalske interventioner i demensomsorgen. Der er forslag til hjælpeskemaer og musikomsorgsplaner.

En fagbog, der tilbyder inspiration og et vigtigt sprog for det, man måske allerede gør.

*Hanne Jensen, sygeplejerske, MSA,  
Marte Meo supervisor, konsulent i Videncenter for værdig ældrepleje, SST,  
selvstændig i virksomheden Praksis  
Perspektiv - kompetenceudvikling på ældreområdet*

## Helhedsorienteret neurorehabilitering



Hanne Kaae Kristensen, Hanne Pallesen (red.)

### PERSONCENTRERET NEUROREHABILITERING - viden og praksis

Gads Forlag 2022  
272 sider - 329,95 kr.

Budskabet i bogen er, at den personcentrerede tankegang i neurorehabilitering skal prioriteres for at ske på menneskets præmisser. Det har mange fordele ift. at optimere neuroplasticiteten i hjernen og til at tilbyde meningsfuld neurorehabilitering, som er motiverende. Stoffet formidles særdeles godt, og bogen giver et opdateret videns- og praksisforankret bidrag til den personcentrerede tænkning.

Bogen definerer og argumenterer for helhedsorientering, målsætning, metoder til behovsvurdering og forslag til neurorehabiliterende indsatser, både til motoriske og kognitive hjerneskader. Det skal fremhæves, at der er fokus på både lette, moderate og svære hjerneskader.

Alt er funderet på et solidt evidensgrundlag og henviser til gode kilder, hvorved man kan komme i dybden inden for et emne. Bogen er primært henvendt til fysio- og ergoterapeuter, men er også yderst relevant for sygeplejersker, som arbejder med neurorehabilitering.

Jeg undrer mig dog over, at forfatterne ikke prioriterer at inddrage sygeplejen mere, eftersom det understreges, at denne er grundlæggende i neurorehabiliteringen, specielt i den akutte og subakutte fase. Det kunne især have været relevant også at inddrage betydningen af ernæring og søvn i neurorehabiliteringen.

*Hanne Thomassen, specialeansvarlig sygeplejerske, master i neurorehabilitering, Intensiv/NISA afsnit, Regionshospitalet i Silkeborg*

## Til kamp mod inaktiviteten



Ingrid Poulsen, Pina Kunstek (red.)

### INAKTIVITET & IMMOBILITET - 3. udgave

Munksgaard 2022  
328 sider - 295 kr.

Sygeplejersker er nøglepersoner i at støtte aktivitet hos patienter. Men patienternes aktivitetsniveau er afhængigt af, hvor høj værdi vi i sygeplejen tillægger fysisk aktivitet. I bogen er der stærke argumenter for, hvorfor vi i sygeplejen skal være optaget af konsekvenserne af inaktivitet og immobilitet.

De fleste kapitler har fået nye forfattere, som er eksperter inden for de fysiologiske og psykologiske virkninger ved at være fysisk inaktiv og immobil.

Bogens kvalitet er, at der her er tale om en reel gennemrevideret udgave bygget på den nyeste evidens. Der er tilføjet nye kapitler, såsom 'Behandling af børn og unge med overvægt' og 'Når fysiske omgivelser inviterer til (in)aktivitet'.

Hospitaler har ikke mange naturlige omgivelser, der inviterer til bevægelse. Der argumenteres for, at indretning af hospitalsomgivelser ikke kun skal fokusere på den fysiske formåen, men også indtænke æstetik, der skaber rum til bevægelse for patienter på en meningsfuld måde. Kapitlet om forebyggelse af tromboemboliske komplikationer er udeladt i den nye udgave, og indlejringen i kapitlet 'Den kirurgiske patient' udfolder kun hovedprincipperne.

Bogen er en klassiker, som i næste udgave bør inddrage teknologiske interventioner. Lad os tage ansvar sammen og bevæge os mod mere aktivitet og mindre immobilitet for vores patienter.

*Sally Jakobsen, cand.cur., klinisk sygeplejespecialist, Afdeling for Karkirurgi, Rigshospitalet*

## To måder at tænke på

**BEN FARID NIELSEN**  
Sygeplejerske, lektor ved Sygeplejerskeuddannelsen, Københavns Professionshøjskole.



Tekst **MICHAEL HOLBEK**

### HVAD LÆSER DU LIGE NU?

"Jeg er i gang med 'Gopler ældes baglæns' af Nicklas Brendborg."

### HVORDAN HAR DEN INSPIRERET DIG?

"Undertitlen 'Videnskabens svar på et længere liv' greb mig med det samme. Jeg hæfter mig særligt ved, at der er forskellige måder at ældes på. Med et hektisk arbejdsliv kan jeg godt nogle gange glemme, at arbejdet ikke er alt. Men nu vil jeg i endnu højere grad huske på at pleje mine sociale relationer. For ensomhed er værre end at ryge og er stærkt associeret med tidlig død, og jeg vil så gerne leve længe."

### HVILKEN BOG BURDE ALLE SYGEPLEJERSKER LÆSE - OG HVORFOR?

"Daniel Kahnemans bog 'At tænke - hurtigt og langsomt' for at blive endnu mere bevidst om den måde, vi tænker på ift. at træffe valg i vores private og professionelle virke. Han beskriver to systemer, som driver den måde, vi tænker på: System et er hurtigt og intuitivt, system to er langsomt og rationelt. Begge systemer er nødvendige. Det er en pointe, vi som sygeplejersker kan lære af, når vi i hverdagen skal tænke hurtigt og træffe hurtige beslutninger."

### HVILKEN BOG FIK DU ALDRIG LÆST HELT TIL ENDE?

"'Væk tigeren' af Peter A. Levine. Bogen skulle hjælpe til at forstå sammenhængen mellem følelser og erindring. Men jeg tror simpelthen ikke, jeg har en tiger inden i mig."

FAGREDAKTØRENS UDVALGTE

Lotte Bilde

**SÅDAN SMAGER STRESS**  
En illustreret opslagsbog om, hvordan stresssymptomer kan føles

178 sider - 249 kr.  
Forlaget L.a.e.s / lottebilde.dk 2022

Den personlige fortælling om stress kan mere end bare at være endnu en bog i rækken af selvhjælpsbøger. For hvordan føles stress rent faktisk i kroppen?

37 stresssymptomer beskrives bl.a. som allergi overfor pres, kroppens uro, uoverskuelighed, ulykkelighed, træthed, tristhed, tinnitus, tankespind, svimmelhed, stress-hud, stolthed, spændinger, smerter, mini-blackouts, lydfølsomhed, kvalme, hjertebanken, grådlabilitet, glemsomhed, hukommelsesbesvær, fornægtelse, flovhed, ensomhed, dårlig søvn. Sidste del handler om råd til en stressramt og bud på forskellige terapi- og behandlingsformer, som kan være hjælpsomme. En lettilgængelig og nyttig opslagsbog for stressramte.

Jette Vibe-Petersen og Marianne Lawætz

**VEJEN TIL EN NY HVERDAG**  
- livet med og efter kræft

192 sider - 249,95 kr.  
Lindhardt og Ringhof 2022

Interviews med kræftpatienter og pårørende, der modigt og generøst fortæller om de oplevelser og tanker, de har haft. De mange udfordringer der opstår i et kræftforløb, og som fylder i hverdagen. Det gør bogen relevant for sundhedsprofessionelle, selvom målgruppen er kræftsyge og deres pårørende.

Omdrejningspunktet for fortællingerne er psykiske reaktioner, familien og børnene, søvnproblemer, at få trænet, brug af naturen, problemer med at spise og fordøje, rygning, seksualitet, intimitet og senfølger. To særlige

afsnit om yngre med kræft og ældre med kræft afslutter bogen. Forfatterne er hhv. læge og psykolog med lang erfaring inden for kræftsygdom, rehabilitering og hjælp til pårørende. I bogen udfolder de deres viden om de fysiske, psykiske og sociale udfordringer, der kan opstå i kræftforløb. Stoffet er godt og overskueligt formidlet i bogens delikate design, hvor især de blå resumé-sider gør den meget velegnet som opslagsbog.

Nanna Boysen,  
Ulla Lundby Christensen

**TELEFONRÅDGIVNING**  
en grundbog

228 sider - 299,95 kr.  
Akademisk Forlag

”Ej, det har været fuldstændig fantastisk at tale med dig” eller? Bogen, som har forord af rektor Stefan Hermann er vigtig. Det er den første grundbog om telefonrådgivning med inddragelse af de seneste 20 års udvikling på feltet. Telefonrådgivning fortjener sprog, begreber, viden og teknikker for at omfavne fagligheden og kompleksiteten. Flere og flere rådgivningssamtaler finder sted.

Bogen er målrettet professionshøjskoler og rådgivere, som har brug for et fagligt grundlag til at arbejde professionelt med telefonrådgivning. Bogen kommer rundt om emnerne via konkrete cases og praksisteori: Det særlige ved telefonrådgivning, relationen mellem rådgiver og bruger, metoder og teoretisk grundlag, organisatorisk ramme, forebyggelse og håndtering af rådgiverens belastningsreaktioner, etik og værdigrundlag, lovgivningsmæssige rammer og inspiration til arbejdet.

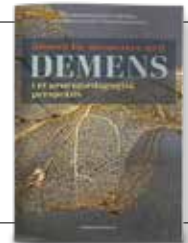
maj

## Anderledes perspektiv på demensomsorg

Jens Anderson-Ingstrup, Mette Wraagaard Ingstrup, Ninna Anderson-Ingstrup og Lone Bredal

**OMSORG FOR MENNESKER MED DEMENS I ET NEUROPÆDAGOGISK PERSPEKTIV**

Akademisk Forlag 2022  
184 sider - 269,95 kr.



Hvad er neuropædagogik? Hvordan kan vi forstå mennesker med demens? Hvordan bliver vi de bedste omsorgsgivere for mennesker med demens? Nysgerrig?

Så står forfatterne af bogen klar til at indføre dig i den neuropædagogiske verden, hvor det – på trods af komplekse neurologiske og psykologiske teorier – er lykkedes at skrive en bog i et forståeligt sprog, som både er højaktuel og praksisnær. En massiv brug af både cases og metaforer gør læsningen spændende og læsevenlig, og selv efter at have beskæftiget mig med demens i flere år var der flere ahaoplevelser undervejs.

Bogen veksler mellem praksis og teori, men har også flere tungere afsnit, eksempelvis kapitel 4 'De 6 A'er'. De tunge afsnit kan undertiden virke langtrukne, men skaber – i samspil med de praksisnære cases – en dybere forståelse for emnet og giver således læseren et dybere indblik i bevidste og ubevidste handlemønstre hos mennesket med demens og omsorgspersonen.

Gennem bogen behandles en række emner, herunder hjernens opbygning og funktioner samt personcentreret omsorg, og slutteligt anvendes trygheds-cirkelns principper i relation til demensomsorgen. Trygheds-cirklen, der oprindeligt er udviklet til relationen mellem barn og forælder/omsorgsgiver, giver et spændende og anderledes perspektiv på demensomsorgen, som kan være med til at udvikle forståelsen for den omskiftelige adfærd hos mennesker med demens.

Forfatternes forskellige professioner skaber et godt samspil, der gør bogen aktuel og relaterbar for en bred vifte af omsorgspersoner. Bogen henvender sig til alle med interesse for demensomsorg, og selvom de teori-tunge afsnit henvender sig mest til fagprofessionelle og studerende på de sundhedsprofessionelle uddannelser, er der også flere passager i bogen, der kan skabe refleksion og forståelse hos pårørende og andre nære omsorgsgivere for mennesker med demens.

*Kamilla-Emilie Nørgaard Abramsson, sygeplejerske og cand.cur.*



## ORGANISK DELIRIUM

# Sladrehanken, vi skal tage alvorligt

Organisk delirium er en akut opstået tilstand, der varer i dage eller uger og ses i forbindelse med somatisk sygdom. Lidelsen kan være første tegn på akut sygdom eller forværring af sygdom.



Læs "Triaden" i seneste udgave af Fag&Forskning, nr. 3/2022, om bl.a. følger, screening, interventioner og forebyggelse af organisk delirium.

# DR. WARMING BASISCREME

- FØRSTEHJÆLPEN TIL TØR HUD OG AFSPRITTEDE HÆNDER

Dr. Warming Basiscreme er en blødgørende og fugtbevarende 92% fedtcreme. Velegnet som hudpleje ved børneeksem, psoriasis, meget tørre hænder og sprækkede hæle. Virker kløestillende.

Dr. Warming Basiscreme er dansk produceret, indeholder kun 4 ingredienser og er testet på hudafdelingen på Bispebjerg Hospital.



Følg os på [drwarming.dk](https://www.drwarming.dk)

Find produktinformation og forhandlerliste på [drwarming.dk](https://www.drwarming.dk)

NORDIC CONSUMER HEALTH DANMARK

PRODUCERET I DANMARK Gennem MERE END 20 ÅR



Jeg har daglig kontakt med rigtig mange patienter og afspritter derfor mine hænder ofte i løbet af dagen. Dr. Warming basiscremen er min faste ven hver dag på mit arbejde.

” Diane Uwase  
mave/tarm kirurgisk sygeplejerske

BY-RO.DK

## Vidste du, at Sorbact® Surgical Dressing kan reducere postoperative sårinfektioner<sup>1</sup>?

Sårinfektion efter kirurgisk indgreb (SSI) er en almindeligt forekommende postoperativ komplikation. Hver enkelt SSI svarer til omkring 7-11 ekstra postoperative indlæggelsesdage.<sup>2</sup> Sorbact® Surgical Dressing er en steril og vandafvisende sårbandage, der binder bakterier og svampe. Den består af et grønt Sorbact® sårkontaktlag kombineret med en absorberende sårpude og en transparent, klæbende film.

Sorbact® bakteriebindende bandager forebygger og behandler sårinfektioner ved at reducere den mikrobiologiske belastning i såret på naturlig vis.



Scan QR-koden og bestil prøver eller book et møde med en af Sorbact® produktspecialister

1. Staninowski PJ, et al. Randomized Controlled Trial Evaluating Dialkylcarbamoyl Chloride Impregnated Dressings for the Prevention of Surgical Site Infections in Adult Women Undergoing Cesarean Section. *Surg Infect (Larchmt)* 2016; 17(4):427-35.  
2. Anderson DJ, et al. Strategies to Prevent Surgical Site Infections in Acute Care Hospitals: 2014 Update. *Infect Control Hosp Epidemiol* 2014; 35(6):605-627



- ✓ Forebygger og behandler sårinfektioner
- ✓ Fjerner bakterier, svampe og endotoksiner på en sikker måde
- ✓ Effektiv mod de mest almindelige resistente patogener



Sorbact® er et registreret varemærke tilhørende ABIGO Medical AB

2022-94

Essity Denmark A/S  
Cydevang 33  
DK-3450 Allerød

sorbact.dk  
+45 48 16 82 20  
info@sorbact.dk

Vi har sendt en mail til alle politiske ordførere med de samme tre spørgsmål. Nye Borgerlige, Danmarksdemokraterne og Alternativet har ikke svaret.

Vi har forsøgt at stille opfølgende spørgsmål til Socialdemokratiet, Venstre, Det Konservative Folkeparti og Moderaterne. Socialdemokratiet og Konservative har enten ikke ønsket eller ikke haft tid til at stille op til interview. Moderaterne har stillet op til interview, men ønskede ikke at uddybe deres svar.

Venstre ville kun svare per mail.

# Mange partier mener, at sygeplejersker skal have mere i løn

Tekst HELLE LINDBERG EMARATI

**S**ygeplejerskerne skal have flere penge mellem hænderne – på den ene eller den anden måde.

Det svarer mange partier i en rundspørge om løn og fremtidens sundhedsvæsen, som *Sygeplejersken* har foretaget blandt de politiske ordførere. Du kan læse vores spørgsmål og politikernes svar på de næste sider.

Der er dog langt fra enighed blandt partierne om, hvordan pengene skal finde vej til sygeplejerskernes lommer, eller hvor mange de skal have.

## Moderaterne: Betydelig lønstigning

Hos det nye parti Moderaterne er de klare i spytet: Der er behov for at give sygeplejerskerne en ”betydelig lønstigning”. Det siger Jakob Engel-Schmidt, der er sekretariatsleder for partiet.

”En lønstigning kan medvirke til, at flere sygeplejersker ønsker at arbejde fuldtid og kan tiltrække flere til faget de kommende år,” siger han.

Hvor mange penge, der skal i spil, og hvordan de skal fordeles, vil Jakob Engel-Schmidt ikke løfte sløret for endnu.

## Enhedslisten og SF vil give penge her og nu

Hos Enhedslisten ryster de heller ikke på hånden. Politisk ordfører og partiformand Mai Villadsen er parat til at lægge 5 mia. kr. på bordet til sygeplejerskerne her og nu.

”Det er ikke nok til at rette op på problemet, og derfor skal vi samtidig have en handleplan for at sikre ligeløn på længere sigt. Men vi må og skal gå i gang nu,” siger Mai Villadsen.

Hun bakkes op af Karsten Hønge, politisk ordfører for SF. Ligesom Enhedslisten er de klar til at lægge ekstra penge i lønpuljen med det samme.

## Socialdemokratiet og Venstre: Løn har betydning

Hos Socialdemokratiet mener de stadig, at sygeplejerskernes løn skal aftales mellem arbejdsmarkedets parter – men medgiver, at løn har betydning for rekruttering og fastholdelse af sygeplejersker.

”Vi er nået til den erkendelse, at vi ikke kan lade som om, at løn slet ikke har en betydning,” siger politisk ordfører for Socialdemokratiet Rasmus Stoklund, der samtidig slår fast, ”at det ikke er Folketinget, der fordeler kronebeløb til udvalgte faggrupper.”

Hos Venstre fastholder politisk ordfører Sophie Løhde også opbakningen til den danske model. Hun er dog parat til at afsætte 1 mia. kr. til landets sygehuse, der bl.a. skal gå til at fastholde sygeplejersker.

Enkelte partier afviser helt at blande sig i sygeplejerskernes løn – Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti. Politisk ordfører for Konservative Mette Abildgaard mener ikke, det er et spørgsmål, der angår Christiansborg.

”At gøre løn til noget, vi konkurrerer på i en valgkamp, er direkte utroværdigt,” siger hun. ●

*Sygeplejersken har spurgt de politiske ordførere om deres holdning til sygeplejerskers løn og fremtidens sundhedsvæsen. Flere partier peger på, at sygeplejerskerne skal have flere penge, men de er ikke enige om hvordan.*

L Ø N L Ø N L Ø N L Ø N L Ø N  
L Ø N L Ø N L Ø N L Ø N L Ø N  
L Ø N L Ø N L Ø N L Ø N L Ø N

# Er I enige i, at bedre løn til sygeplejerskerne er nødvendigt for at løse problemerne med rekruttering



ALEX VANOPSLAGH  
Liberal Alliance



ANDREAS STEENBERG  
Radikale Venstre

Vi synes, det er **uansvarligt**, når politikerne blander sig i lønsspørgsmål, for det er et klart brud med den danske model. Så vi vil ikke stikke sygeplejerskerne blå i øjnene og love guld og grønne skove fra Christiansborg. Til gengæld synes vi, at den enkelte sygeplejerske og alle andre i arbejde skal have lov at beholde flere af deres egne penge, og derfor foreslår vi også, at ingen skal betale skat af de første 7.000 kroner hver måned.

Vi vil se på de anbefalinger, Lønstrukturkomiteen kommer med. Løn spiller uden tvivl **en rolle**. Men det gør generelle arbejdsvilkår også, som f.eks. manglen på kollegaer og derved manglen på tid til de vigtige opgaver, som sygeplejerskerne løser. Dét er der behov for at se nærmere på.

NYE BORGERLIGE,  
DANMARKSDEMOKRATERNE  
og ALTERNATIVET  
har ikke svaret på vores  
henvendelser.



MARIANNE KARLSMOSE  
Kristendemokraterne

**Ja**, bedre løn- og arbejdsvilkår er absolut nødvendigt for at løse udfordringerne med rekruttering og fastholdelse. Det handler både om løn, men også om arbejdsvilkår, hvor der er brug for bedre rammer, efteruddannelse, ret til fuldtid eller deltid ud fra medarbejderens behov, tillid til det faglige skøn og tid til omsorg.



METTE BILDGAARD  
Det Konservative Folkeparti

Vi vil sikre, at der går mere ind på kontoen hos sygeplejerskerne ved at **lette skatten**. Vi letter skatten for en almindelig familie, så den får 11.200 kroner mere til sig selv.



MORTEN MESSERSCHMIDT  
Dansk Folkeparti

Vi lever længere, og flere lever længere med kroniske sygdomme. Det stiller større krav til både fastholdelse, rekruttering og løbende opkvalificering af sygeplejersker, SOSU'er og andre nøglemedarbejdere i vores velfærdssamfund. Og det er klart, at attraktive løn- og arbejdsvilkår er **en del af løsningen**.

Dansk Folkeparti anerkender desuden, at Tjenestemandreformen fra 1969 har skabt et uacceptabelt løngab mellem de fag, som primært beskæftiger kvinder, og de typiske mandefag. Derfor har Dansk Folkeparti bl.a. også stemt for borgerforslag vedrørende en afskaffelse af Tjenestemandreformen.



JAKOB ENGEL-SCHMIDT  
Moderaterne

Moderaterne mener, at der er behov for at give flere medarbejdergrupper i sundhedsvæsenet, herunder sygeplejerskerne, en **betydelig lønstigning**. En sådan kan medvirke til, at flere ønsker at arbejde fuldtid og tiltrække flere til faget de kommende år.



KARSTEN HØNGE  
Socialistisk Folkeparti

**Ja**, for det er logik. Der er selvfølgelig en sammenhæng mellem løn- og arbejdsforhold, og lysten til at søge uddannelse og arbejde i en branche. Det er én blandt flere grunde til at forbedre forholdene.



MAI VILLADSEN  
Enhedslisten

**Ja!** Det er en hjertesag for os i Enhedslisten. Vores sundhedsvæsen bløder – primært pga. den akutte mangel på personale. Sygeplejersker og andre velfærdsprofessionelle i de kvindedominerede fag får for lidt i løn, specielt ift. tilsvarende mandsdominerede fag. Lønnen er selvfølgelig ikke det eneste problem i sundhedsvæsenet, men det er klart, at det gør det langt sværere at rekruttere og fastholde ansatte, når man ikke værdisætter arbejdet korrekt.

I Enhedslisten vil vi afsætte 5 mia. kr. til en lønpulje. Det er ikke nok til at rette op på problemet, og derfor skal vi samtidig have en handleplan for at sikre ligeløn på længere sigt. Men vi må og skal gå i gang nu.



SOPHIE LØHDE  
Venstre

Løn er helt afgjort **en vigtig faktor**, og vi mener derfor, at regionerne i højere grad skal bruge løn som et instrument til at rekruttere og fastholde medarbejdere i de funktioner, der er særligt udfordrede. Det bør være et fokusområde i de kommende overenskomstforhandlinger, at løninstrumentet fremover bruges til at løse specifikke fastholdelses- og rekrutteringsproblemer.

I Venstre vil vi bl.a. afsætte 1 mia. kroner ekstra til landets sygehuse med det klare formål at bekæmpe de lange ventelister til udredning og behandling. Pengene skal bl.a. gå til at fastholde medarbejdere, herunder de anæstesisygeplejersker, der er så hårdt brug for for tiden. Vi peger på, at en del af de midler f.eks. kan gå til lokale løntillæg, men hvordan midler konkret skal udmøntes, må bero på en drøftelse med de relevante parter.

Venstre vil desuden gøre det mere attraktivt at arbejde fuldtid, blandt andet ved at give en ret til fuldtid for deltidsansatte på de store velfærdsområder i kommunerne – f.eks. sygeplejersker, ligesom vi har foreslået en skattelettelse til personer i fuldtidsbeskæftigelse på 3.000 kr. årligt.

Det er også vigtigt at sige, at Venstre støtter den danske model for løndannelse, hvor arbejdsmarkedets parter forhandler løn.

## og fastholdelse?



RASMUS STOKLUND  
Socialdemokratiet

Vi er nødt til at se hele vejen rundt. Det handler om indretningen af vores uddannelser. Er de attraktive nok? Det handler om indretningen af vores offentlige sektor: Hvordan tager vi for alvor livtag med bureaukratiet? Så der bliver mere tid til patienten og ikke papirarbejdet. Men det handler også om arbejdsvilkår – og **løn**. Det er en svær debat. For der er mange balancer og hensyn.

Først og fremmest er det afgørende, at de konkurrenceudsatte private erhverv fortsat sætter rammen for lønudviklingen. Det skal også stadig være sådan, at løn aftales mellem arbejdsmarkedets parter. At det ikke er Folketinget, der fordeler kronebeløb til udvalgte faggrupper. Men vi er nået til den erkendelse, at vi ikke kan lade som om, at løn slet ikke har en betydning.



SIKANAR SIDDIQUE  
Frie Grønne

**Ja.** Vi støtter sygeplejerskerne 1000 pct. i alle deres krav. Vi har allerede fremsat forslag i Folketinget om at afskaffe Tjenestemandreformen. Vi mener, der skal investeres massivt i omsorgsfagene. Vi er af den holdning, at vi ikke behøver mere forskning og flere komitéer på området. Vi ved, hvad der skal til. Vi skal bare gøre det.

# L Ø N S T R U K T U R K O M I T É E N



ALEX VANOPSLAGH  
Liberal Alliance

**Nej.** Liberal Alliance vil ikke fra politisk side love flere penge. Det er ikke vores opgave. Men vi vil gerne kigge på, om de offentlige overenskomster kan skrues sammen på en anden måde, så det bliver muligt at løndifferenciere og belønne de flittigste sygeplejersker på samme måde, som man differentierer lønnen på det private arbejdsmarked.

Derudover synes vi også, man skal lægge mere vægt på at belønne produktivetsforbedringer, som man også gør på det private arbejdsmarked. Og her har sundhedsvæsenet – inkl. sygeplejerskerne – leveret fortrinligt i mange år.



ANDREAS STEENBERG  
Radikale Venstre

Vi **afventer** komitéens anbefalinger, og på den baggrund tager vi stilling til udfordringerne. Det er et område, der skal belyses – ikke kun for sygeplejersker, men for lønudviklingen i hele den offentlige sektor.

# Vil I følge op på Lønstrukturkomitéen



MARIANNE KARLSMOSE  
Kristendemokraterne

**Ja.** Vi stemte nej til regeringsindgrebet over for sygeplejerskerne, da der netop ikke var øgede midler med, og vi frygtede, at det derfor ville blive en syltekrukke. Vi har længe ønsket et opgør med Tjenestemandreformen for at sikre mere ligestilling og ligeværdighed – også i løndannelsen. Derfor ser vi utålmodigt frem til, at Lønstrukturkomitéen kommer med deres anbefalinger, så vi kan komme videre – det har allerede trukket ud for længe.



METTE ABILDGAARD  
Det Konservative Folkeparti

Vi glæder os til at se, hvad Lønstrukturkomitéen kommer frem til. Så må vi se **til den tid**, hvad der skal gøres. Vi vil ikke gå på kompromis med den danske model, men vi vil meget gerne gøre noget for arbejdsforholdene i sundhedsvæsenet.



MORTEN MESSERSCHMIDT  
Dansk Folkeparti

Dansk Folkeparti er meget optaget af et **opgør** med Tjenestemandreformen. Derfor vil vi også nøje følge med i Lønstrukturkomitéens arbejde, så vi kan få gjort op med skævheder i lønstrukturen i den offentlige sektor. Det er vigtigt at få belyst effekter og konsekvenser af eventuelle ændrede lønstrukturer. En proces, som selvfølgelig finder sted inden for rammerne af den danske model.



JAKOB ENGEL-SCHMIDT  
Moderaterne

Moderaterne fremlægger inden valget er afgjort et selvstændigt løsningsforslag på, hvordan man kan hæve lønnen til sygeplejersker og andre medarbejdergrupper i sundhedsvæsenet.



KARSTEN HØNGE  
Socialistisk Folkeparti

**Ja.** Fine ord og honninghjerter lukker ikke løngabet. De ekstra penge lægger vi ind på bordet, og så må de forskellige fagforbundes om fordelingen.



MAI VILLADSEN  
Enhedslisten

**Ja!** Uligeløn i det offentlige er et politisk ansvar. Ansatte i de kvindedominerede fag får en lavere løn end ansatte i tilsvarende mandsdominerede fag, fordi de blev placeret lavere i lønhierarkiet med Tjenestemandsgereformen af 1969. Det er både uretfærdigt og uansvarligt, når vi ser konsekvenserne i form af personaleflugt fra netop de fag.

# med penge fra Christiansborg?

NYE BORGERLIGE,  
DANMARKSDEMOKRATERNE  
og ALTERNATIVET  
har ikke svaret på vores  
henvendelser.



RASMUS STOKLUND  
Socialdemokratiet

Debatten om lønstrukturer og ligeløn er **kompleks**. For os er det afgørende, at arbejdsmarkedets parter på det offentlige område har en fælles forståelse – og et oplyst grundlag – at forhandle løn på. Derfor har regeringen nedsat en Lønstrukturkomité, som skal have tid til at lave et grundigt stykke arbejde.

Lønstrukturkomitéen skal analysere og sammenligne lønstrukturer og lønudvikling i den offentlige sektor. Vi har tillid til, at Lønstrukturkomitéen inddrager alle de oplysninger, den mener er relevante for arbejdet. Det er et vigtigt stykke arbejde, som regeringen forpligter sig til at følge op på.



SOPHIE LØHDE  
Venstre

Vi **afventer** selvsagt Lønstrukturkomitéens afrapportering. Vi har igennem de perioder, hvor vi har haft regeringsansvaret, løbende investeret penge i det danske sundhedsvæsen. Det kommer vi også til, hvis vi får regeringsmagten igen.



SIKANDAR SIDDIQUE  
Frihed Grønne

**Ja.**

SUNDHEDSVÆSEN

SUNDHEDSVÆSEN

# Vil I afsætte penge til vækst i sundhedsvæsenet udover øgede udgifter pga.



ALEX VANOPSLAGH  
Liberal Alliance

Vi vil hjertens gerne være med til at **skære** i det store fedtlag af bureaukrati og administration, som glubsk har suget økonomiske ressourcer til sig, og i stedet bruge dem på flere varme hænder i sundhedsvæsenet.



ANDREAS STEENBERG  
Radikale Venstre

I vores 2030-plan har vi sat et mål om **vækst** udover det demografiske træk. Vi fordobler det økonomiske råderum gennem reformer, så vi kan investere i den offentlige sektor. Der er i planen afsat 5 mia. kr. årligt til sundhedsområdet.



MARIANNE KARLSMOSE  
Kristendemokraterne

**Ja.** Vi har i vores 2030-plan afsat og finansieret et markant løft på 14 mia. kr. til sundhedsvæsenet årligt, heraf de 6 mia. til årligt løft af psykiatrien. Sundhedsvæsenet og især psykiatrien har været underfinansieret længe, og blot at følge med den demografisk udvikling er derfor ikke ambitiøst nok.



METTE ABILDGAARD  
Det Konservative Folkeparti

Vi vil afsætte langt **flere penge** til sundhedsvæsenet, fordi vi bliver flere ældre og kronikere, men også fordi der er brug for at løfte sundhedsvæsenet med bedre forhold for patienter og ansatte – herunder flere kollegaer.



MORTEN MESSERSCHMIDT  
Dansk Folkeparti

De næste 25 år vil antallet af ældre over 80 år fordobles fra omkring 287.000 i dag til 570.000 i 2046. Det betyder bl.a. flere multisyge ældre, hvis behov ofte vil gå på tværs af specialerne. Det stiller store krav til vores sundhedsvæsen. Det er derfor **afgørende**, at vi sikrer de fornødne midler til at dække de demografiske udfordringer, men at der også afsættes midler til at videreudvikle vores sundhedsvæsen.





JAKOB ENGEL-SCHMIDT  
Moderaterne

Ja.



KARSTEN HØNGE  
Socialistisk Folkeparti

Ja. Uden ekstra penge bliver krisen i sundhedsvæsenet dybere og dybere. Medicinen til et sygt sundhedsvæsen er bl.a. flere penge, men også mere tillid til de ansatte og bedre brug af deres kompetencer.



MAI VILLADSEN  
Enhedslisten

Ja! Vi har brug for et stærkere sundhedsvæsen, hvor personalet har mulighed for at bruge deres faglighed og komme patienterne i møde. Hvor der er tid og rum til at vise empati og svare på spørgsmål - også de "dumme". Vi skal have et sundhedsvæsen, hvor der er plads til at hjælpe alle med behov, også dem, som ikke har en privat sundhedsforsikring. Det koster penge at skabe et sundhedsvæsen med høj faglighed, tid og omsorg, og dem er vi villige til at lægge på bordet.

# demografiske ændringer?



SOPHIE LØHDE  
Venstre

NYE BORGERLIGE, DANMARKSDEMOKRATERNE og ALTERNATIVET har ikke svaret på vores henvendelser.



RASMUS STOKLUND  
Socialdemokratiet

Vi kommer ikke til at spare på **velfærden**. Lad mig slå det helt fast. Vi kommer ikke til at lægge en politik frem, hvor der kommer færre offentligt ansatte. Vores 2030-plan viser tværtimod, hvordan vi både kan sikre, at pengene følger med befolkningsudviklingen og få råd til at investere i velfærden derudover.

Vi har løbende investeret penge i det danske sundhedsvæsen. Det kommer vi også til fremadrettet på toppen af det såkaldte demografiske træk. Men vi kommer også til løbende at **reformere** det danske sundhedsvæsen. Vi lavede for år tilbage den analyse, at hvis man ikke går i gang med at styrke det nære sundhedsvæsen, så overbelaster vi sygehusene.

Det kræver en stærkere kommunal sektor, som kan løfte mere, flere praktiserende læger og mere behandling i eget hjem.

I forlængelse af det ønsker Venstre at investere i teknologi, der kan sikre flere hænder. Der er mange gode tiltag og projekter rundt omkring i vores sundhedsvæsen, som kan udbredes yderligere.



SIKANDAR SIDDIQUE  
Fri Grønne

Ja.

# Fem stærke indsatser er nomineret til Athena Prisen



I år er 14 indsatser indstillet til Athena Prisen, og et fagligt bedømmelsesudvalg har nomineret fem kandidater. I november kåres to vindere, som hver får 50.000 kroner til udvikling af deres idéer og projekter.

Tekst **Susanne Bloch Kjeldsen**

## Levende musik til intensivpatienter



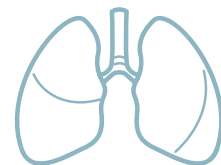
Specialeansvarlig intensivsygeplejerske, cand.cur. **Linette Thorn** fra Intensiv Nord 2 på Aarhus Universitetshospital har taget initiativ til et samarbejde med Det Jyske Musikkonservatorium. Her skaber levende musik meningsfulde øjeblikke i det højteknologiske intensive rum til glæde for patienter, pårørende og personale.

Musikerne starter på personalestuen, fordi personalets arbejdsmiljø også er i fokus. Herefter fortsætter den beroligende og afslappende musik på patientstuen. En kvalitativ undersøgelse af patientoplevelsen viser, at indsatsen kan betyde en pause fra det tankekaos, patienterne befinder sig i. Den kvantitative del af undersøgelsen viste, at smerteoplevelsen blev signifikant reduceret, puls og respirationsfrekvens blev roligere, og monitorering af stressniveau gennem hjerterytmevariation faldt markant.

*”Musik hører ind under de indsatser, sygeplejersker kan sætte i gang. Projektet har potentiale til at kunne skaleres op til andre patientgrupper. Dejligt, at arbejdsmiljøet for personalet også er tænkt ind.”*

Citat fra bedømmelsen

## Simulationstræning i ældreplejen



Sygeplejerske **Birgitte Petersen** fra Sundhed og Omsorg i Egedal Kommune i Nordsjælland har været initiativtager til simulationstræning i ældreplejen. Kommunen har bevilget midler til afprøvning i en periode på foreløbig 2½ år, og der er blevet indkøbt et avanceret læringsfantom, *Nursing Anne*, samt læringsfantomer til brug for træning i hjerte/lunge-redning. Undervisningen er rettet mod såvel erfarne sygeplejersker som ufaglærte medarbejdere og kan tilpasses alle niveauer. Før og efter-målinger viser en meget tydelig umiddelbar effekt af simulationsundervisningen.

*”Projektet kan inspirere til simulationstræning i andre kommuner. Der er også fine betragtninger om, hvordan medarbejdere med sproglige udfordringer har gavn af undervisningsformen.”*

Citat fra bedømmelsen



## Digital tilmeldingsplatform forbedrer sikkerheden

Oversygeplejerske **Tina Maagaard** og sygeplejerskerne **Mia Gaarsdahl Møller Jensen** og **Betina Spiegelhauer Larsen** fra Fertilitetsklinikken på Odense Universitetshospital har udviklet en digital tilmeldingsplatform. Via den eksisterende app 'Mit Sygehus' tilbydes de videokonsultation, hvor de giver sygeplejefaglig vejledning og oplæring i medi-

cin. Når patienten får sin menstruation, tilmelder hun sig behandling via spørgeskema i appen og kan dermed komme i gang med behandling uden forsinkelse i de dyrebare dage i en cyklus. Kvinderne kan også spare transport og tid, og risikoen for fejl ved opstart af behandling bliver mindsket, da rette information til rette tid nu er til stede.

*”Det er en rigtig god, sygeplejefagligt innovativ indsats. Et godt eksempel på, at man kan bruge teknologi til at løse et problem. Løsningen kan skaleres og bruges på mange områder.”*

Citat fra bedømmelsen

## Oppustelig halskrave til afdøde



Sygeplejerske **Julie Grønkjær Jensen** har under uddannelsen på UCN Nordjylland i Hjørring været med til at udvikle en oppustelig halskrave til afdøde. Den kan holde kæben i den ønskede stilling, stabilisere hovedstillingen og mindske risikoen for trykmærker. Når kraven afmonteres, forbliver kæben i den ønskede stilling. Julie

Grønkjær Jensen fremhæver, at kraven kan gøre sygeplejerskers arbejdsopgave nemmere og mere standardiseret, hvilket kan give en mere ensartet kvalitet i sygeplejen. Produktet har fået navnet Maxilla Air, og kraven skal testes på Aalborg Sygehus og på et hospice.

*”Idéen kan bruges overalt i sygeplejen – på plejehjem og hospitaler og i hjemmeplejen, og der er derfor stort potentiale for at brede idéen ud. Halskraven er et klart eksempel på sygeplejefaglig innovation.”*

Citat fra bedømmelsen



## Støtte til patienter med skadelig afhængighed

Akutafdelingen på Aarhus Universitetshospital og Aarhus Kommune, repræsenteret ved sygeplejerskerne **Gitte Boier Tygesen** og **Hanne Fulton**, har taget initiativ til en tværsektoriel indsats for at støtte patienter med et skadeligt forbrug af alkohol eller afhængighed og med gentagne indlæggelser. Patienterne får tilbudt individuel støtte med udgangspunkt i den enkeltes behov og udfordringer. Det kan være til screening for alkoholforbrug, motiverende samtaler, følgeskab og kørsel til aftaler. Indsatsen skal øge udbyttet af behandling, reducere akutte alkoholrelaterede indlæggelser og kom-

munale alkoholbehandlingsforløb. Ifølge en evaluering oplever patienterne, at alkoholvejlederens menneskelige og faglige kvalifikationer gør dem trygge, og at vejledningen gør en forskel for deres forløb. Projektet er støttet af Region Midtjylland.

*”Det er et gennemtænkt projekt, hvor der er foretaget prøvehandlinger med stærk brugerinddragelse. Det er en central problemstilling, og projektet er godt beskrevet.”*

Citat fra bedømmelsen



## ATHENA PRISEN

Dansk Sygeplejeråd og Bauta Forsikring belønner sygeplejefaglige indsats, der lever op til FN's verdensmål for bæredygtig udvikling, med den faglige pris Athena prisen.

For at blive indstillet skal indsatsen være et eksempel på, at et eller flere af verdensmålene er omsat til lokale mål og handlinger.

Athena Prisen er opkaldt efter Florence Nightingales ugle, Athena. Det er også navnet på den græske gudinde for visdom, og samtidig symboliserer uglen klogskab.

Læs mere på [dsr.dk/Athena](https://dsr.dk/Athena)



Næstforperson  
2022

# Valg af to næstforpersoner

Aktive medlemmer af Dansk Sygeplejeråd, sygeplejestuderende og seniorer skal fra den 31. oktober til den 8. november stemme om, hvem der fra den 9. november skal være Dansk Sygeplejeråds to næstforpersoner.



Syv medlemmer af Dansk Sygeplejeråds kongres er kandidater til valget af to næstforpersoner i Dansk Sygeplejeråd. Fra venstre: Jakob Gøtzsche, 1.-kreds-næstformand, Kreds Midtjylland, Rikke Wiwe, medlem af kredsbestyrelsen i Kreds Hovedstaden, Dorthe Boe Danbjørg, 2.-næstforkvinde, Dansk Sygeplejeråd, Henriette Lerche, medlem af bestyrelsen i Lederforeningen, Camilla Duus Guldberg Smith, 1.-kredsnæstforperson, Kreds Syddanmark, Harun Demirtas, 1.-kredsforperson, Kreds Hovedstaden og Marianne Priskorn, medlem af kredsbestyrelsen i Kreds Hovedstaden. Læs deres valgoplæg på de følgende sider.



# "Vores styrke ligger i fællesskabet og medlemsdemokratiet. Derfor er det vigtigt at stemme."

Dansk Sygeplejeråds formand Grete Christensen pointerer, hvorfor det er vigtigt at stemme til valget af to næstforpersoner.

"En høj valgdeltagelse giver et stærkere mandat, når Dansk Sygeplejeråds to næstforpersoner taler på organisationens vegne," fastslår Dansk Sygeplejeråds formand Grete Christensen

Valget af de to næstforpersoner er valget af to personer, som sammen med formanden fungerer som organisationens ledelse.

## En central del af ledelsen

"Dansk Sygeplejeråd står et andet sted i dag. Med afsæt i OK21 ser vi frem mod Lønstrukturkomiteens afsluttende rapport. Vi skal samtidig presse på for, at den siddende regering og Folketinget afsætter midler til at rette op på lønfejlsbet og sikrer rekruttering og fastholdelse af sygeplejersker i sundhedsvæsenet. De to kommende næstforpersoner er helt centrale i dette arbejde," siger Grete Christensen om valget af sine to nærmeste

politiske kolleger. De to næstforpersoner er en central del af Dansk Sygeplejeråds daglige ledelse. Dermed er de medansvarlige i forhold til medlemmerne for, at Dansk Sygeplejeråd og sygeplejerskernes fag og vilkår udvikler sig i den retning, som er politisk vedtaget.

## Fordeler opgaverne

"Vi fordeler opgaverne imellem os ud fra kompetencer og interesser. Opgaverne for den politiske ledelse i Dansk Sygeplejeråd er mangfoldige. Den ene dag mødes du med tillidsvalgte. Dagen efter deltager du måske i en debat om arbejdsmiljø, psykiatri eller bliver interviewet om patientsikkerhed. Vi skal også på baggrund af vores nye vision 'Sygeplejerske - for livet' fortsætte vores dialog med medlemmerne, vores tillidsvalgte, de faglige selskaber og den politiske ledelse i vores bestyrelser. I den politiske ledelse har vi

et tæt samarbejde, da vi hver især har mange berøringsflader med andre organisationer, politikere, læreanstalter m.m.," forklarer Grete Christensen videre.

## Høj valgdeltagelse = stærkt mandat

Jo flere medlemmer af Dansk Sygeplejeråd, som deltager i valget af de to næstforpersoner, jo stærkere mandat vil de to næstforpersoner kunne have med i deres daglige arbejde.

"Medlemsdemokrati er en hjørnesten i vores fællesskab. Som medlem kan man være med til at præge Dansk Sygeplejeråds retning og handlinger. Derfor ønsker vi så høj en stemmeprocent som muligt, da det vidner om, at mange ønsker at påvirke vores organisation og ikke overlader beslutningen til andre. Et levende demokrati giver en stærkere organisation. Derfor giver det god mening at deltage i valget," opfordrer Grete Christensen.

## Hvordan stemmer jeg?

### Stem online 31. oktober – 8. november

- Du kan stemme med NemID / MitID på [dsr.dk/DSRvalg](https://dsr.dk/DSRvalg) eller via link i mail, som vi sender til alle stemmeberettigede medlemmer, når afstemningen åbner mandag den 31. oktober.
- Vi sender brev med posten om at huske at stemme online til medlemmer, som vi ikke har mailadresse på.

### Fysisk stemmeseddel

- Hvis du ikke har mulighed for at stemme online, kan du få tilsendt en fysisk brevstemmeseddel.
- Kontakt os senest tirsdag den 1. november på telefon 4695 4021 eller via mail til [smq@dsr.dk](mailto:smq@dsr.dk), så vi kan nå at få din udfyldte brevstemmeseddel retur med posten inden 8. november.

Læs mere - og stem - på [dsr.dk/DSRvalg](https://dsr.dk/DSRvalg).

**Afstemningen lukker tirsdag den 8. november kl. 8.00.**

Valgresultatet offentliggøres samme dag senest kl. 16.00

# Camilla Duus Guldborg Smith

## Af hjertet kliniker

### For vi ved, hvad vi gør nu, lille du.

Sygeplejefaget bør lønmæssigt ligge i den bedste liga. Sygeplejerskers løn skal have et kæmpe lønhop, fordi sygeplejefaget på kvalifikationsrammen ligger tæt på linje med lægefaget. Ansvar er lige stort, da opgaveglidning gennem årene samt mangel på læger medfører, at sygeplejersker selvstændigt oveni komplekse sundheds- og sygeplejefaglige opgaver og omsorgsopgaver også løfter lægefaglige behandlingsopgaver samt administrative opgaver og ydermere binder alt sammen. Tiden er inde til, at lønnen balanceres i forhold til uddannelse, opgaver og ansvar.

Det forringer arbejdsmiljøet, når sygeplejersker misbruges som ludobrikker og flyttes rundt på tværs af specialer og subspecialer i et kynisk ludospil, hvor hverken specialer, kompetencer eller omsorg medtænkes i placering eller tidsforbrug.

Den tværgående silonedbrydende fremdrift skal ikke ske på bekostning af en udvanding af hverken sygeplejefagets kerne eller udvanding af hverken specialer eller subspecialer, men til gengæld så systemerne tilpasses sygeplejerskers behov med ordentlig tid til faglig forsvarlighed, som sikres gennem sygeplejefaglig ledelse samt faglige, forsvarlige sygeplejerskenormeringer, der skaber sammenhæng i helheden.

Der skal investeres ambitiøst i sygeplejefaget på alle tænkelige måder. For en fremtid uden forskel.

### #SygeplejerskerErGuldVærd

Ligeløn – og dermed et kæmpe lønhop til alle sygeplejersker på grundlønnen. Løn for alt andet end køn. En reevaluering af sygeplejerskers værdi for samfundet. A new normal – we deserve nothing less.

- Resiliens samt høj kvalitet i sundhedssystemet. Øget kapacitet af sygeplejerskestyrker i frontlinjen. Mindre caseload pr. sygeplejerske balanceret ift. kompleksitet af opgaverne.
- Sundere og sikrere arbejdsmiljø for sygeplejersker. Meddeltagelse på eget arbejds- og fritidsliv med fokus på både fysisk samt psykisk arbejdsmiljø, trivsel, sundhed og velvære. Opgavers kompleksitet og ressourcer skal være i balance. Forebyggelse af arbejdsskader bl.a. gennem forbedring af psykiatriloven.
- Sikring af støtteordninger til sygeplejerske-veteraner med ligeværdigt fokus på mentalt samt somatisk helbred. Derfor fokus på stressramte og PTSD-ramte sygeplejersker.
- Øget sikkerhed for sygeplejersker i form af tjenestenummer - virtuelt og fysisk.
- Sygeplejefag-faglig ledelse samt udvikling deraf samt Chief Nurse Officer i Danmark. Fokus på tvillingeledelse med lægeprofessionen samt monofaglig tvillingeledelse.
- Formaliserede 2-årige opslåede introstillinger, så sygeplejersker selv kan vælge de bedste tilbud.

- Formaliserede gennemskuelige automatiserede videreuddannelsesmuligheder bundet op på aftalt løn. Flere klinisknære specialuddannelser strømlinet sundhedsvæsenets organisering samt respekt omkring subspecialer.
- Bedre vilkår for nattevagter. Princip om lønnet døgnomvendelsesperiode ved natarbejde, et døgn både forud for vagtstart samt et døgn efter vagtslut.

### Vision for psykiatrien

Det bliver en samfundsopgave at varetage ansvaret for de sværest psykisk syges behandling i Danmark. Vi kan ikke fortsætte med illusionen om, at man kan møde psykiatriske svært syge patienter på nuværende måde. Vi skal anerkende, at det er en nødvendighed før eller siden at løfte ansvaret fra patienten og deponere det i det fælles, i det offentlige. Vi skal kigge dybt og derigennem tage livtag med både ulighed og tabuer. Det kræver en tæt koalition og øgede styrker af psykiatere, læger, psykiatriske sygeplejersker og sygeplejersker samt politiet frontline.

Denne trio af faggrupper håndhæver psykiatriloven, som skal forbedres og strammes. Disse faggrupper skal ses som en del af Danmarks sikkerhedspolitiske samt fredsbevarende styrker, der med rette lovgivning og vilkår får rette redskaber til at forebygge kriminalitet begået af psykisk syge mennesker ganske betydeligt - med mange langsigtede både menneskelige samt økonomiske gunstige afsmittende effekter på samfundet.

- Stærkt digitalt DSR #ForKlima



Foto SØREN SVENDSEN

## BLÅ BOG

### Arbejdssted

Dansk Sygeplejeråd, Kreds Syddanmark samt hovedbestyrelsesmedlem

### Stilling

1. Kreds næstformand, Kreds Syddanmark

### Evt. øvrige tillidshverv

Ungdomsudvalgsformand i Søværngelauget

### Af hjertet kliniker

Været TR, AMIR og kredsbestyrelsesmedlem.

**2020** Kreds næstformand, og er aktuelt 1.-kreds næstformand med sæde i hovedbestyrelsen.

**2017** Sundhedsstyrelsens specialuddannelse i psykiatri og sammenlagt arbejdet 17 år i regional psykiatrisk klinik: psykiatrisk skadestue, lukkede, åbne samt integrerede afsnit, ambulante regional psykiatri samt alle vagtlag samt på

tværs af afdelinger og ambulante regi. Således indgående kendskab til systemerne fra mange perspektiver.

- Før sygeplejerske-bacheloruddannelsen taget en del af mediegrafikeruddannelsen.
- En 3-årig HHX, Højere Handelseksamen - Iværksætterlinjen - og erfaring med sideløbende at drive privat virksomhed. I den forbindelse været medlem af Young Enterprise Company - Learning by doing, og gennemført to Young Enterprise Europe-eksamener fra Oxford Universitet i 1998 og 1999, samt en Young Enterprise International-eksamen fra Cambridge Universitet i 2000.
- Gået på husholdningsskole samt været på 3 ugers sprogrejse i Torquay, England 1995.
- Autodidakt musisk kreativ, og spiller klaver efter gehør samt er springrytter.
- Gift, har 3 børn. Mennesket rummeligt, sygeplejersken standhaftig, politikerens vedholdende.

# Dorthie Boe Danbjørg

## Slut med at være lægens medhjælp

Jeg vil kæmpe for, at der bliver sat pris på sygeplejersker. Derfor vil jeg fortsætte kampen for anerkendelse, bedre vilkår og ligeløn.

### Faglig anerkendelse

Slut med at være lægens medhjælp, og at vi omtales som varme hænder eller kvinder med et særligt omsorgs-gen. Sygepleje skal anerkendes som en selvstændig profession med højt, specialiseret faglighed. Vi skal have bedre karriereveje, mere uddannelse og forskning.

### Ligeløn

Vores løn skal afspejle vores uddannelsesniveau og store ansvar. Vi kender alle historien om Tjenestemandreform, og det er på høje tid, at der gøres op med forældede kønsroller!

### Vilkår

Der er for få sygeplejersker til for mange patienter. Det er bogstaveligt talt et spørgsmål om liv eller død. Samtidig betyder for få kolleger, at arbejdsmiljøet forringes. Derfor skal vi have bedre normeringer.

### Konkret vil jeg

- Holde politikerne op på deres løfter om ligeløn.
- Dokumentere den forskel, som sygeplejersker gør for patienters overlevelse og livskvalitet. Vi skal bruge forskning og fortællinger fra hverdagen til at vise vigtigheden af sygepleje og omsorg.
- Blande mig i den offentlige debat og vise, at sygeplejersker ikke er til at

komme udenom, når sundhedsvæsenet skal udvikles.

- Arbejde for, at sygeplejersker overalt bliver en del af topledelsen i vores sundhedsvæsen – i stat, regioner, kommuner – og i Sundhedsstyrelsen.
- Arbejde for mindre ledelsesspænd og ligeløn for lige ledelse.
- Styrke tillidsrepræsentanterne i organisationen. Bedre vilkår og styrket TR-uddannelse.
- Arbejde for bedre praktikforhold for de studerende, f.eks. ved at sikre praktikpladser i hele sundhedsvæsenet og arbejde for bedre vilkår for kliniske vejledere.
- Arbejde for, at sygeplejersker får bedre muligheder for uddannelse. Både i form af flere specialuddannelser og i form af sammenhængende videreuddannelse. Vi skal have flere specialuddannelser f.eks. inden for operation, pædiatri, medicin og geriatri.
- Arbejde for tydelige karriereveje. Jeg er inspireret af lægernes tydelige karriereveje fra KBU til speciallæge.
- Styrke vores position indenfor forskning. Vi skal arbejde for, at der afsættes flere kroner til forskning i sygepleje.

*Hvorfor skal man stemme på dig - hvorfor vil du være en god næstforperson for sygeplejerskerne?*

”Jeg vil stædigt fortsætte med at skabe politisk opmærksomhed om vores løn- og arbejdsvilkår i den offentlige debat, gennem politisk lobbyvirksomhed og forhandlinger mellem arbejdsmarkedets parter. Ingen kan gøre det alene - det

skal foregå sammen med medlemmer, aktivister og resten af fagbevægelsen.

*Hvordan ser du sygeplejens og sygeplejerskers rolle i fremtidens sundhedsvæsen?*

Fremtidens sygepleje er professionel sygepleje, som bygger på uddannelse og forskning. Der vil være en høj grad af specialisering, men kompleksiteten af fundamental sygepleje anerkendes. Fremtidens sygepleje bygger på fagets kerneværdier om omsorg.

Vi skal gøre oprør mod, at vi som sygeplejersker ikke anerkendes for vores faglighed og betydning for sundhedsvæsenet. Mange ser stadig sygeplejersker som lægens medhjælp og ikke som en selvstændig profession. Det dur ikke. Både specialiseret klinisk sygepleje og dybt professionel omsorg redder liv, ligesom behandling gør.

*Hvordan mener du, at Dansk Sygeplejeråd bør udvikle sig i fremtiden?*

Vi skal styrke vores tillidsvalgte og de faglige selskaber. De spiller en afgørende rolle, fordi de er hovedaktører i et aktivt medlemsdemokrati med handlekraftige fællesskaber. Handlekraftige fællesskaber består af netværk og et væld af medlemsinddragende processer, som skal understøttes af og involvere hele DSR, kredsene, tillidsrepræsentanterne, de faglige selskaber og medlemmerne.

Der er i disse år flere sygeplejersker, der bliver aktivister indenfor eller udenfor DSR. Dem skal vi samarbejde med, så vi sammen og med hver vores stærke roller kan styrke kampen for at forbedre sygeplejerskes rettigheder og vilkår.





## BLÅ BOG

**Arbejdssted** Dansk Sygeplejeråd

**Stilling** Næstforkvinde

**Evt. øvrige tillidshverv** Næstforkvinde Kvinderådet - Bestyrelsesmedlem PKA - Kasserer i Dansk Selskab for Patientsikkerhed - Bestyrelsesmedlem Sygeplejerskernes Fritidsboliger. Den røde tråd gennem mine 22 år som sygeplejerske har været at udvikle sundhedsvæsenet til gavn for patienterne, kæmpe for bedre vilkår for sygeplejersker og arbejde for bedre uddannelse. Jeg har bred klinisk erfaring, forskeruddannelse og flere års erfaring med ledelse af politiske organisationer, forhandlinger, kampagner og direkte kontakt til ministre og politiske beslutningstagere.

### **Klinisk erfaring**

- Sygeplejeforsker, Hæmatologisk afdeling, OUH 2016-2018.
- Uddannelsesleder og lektor, SDU, 2016 - 2018.
- Uddannelses- og udviklingssygeplejerske, Obstetriske-gynækologisk og Øre-næse-halsafdelingen, Svendborg Sygehus, 2010-2012.

- Sygeplejerske, Nyborg kommune, 2007 - 2009.
- Sygeplejerske, børneonkologisk afdeling, Rigshospitalet, 2000 - 2007.

### **Uddannelse**

- Ph.d. i sundhedsvidenskab, 2015.
- Cand.cur., 2007.
- Sygeplejerske, 2000.

### **Tillidserhverv**

- Næstforkvinde, DSR, 2018 -
- Kredsbestyrelsesmedlem Kreds Syddanmark, 2017 - 2018.
- Formand for forældreforeningen FOLA, 2012-2016..
- Stifter af, formand for forældreforening i Nyborg: Børneparkering Nej Tak, 2010 - 2013.
- Kredsbestyrelsesmedlem Hovedstadens Amtskreds, 2003-2007.
- Tillidsrepræsentant, Børneonkologisk Afdeling, Rigshospitalet, 2001 - 2004.

# Harun Demirtas

## Sig det højt: Grundlønnen skal op!

Sygeplejersker har brug for et stærk, synligt og endnu mere handlekraftigt DSR.

Vi har brug for et DSR, der ikke venter, men som tager fat i mikrofonen.

Der er ikke et eneste sted i sundhedsvæsnet, hvor man ikke møder en af os: Socialsygeplejersken, når livet er svært. Hjemmesygeplejersken, når alderdom og sygdom bliver for kompleks. Specialsygeplejersken ved patientsengen enten ved en operation eller på intensivstuen. Almindelige sygeplejersker og visitatorer, når sygdom og krise rammer. Sundhedsplejersker, der lytter til børns råb om hjælp, når far og mor ikke har det godt derhjemme.

Vi mangler sådan set ikke magt. Vi har viden - og det er vores magt.

Men vi skal bruge den. Vi skal tale med et tydeligere sprog i en fælles retning med plads til alle, uanset om de er unge, erfarne eller kritiske. Og det vil jeg kæmpe for, hvis du stemmer på mig!

**Sig det højt:** Der er ikke noget galt med at være deltidsansat!

Det er arbejdsvilkårene, der er for hårde. At have skiftende vagter, mangle kolleger og ikke mindst at gå på kompromis med faglighed og patientsikkerhed hver dag er hårdt. Men det er også hårdt at stå frem og blive kigget på som 'mislykket', fordi man ikke som de fleste kan arbejde på fuldtid. Det skal stoppe! DSR skal tale endnu tydeligere: Der er ikke noget galt ved at være deltidsansat.

Derimod er det galt, at samfundet omkring os bliver ved med at tale om at få alle op på fuld tid, selv om ca. halvdelen af sygeplejerskerne vælger at gå ned i tid, selv om det koster på livsløn og pension. Dem skal vi lytte til.

- Derfor vil jeg kæmpe for, at DSR bliver endnu bedre til at presse arbejdsgiverne, politikerne og resten af fagbevægelsen til at gøre op med den gammeldags tænkning og indføre kortere arbejdsuger til fuldtidsløn ligesom i flere andre EU-lande for at mindske stress og sygefravær. Det vil øge trivlsen og skabe bedre balance mellem arbejds- og privatlivet.

**Sig det højt:** Grundlønnen skal op!

Jeg var en af dem, der to gange stemte *Nej* til OK21. Det var vigtigt at markere over for danskerne, politikerne og befolkningen, at vi er udmattede og trætte af gratis hensigtserklæringer. Vi strejkede i 10 uger, men fik 'lønstrukturkomitéen'. Personligt tror jeg ikke på, at der er brug for flere undersøgelser. Der er mangel på alle slags sygeplejersker og sundhedsplejersker, og vejen til fastholdelse og rekruttering er at hæve grundlønnen og gøre op med uligelønnen.

- Jeg vil blive ved med at råbe op og kæmpe for, at sygeplejersker får grundlønnen op!

**Sig det højt:** Der er brug for både de nye og de erfarne sygeplejersker!

Der mangler ikke kun fokus på rekruttering men også på fastholdelse af de erfarne. Det går ud over alle. Vi har brug for de erfarne sygeplejersker, også så nye sygeplejersker ikke står med et alt for stort ansvar alt for tidligt i karrieren.

Danmark halter bagud, når det handler om at fastholde seniorer. Men de kan slet ikke undværes! DSR skal have endnu større fokus på at tale seniorpolitik og kræve endnu bedre vilkår og kompetenceudvikling for erfarne kolleger.

- Jeg vil arbejde for, at DSR i samarbejde med staten, regionerne og KL nedsætter et videnscenter, der alene fokuserer på de erfarne kollegers vilkår.

**Sig det højt:** Jeg er uerstattelig!

Danmark mangler sygeplejersker. Og der mangler studerende. Derfor har arbejdsgivere og politikere rettet blikket mod andre faggrupper og ufaglærte til at foretage sygeplejefaglige opgaver. Det går ikke! DSR skal med sin nye professionsstrategi sætte værdien af sygeplejersker endnu mere på dagsordenen. Undersøgelser viser, at sygeplejersker giver liv, mens manglen på dem øger risikoen for dødsfald.

- Jeg vil arbejde for, at vi styrker vores samarbejde med Lederforeningen, arbejde endnu mere på, at sygeplejen bliver ledet af sygeplejersker med indsigt i vores kompetencer og vigtighed. Vi skal passe rigtig godt på vores fagområder. Sygeplejersker skal passe på de syge - vi skal ikke sættes til at tømme opvaskemaskiner og skraldespande.



## BLÅ BOG

**Arbejdssted** DSR Kreds Hovedstaden.

**Stilling** Kreds næstformand.

**Evt. øvrige tillidshverv** Borgerrepræsentant, Advisory Board til RED+ bestyrelsesmedlem, næstformand i Fanklub for Melodigrandprix.

Født 04. juni 1989 i Konya, Tyrkiet. Med kurdiske rødder. I dag bor jeg i København og har en kæreste.

### Uddannelse

- Professionshøjskolen Metropol: Sygeplejerskeuddannelsen, 2013 - 2016.
- Lernia - Lund: Omvårdningsprogram med fokus på akut-sjukvård, psykiatria og rättspsykiatri, 2012 - 2013.
- Social- og sundhedsskole i København: Social- og sundhedsuddannelsen trin 1, 2009-2010, og trin 2, 2010 - 2012, i København og Malmø.

### Arbejde

- Rigshospitalet: Neonatal - intensiv afdeling, sygeplejerske, august 2016 - orlov.
- Centric: Sygeplejerskevikar i Norge, sommeren 2016.
- Malmø Kommune, Københavns Kommune, Amager Hvidovre Hospital
- Personalegruppen A/S: Social- og sundhedshjælper og senere social- og sundhedsassistent, 2009-2016.

### Tillidsposter

- Københavns Kommune, Borgerrepræsentant, fra 2021 -
- Dansk Sygeplejeråd (DSR), kreds næstformand, fra 2017.
- Advisory Board til RED+ (Krisecenter for minoritetsetniske LGBT+ personer), bestyrelsesmedlem, fra 2021.
- Fanklub for Melodigrandprix, næstformand, fra 2019.
- Dansk Kvindesamfund, bestyrelsesmedlem, 2020 - 2022.
- AIDS-Fondet, bestyrelsesmedlem, 2018 - 2022.

# Henriette Lerche

## Sammen er vi stærkest!

Dansk Sygeplejeråd har brug for en stærk og ambitiøs politisk trio

Jeg stiller op som næstforkvinde grundet et brændende ønske om og kompetencerne til at repræsentere og positionere sygeplejersker som en markant, uundværlig og fundamental faggruppe i et sundhedsvæsen i verdensklasse.

### Mine mærkesager er

- Det nære sundhedsvæsen, hjemmesygeplejerskerne, sundhedsplejerskerne, sygeplejerskerne i de specialiserede tilbud, psykiatriske sygeplejersker m.fl. skal repræsenteres via indsigt og erfaring. Sundhedsreformen vil få stor betydning for det kommunale arbejde, og derfor skal dette område højprioriteres.
- 12 anbefalinger fra Dansk Sygeplejeråd, som alle skal gives liv. Jeg vil arbejde for studerende, deres vilkår under uddannelse og som nye sygeplejersker. En styrkelse af sygeplejefaglig ledelse, for sundhedsvæsenet skal ledes af sygeplejersker. Fastholdelse og rekruttering af sygeplejersker er essentielt. Ufravigeligt er det, at det starter med løn!
- Et toneangivende og synligt Dansk Sygeplejeråd, der inkluderer, selvevaluerer og fornyer sig, så vi fortsat er sygeplejerskers fortrukne fagforening. Vi skal udgøre et stærkt fagligt fællesskab med afgørende politisk indflydelse. Sygeplejersker skal kunne uanset hvilken rolle, hvilket speciale, regional-kommunal- eller privat ansættelsesform man har, se sig selv som en del af et værdifuldt Dansk Sygeplejeråd.

Ufravigeligt er det, at vi skal placeres blandt top-5 på 'Magtens Top 100', så magthavernes beslutninger ikke træffes udenom os.

### Har skabt markante resultater for arbejdsmiljøet

Som ledende sygeplejerske har jeg arbejdet fokuseret på at påvirke og forbedre de vilkår for sygeplejen, som sygeplejersker og andre fagprofessionelle udfører. Jeg har skabt markante resultater for arbejdsmiljøet, for faglig udvikling og muligheder, for økonomiske tildelinger og for patientsikkerheden. Resultaterne tager afsæt i mit strategiske overblik og evne til at indgå i de relationer, der understøtter den sag, jeg kæmper for. Min erfaring er, at når man konstant søger mod at være en konstruktiv og samarbejdende partner, så indbydes man til de fora, hvor beslutninger påvirkes – og dermed skabes resultaterne. Jeg ønsker som næstforkvinde at forbedre mulighederne for, at sygeplejerskers meninger og stemmer høres tydeligt overalt.

### Sygeplejersker er afgørende for patientsikkerheden

Dansk Sygeplejeråd skal fortsat sætte et solidt aftryk på den nationale sundhedspolitiske agenda, og strategien for dette skal være klar, velovervejet og formidles, så det giver genlyd hos beslutningstagerne. Et faktum er, at sygeplejersker og den udførte sygepleje er afgørende for patientsikkerheden. Sygeplejersker er garanter for patientforløb i verdensklasse, og vi skal anerkendes for det. Vores rolle

og tilstedeværelse er afgørende for et patientsikkert Danmark.

Der skal arbejdes for, at arbejdsmarkedets parter og regeringen sammen finder løsninger for samfundets sundhedsudfordringer, og vi må ikke give op eller blive modarbejdende, når beslutninger går mod vores sag. Netop dér skal den politiske ledelse udvise styrke og politisk dygtighed.

### Dansk Sygeplejeråd skal samle sygeplejerskerne

Som næstforkvinde vil jeg arbejde målrettet, engageret, modigt og med politisk tæft. Vedholdenhed, udholdenhed, styrke og stor erfaring i at lede beslutninger i sundhedsvæsenet er ligeledes en forankret del af mig.

Dansk Sygeplejeråd skal samle sygeplejerskerne, vi skal forny os og skabe fremtiden, og det gør vi via et stærkt fagligt fællesskab. Vi skal formidle, hvor meget vi som sygeplejersker kan, hvilken betydning vores fag har for befolkningen, og hvilke konsekvenser manglende politiske beslutninger og handlinger får for patientsikkerheden og vores arbejdsmiljø. Vi skal intensivere arbejdet for, at sygeplejersker uanset rolle eller arbejdssted skal kunne leve et betydningsfuldt og holdbart arbejdsliv.

'Sygeplejerske – for livet' skal ikke blot være visioner på papir! Et stort ansvar er placeret hos vores formand og næstforpersonerne.

Sammen er vi stærkest!

Din stemme ved valget er vigtig – lad mig være din stemme i Dansk Sygeplejeråd.

## BLÅ BOG

**Arbeitssted** Jammerbugt Kommune

**Stilling** Områdeleder, Hjemme- og Sygepleje

**Evt. øvrige tillidshverv** Bestyrelsesmedlem i Lederforeningen DSR, Netværksdeltager i 'Offentlig ledelse' Altinget, Gruppemedlem i 'Sammen om den gode idé - Sundhedsinnovation', Nationalt Netværk.

### Uddannelsesmæssig baggrund

- Sygeplejerske fra Sygeplejeskolen i Randers, 2001.
- BA i ledelse, Ledelsesakademiet, Århus, 2010.
- Certificeret konfliktcoach, conflict.dk, 2010.
- Master MPO, 1. del, RUC, 2014.

### Sygeplejekarriere

- Konstitueret sundheds- og seniorchef ift. sundhedsfaglige opgaver, Jammerbugt Kommune, 2022 - aktuelt.
- Områdeleder Hjemme- og Sygepleje, Jammerbugt Kommune, 2020 - aktuelt.
- Leder for Midl. Pladser, Annesshave, Aalborg Kommune, 2016-2020.

- Afdelingssygeplejerske, Operationsafsnit, Endoskopisk afsnit, Kir. Amb., Uro. Amb. Mamma Amb. og Sterilcentralen, Regionshospitalet Randers, 2013 - 2016.
- Afdelingssygeplejerske, Sterilcentralen, Regionshospitalet Horsens, 2011 - 2013.
- Leder, Rusmiddelcenter, Randers Kommune, 2009 - 2011.
- Sygeplejefaglig leder og plejecenterleder, Randers Kommune, 2006 - 2009.
- Hjemmesygeplejerske, Randers Kommune, 2005 - 2006.
- Sygeplejerske, Børneintensiv afdeling, AUH, 2003 - 2005.
- Sygeplejerske, Gast. Afdeling, Regionshospitalet Randers, 2001- - 2003.

### Tillidsposter

- Født i 1977, kæreste med Charlotte, og vi har tre drenge, Rasmus 19 år og tvillingerne Oliver og Marcus, 16 år.
- Bor i Aalborg, bestyrelsesmedlem i Lederforeningen, netværksdeltager 'Offentlig ledelse' ved Altinget, gruppemedlem 'Sammen om den gode idé - Sundhedsinnovation'.

# Jacob Gøtzsche

## Sygeplejerske først!

En sygeplejerske mere giver liv til flere!

'*Sygeplejerske - for livet?*' Det er visionen i Dansk Sygeplejeråd, en vision, som jeg gerne vil stille mig i spidsen for at omsætte til gavn for medlemmerne.

Hvis vi skal kunne være sygeplejerske hele arbejdslivet, skal vi have indrettet det offentlige sundhedsvæsen helt anderledes, end det er i dag. Vi skal have en uddannelse, der sikrer, at de studerende har mod på og lyst til at søge ind på uddannelsen og senere komme ud og agere i faget, når de står med autorisationen. Vi skal have indrettet en modtagelse på sygeplejerskernes arbejdsplads, der sikrer en god oplæring og introduktion, og vi skal have en normering, som gør, at der bliver plads til, at vi kan bruge vores viden og kompetencer, og gør, at vi kan blive i vores fag i mange år.

Jeg forestiller mig ikke, at vi kan lave det hele om på en gang, men det starter med lønnen. Den indplaceringsuretfærdighed, der skete i 1969, skal vi fortsat kæmpe for at få udlignet.

*Hvordan mener du at DSR skal udvikle sig i fremtiden?*

Vi har aldrig haft så meget brug for en samlende, handlekraftig, dagsordenssættende og nærværende fagforening med de trusler, vi ser mod det danske sundhedsvæsen, og manglen på sygeplejersker. Arbejdsgiverne og politikerne på Christiansborg, i regionerne og kommunerne skal mærke et tydeligt DSR - et DSR, der står sammen; medlemmer, tillidsvalgte,

de lokale kredse, Lederforening og SLS. Med min baggrund som fællestillidsrepræsentant på AUH ved jeg, hvor vigtigt det er, at arbejdsgiverne mærker, at sygeplejerskerne står samlet. Hvis vi splitter os såvel indenfor som udenfor DSR, vil vores stemme hos arbejdsgivere og beslutningstagere blive svagere.

I en tid, hvor de sociale medier appellerer med de hurtige og nemme løsninger, er det svært at være en seriøs fagforening. Der er nemlig ingen nemme og hurtige løsninger på de store udfordringer, som DSR står overfor, med pres på medlemmernes økonomi, en stigende inflation, pres på sundhedsvæsenet og en overenskomstforhandling i 2024. Det bliver en lang og sej kamp, som jeg gerne vil stille mig i spidsen for i et tæt samarbejde med den øvrige politiske ledelse i DSR, de tillidsvalgte og medlemmerne.

*Hvorfor skal man stemme på dig - hvorfor vil du være en næstforperson for sygeplejerskerne?*

Jeg har brændt for organisationen og de tillidsvalgte, siden jeg startede på studiet, og arbejdsmiljø-, tillids- og fællestillidsrepræsentanter har fyldt meget i mit politiske hverv som FTR og kredsnæstformand. Jeg har arbejdet med organisations- og fagpolitik i mere end 12 år og har fra min tid som fællestillidsrepræsentant på AUH en omfattende forhandlingserfaring overfor offentlige arbejdsgivere. Jeg har stået i spidsen for næsten 100 tillidsrepræsentanter og

kan tage ledelse, også når det svært. Min arbejds- og forhandlingsstil er kendetegnet ved samarbejde, solidaritet og ikke mindst ordentlighed. DSR er en stor forening med over 70.000 medlemmer. Det kræver ledelse, at så mange står stærkest muligt sammen om vores løn og arbejdsvilkår samt om at være med til at udvikle faget og det danske sundhedsvæsen.

*Hvordan ser du sygeplejens og sygeplejerskernes rolle i fremtidens sundhedsvæsen?*

Sundhedsvæsenet er udsultet og under et kæmpe pres i disse år. Danskerne bliver ældre og ældre med deraf følgende flere og mere komplekse sygdomme. Derfor skal sygeplejersker have en central placering i den direkte patient- og borgerpleje, på koordinerende samt udviklende og ledende positioner. Derfor skal der afsættes økonomi til grunduddannelse, efter- og videreuddannelse, specialuddannelse samt til forskning.

I takt med at vi bliver færre og færre til at løse flere sygeplejefaglige opgaver, vil vi blive udfordret. Samtidig melder andre faggrupper sig på banen, idet de mener, at de kan varetage vores opgaver. Men en sygeplejerske er ikke bare en sygeplejerske! Og sygeplejefaglige opgaver er ikke noget, man dissekerer efter forgodtbefindende og fordeler til andre faggrupper. Vi skal holde fast i, at det, vi leverer, er kompetencer og specialiseret viden og ikke, som mange politikere mener, bare 'varme hænder'.



Foto SØREN SVENDSEN

## BLÅ BOG

**Arbejdssted** Kreds Midtjylland

**Stilling** 1.-kredsnæstformand

**Evt. øvrige tillidshverv** Hovedbestyrelsesmedlem i Din Sundhedsfaglige A-kasse, bestyrelsesmedlem i Fagbevægelsens Hovedorganisation Horsens-Hedensted, suppleant i Pensionskassen for Sygeplejersker, bestyrelsesmedlem i Sygeplejerskernes Fritidsboliger og i Stallknechtfondens.

### **Sygeplejerske først!**

Jeg har været fagpolitisk aktiv siden studiestart i Århus, 2000, hvor jeg sad med i bestyrelsen af Sygeplejestuderendes Landssammenslutning. Blev ansat på Intensiv afsnit på Århus kommunehospital i 2004, hvor jeg havde kortvarige vikariater inden for urologi og kardiologi i forbindelse med, jeg tog min intensiv specialuddannelse.

Jeg har været KB-medlem siden 2006, blev tillidsrepræsentant i afsnittet i forbindelse med konflikten i 2008 og har hængt i lige siden. I 2010 blev jeg valgt som FTR-suppleant og senere fællestillidsrepræsentant for Århus Universitetshospital. Sammen med mine kolleger på FTR-kontoret har vi brændt mere end fuld tid med ca. 100 tillidsrepræsentanter for at sikre os de bedste løn- og ansættelsesvilkår for sygeplejersker på AUH.

Jeg har stor organisatorisk erfaring som tillidsvalgt gennem snart 20 år. Jeg har en diplomuddannelse i ledelse og har deltaget i Den Fagpolitiske Talentuddannelse og meget mere, hvilket har rustet mig godt til at varetage hvervet som kredsnæstformand i Kreds Midtjylland de sidste to år og nu hovedbestyrelsesmedlem siden 2021.

Jeg bor med min partner Ryan i Aarhus, hvor jeg har studeret og arbejdet de sidste 22 år.

# Marianne Elisabeth Priskorn

---

## Jeg brænder for at udvikle fremtidens DSR

En stemme på mig betyder et ja til en hårdtarbejdende, engageret, ihærdig og målrettet sygeplejerske med politiske mål og visioner for DSR og dermed medlemmer.

Udover min brede erfaring som sygeplejerske, AMiR, TR og kredsbestyrelsesmedlem vil jeg gerne være en stærkere stemme i den sundhedspolitiske debat.

Jeg vil gerne kendes på at være tilgængelig, være til rådighed og være synlig.

Ansvar forpligter, og ansvar betyder for mig at stå på mål for og med medlemmerne.

Synlighed og tilgængelig er nøgleordene.

Mit netværk, nærvær, samarbejdsrelationer og min virkelighed som sygeplejerske er min personlige drivkraft og værdi.

### Mine mærkesager er

1) Vi skal have maksimal indflydelse og fokus på medlemmers løn, ansættelses-/og arbejdsvilkår. Der skal ved

næste OK arbejdes for højere løntrin til alle sygeplejersker samt en lønstrategi, der aflønner sygeplejersker med specialeuddannelser og uddelegerede selvstændige funktioner med højere løn, f.eks. til anæstesisygeplejersker, intensivsygeplejersker, koloskoperende sygeplejersker, APN, psykiatriske sygeplejersker m.m. Arbejdsgiver skal holdes op på og sikre et bedre arbejdsmiljø og et bedre studie- og læringsmiljø. Ligelønsudfordringen er politisk skabt, og derfor skal løsningsmulighederne findes der med maksimalt pres fra DSR.

2) At vi styrker sygeplejerskers profession, taler fag og faglighed med det sigte at løfte vores fag i sundhedshierarkiet, men også i videnshierarkiet. Vi skal fortsætte professionsstrategien og karriereveje, men også tale fag og faglighed, fordi fagligt forsvarlige normeringer vil styrke kvaliteten og patientsikkerheden. Det er bl.a. ud over løn med til at løse fastholdelses-

og rekrutteringsudfordringerne. Sikre de vigtige læringsmiljøer for studerende og for nyuddannede sygeplejersker.

3) Synlighed, tilgængelighed og tilid skal være forudsætninger i DSR. TR, FTR, AMiR og ledere skal i langt højere grad talentudvikles og sikres bedre vilkår. Talentudviklingsstrategien er med til at skabe sammenhæng, nærvær og værdi for medlemmer og styrke #Sammen om DSR.

- Jeg brænder for at udvikle fremtidens DSR og lægge byggesten til fremtidens stærke DSR sammen med vores medlemmer.
- Sygeplejersker skal have et godt arbejdsliv, og det skal vi sikre gennem fagligt forsvarlige normeringer, løn og vilkår.
- Dybest set handler det hele om LIV: Sygeplejerske-, studerende-, patient- og borgerLIV.
- Din stemme er guld værd, fordi DU er vigtig og mere værd.





Foto SØREN SVENDSEN

## BLÅ BOG

**Arbejdssted** Amager Hvidovre Hospital  
**Stilling** Sygeplejerske  
**Evt. øvrige tillidshverv** Tillidsrepræsentant og Kredsbestyrelsesmedlem  
**Uddannelse** Sygeplejerske fra Rigshospitalet, sept. 1993.

### Erfaring fra bl.a.

- Medicinsk sengeafdeling/intern medicin, Amager Hospital.
- Intensiv special uddannelse og intensiv sygeplejerske, Amager Hospital.
- Hjemmesygeplejerske, Tårnby Kommune.
- Psykiatri, Geronto Psykiatrisk, lukket afsnit på Digevej.
- Medicinsk daghospital Amager Hospital.
- Gastromedicinsk ambulatorie, Amager Hvidovre Hospital.

### Derudover

- Ledelseserfaring.

- TR, Amager Hvidovre Hospital.
- Vikar på bl.a. plejehjem og hjemmeplejen/Personalegruppen.
- AMiR Amager Hvidovre, siddet i hospitalets sikkerhedsorganisation på Amager.
- Kredsbestyrelsesmedlem i Hovedstaden.
- Grafisk Højskole, rentegning og kommunikation.
- Tidl. studentereksamen fra Tårnby Gymnasium.
- Folkeskole Zahles Seminariskole.
- Gift med Henrik. Bor i Tårnby. Har to døtre på hhv. 28 og 30 år og tre skønne børnebørn.
- Er meget kreativ. Elsker at tegne, skrive og sy. Glad for min lille have og mit drivhus.
- Er social og elsker familielivet.
- Jeg er vedholdende, forberedt og faglig stærk.
- Styrken er bl.a. min brede erfaring fra primær, sekundær, psykiatri og min intensivuddannelse. Ser et samlet sundhedsvæsen og den ressource og udfordring, der er.

# Rikke Wiwe

## Vi skal byde ind med løsninger, der forbedrer vores egne forhold

### **Sygeplejersker er ryggraden i det danske sundhedsvæsen**

Vi står midt i en historisk sundhedskrise, som påvirker landet som helhed, og særligt os som sygeplejersker. Jeg har været tillidsvalgt i en årrække og har altid været funderet i fællesskabet. Jeg er kendt i det faglige og forhandlingsmæssige arbejde som retfærdig, ordentlig og ukuelig optimist, men også som en der tænker ud af boksen og ser andre løsninger end de oplagte.

Jeg har mangeårigt klinisk arbejde med mig og dermed en god og bred forståelse af de forhold, der gør sig gældende.

Vi bliver nødt til at anskue sundhedsvæsenet på anden måde og byde ind med løsninger, der forbedrer vores egne forhold, og i et samfundsmæssigt perspektiv sikrer borgeren et sundhedsvæsen af høj kvalitet.

### **Et sammenhængende sundhedsvæsen**

Vi skal have et sammenhængende sundhedsvæsen på tværs af sektorer og fokus på, hvordan opgaver glider fra region til primær sektor. Sundhedsvæsenet skal sikre solide og positive resultater. Der skal tænkes patientsikkerhed og holdbarhed ind i alle led, så vi undgår genindlæggelser og sikrer smidige overgange. Der skal være mulighed for integration i it-systemer og en lovgivning, der placerer patienten i centrum. Vi skal på alle niveauer have en central position i forhold til at løse denne opgave, der ikke alene vil forbedre patientsikkerheden men også vores egne arbejdsforhold.

### **DSR skal medvirke til at skabe attraktive arbejdspladser**

En del af dette er lønnen, hvor der fortsat skal lægges en stor indsats på ligelønsområdet. Det er det lange træk, der ikke løses over natten. Det kræver vedholdenhed og indsigt i lobbyisme og politisk arbejde og ikke mindst en evne til at formidle, så den almene dansker forstår, at en sygeplejerskeløn er meget andet end 42.000 kr./md.

Sideløbende er der andre lønforhold at arbejde med, bl.a. løn under specialuddannelserne, privatansattes overenskomstbestemte arbejdstidsaftaler, pension og studerendes løn i fagrelevant fritidsarbejde.

En anden del er vores arbejdsmiljø og vilkår. Der er gået mere end 30 år, siden fagbevægelsen havde den sidste store landvinding med overgangen fra 40 til 37 timers arbejdsuge. Det offentlige arbejdsmarked er i dag for rigtigt og matcher ikke vores ønsker og krav til fleksibilitet. Vi har forskellige krav afhængigt af, hvor vi er i livet, og det skal vi udfordre, så den enkelte eksempelvis ikke taber på pensionen pga. deltidsansættelse grundet små børn.

### **DSR skal have en klar kommunikation**

Jeg vil arbejde for, at DSR har en klar kommunikation, der formidler professionelt og effektivt både internt og eksternt, hvilke krav og forventninger vi sygeplejersker har til et offentligt arbejdsmarked, og hvad vi kan byde ind med. Det skal være en kommunikation, der tydeligt

tilkendegiver vores kompetencer og faglighed, og hvorfor vi ikke kan udbyttes med andre faggrupper.

DSR skal være en fagforening, der tager ansvar for sine medlemmer. Vi skal være et DSR, der når helt ud på arbejdspladserne, hvor medlemmerne kan spejle sig i argumenter og krav, og hvor klog og dygtig kommunikation fremmer forståelse for det fagpolitiske system for alle; ikke kun TR, FTR og kongresdelegerede. DSR skal være i bevægelse og forpligte sig på at være lydhør overfor medlemmernes synspunkter og krav.

### **DSR skal være en stærk og indflydelsesrig fagforening!**

Vi skal imødekomme en stigende andel af ældre med flere komplekse sygdomsbilleder, og samtidig byder andre faggrupper ind og vil gerne overtage vores arbejde. Der er ingen andre faggrupper, der skal retfærdiggøre deres arbejdsområde, som vi skal retfærdiggøre, hvorfor sygeplejersker skal udføre sygepleje.

DSR skal være toneangivende. Vi skal fylde, sætte dagsordenen og gøre vores indflydelse gældende, hvor vi kan komme til. Det kræver tilstedeværelse, og det kræver, at vi står sammen.

Der er ingen lette veje forude, og det bliver både kompliceret og tidskrævende, men jeg vil gerne som en del af ledelsen stille mig forrest og sammen med andre politisk valgte, tillidsvalgte og medlemmer arbejde på, at vi får de resultater, vi ønsker.



## BLÅ BOG

**Arbudssted** Sundheds- og Omsorgsforvaltningen  
Københavns Kommune

**Stilling** Fællestillidsrepræsentant

**Evt. øvrige tillidshverv** Kredsbestyrelsesmedlem  
Hovedstaden. SUF MED. FH-city

### Klinisk erfaring

Jeg har som sygeplejerske været vidt omkring. Lige fra psykiatri i lukket regi over gynækologi, plastik- og thoraxkirurgi til lederjob i primær sektor.

Gennem de seneste 13 år har jeg været i hjemmesygeplejen i Københavns Kommune. I øjeblikket er jeg udekørende en enkelt dag om ugen, mens resten af min arbejdstid bliver brugt som FTR. Det er en ordning, jeg er tilfreds med, da jeg bevarer mine færdigheder og kontakt til klinikken.

Jeg har altid haft en holdning til fagpolitik, som jeg har gjort gældende både som TR og nu FTR.

### Uddannelse

- Sygeplejerske 1996
- Studier på det sundhedsvidenskabelige fakultet
- Fag på HD, CBS
- Palliation, Metropol
- Aktuelt ca. halvvejs gennem Diplom i Ledelse på Københavns Professionshøjskole

### Udenlandsophold

- Klinisk ophold Vasa, Finland
- Klinisk ophold Ottawa, Canada
- Udsendt med Mellemfolkeligt Samvirke til Bosnien 1997

### Privat

Standardsønderjyde i Hovedstaden – med tre børn og for mange kæledyr. Jeg er kreativt anlagt, er begejstret for podcasts og køber for mange bøger. Jeg holder af nicheviden, historie og ville gerne læse mere matematik, men kan også lide fysiske aktiviteter i form af løb eller svømning.

# Navne

## PROFESSOR I REHABILITERING OG PALLIATION

Mette Raunkiær er ny professor i rehabilitering og palliation i primærsektor ved REHPA, Videncenter for Rehabilitering og Palliation, Odense Universitetshospital og Syddansk Universitet.

Mette Raunkiær er sygeplejerske, cand.scient.soc. og har en ph.d. i socialt arbejde fra Lunds Universitet. Hun har i

knap 20 år arbejdet som underviser på sygeplejerskeuddannelsen i København, men også i hjemmeplejen og på hospital. De seneste 12 år som forsker/seniorforsker ved REHPA.

Hun har gennem hele sin karriere haft fokus på forskning i palliation og rehabilitering i danske kommuner. En rød tråd i hendes forskning har været interesse for hverdagen i eget hjem for både voksne, gamle og sårbare samt børn og unge med livstruende sygdomme – og deres familier. Heriblandt deres møder med de professionelle, som arbejder i hjemmeplejen, hjemmesygeplejen, på plejecentre i almen praksis og andre kommunale institutioner.



## HONORARY FELLOWSHIP, UNIVERSITY OF CUMBRIA

Julie Staun, som er medlem af bestyrelsen i Fagligt Selskab for Arbejds- og Miljøsygeplejersker (FaSAM), tidligere formand for FaSAM samt medstifter af og tidligere præsident for den europæiske sammenslutning af arbejds- og miljøsygeplejersker (FOHNEU), er i juli måned i år blevet anerkendt med et honorary fellowship på University of Cumbria, England.

Julie Staun, som også har en ph.d. fra University of Cumbria (2019), fik i 2015 desuden en OBE – Order of the British Empire – som hun modtog af Dronning Elisabeth II.



Foto: Claus Bech

## CHEFSYGEPLEJERSKE I URINVEJSKIRURGI PÅ AUH

Helene Weng Olesen er pr. 1. november ansat som chefsygeplejerske i Urinvejskirurgi på Aarhus Universitetshospital, AUH.

Helene Weng Olesen kommer fra en stilling som oversygeplejerske på AUH's Bedøvelse og Operation 2 – også kendt som ortopædisk kirurgisk operationsgang – som hun har haft siden 2020.

Tidligere har hun været sygeplejerske på Hjertemedicinsk Afdeling B på Skejby Sygehus fra 2000 til 2005. Herefter var hun på Regionshospitalet Randers (RHR), senest på Operation & Intensiv afsnit for bedøvelse RHR i 2011 til 2020, heraf de sidste fem år som afdelingssygeplejerske.

Pt. er Helene Weng Olesen i gang med en fleksibel master i offentlig ledelse, som forventes afsluttet i 2023.



Foto: Michael Harder

# Mindeord

## BIRGIT BUNDBGAARD

En gruppe tidligere kolleger fra KamillianerGaardens Hospice i Aalborg skulle i september 2022 mødes til en årlig sammenkomst. Birgit Bundgaard var én af dem. 10 dage før modtog vi med stor sorg meddelelsen om, at Birgit var død.

Birgit, som var uddannet fra Århus Kommunehospital maj 1975, var med til at åbne KamillianerGaardens Hospice januar 1999. Det viste sig, at hun var en dygtig, kærlig og synlig kollega, som hurtigt blev vores tillidsrepræsentant.

At palliation blev Birgits hjertebarn, var tydeligt. Hun brændte for sygeplejens kerneværdier og udlevede dem med engagement og nærvær. Det smittede af på os, der arbejdede sammen med hende.

Birgits faglighed bragte hende videre. Hun tog en MHP, og i 2008 var hun frontfigur i opstartsfasen af Hospice Vendsyssel. Hun sluttede sin sygeplejerskekarriere december 2018 efter nogle år som hjemmesygeplejerske med palliation som nøglefunktion, hvorefter hun var frivillig vågekone for døende.

Vi har mistet en elsket kollega og en oprigtig ven. Vores tanker går til Svend, Birgits mand, deres tre børn, tre svigerbørn og syv børnebørn.

Æret være Birgits minde.

Tidligere hospice-kolleger:

Knud Ole Pedersen, Annette Petersen, Hanne Øhrstrøm  
Annette Fibiger Hansen, Lisbeth Arbøl, Grete Schärfe

## MEDLEMSTILBUD

# Ret til boliger

Som medlem af Dansk Sygeplejeråd har du ret til PKA's mere end 10.000 leje-, senior- og studieboliger over hele landet. Har du børn over 18 år, kan de også søge bolig.

Se mere på [dsr.dk/rabatter](https://dsr.dk/rabatter)



## MEDLEMSTILBUD

# Psst! Du ejer en bank

Alle medlemmer af Dansk Sygeplejeråd er med til at eje Lån & Spar Bank, og det giver særlige fordele. Naturligvis.

Læs mere på [lsb.dk/dsr](https://lsb.dk/dsr)





**GUSTAV WINTHNER ERIKSEN**  
4. semester  
KP Diakonissestiftelsen



**Caroline Gundgaard Mulvad**  
5. semester  
VIA Viborg



**Dina Helbo Bredal**  
5. semester  
VIA Viborg



**Alex Bülow**  
1. semester  
KP Hillerød



**Jacob Mads Lundsteen**  
1. semester  
KP Bornholm



# Spørgsmålene var kærligt ment, men havde ingen effekt

Fælles interesse for computerspil åbnede indadvendt patient op, efter at teori og klinisk erfaring havde slået fejl.

På den første dag i klinik, på åben psykiatrisk afdeling, fik jeg tildelt en patient, som jeg skulle være kontaktperson for. Det var en ung mand på min egen alder, som før min ankomst havde været indlagt på afdelingen i en uges tid. Siden han forlod folkeskolen for ni år siden, havde han brugt tiden på at ryge hash, spille computer, spise og sove. Ingen venner, ingen mål for livet og en svindende lyst til at leve.

Jeg mødte patienten på et tidspunkt, hvor sygeplejerskerne havde udfordringer med at skabe en relation til ham. Da jeg fik tildelt patienten, diskuterede sygeplejerskerne, om der ville være nok læring i patientforløbet. De mente, at patienten var for indadvendt, og at det kun var et spørgsmål om tid, inden han ville bede om at blive udskrevet.

Senere samme dag bankede jeg på døren til patientens stue, hvor jeg blev mødt af en spinkel ung mand iklædt en stor, grå hættetrøje og løse, sorte løbebukser. Stuen var tom og livløs bortset fra snavsetøj samlet på en stol, og enkelte solstrå-

ler, der sneget sig ind under de sammentrukne gardiner. Han var vigen- de i øjenkontakten, mimikfattig og svarede med så få ord som muligt, når man spurgte ham om noget.

Dagene gik, og sygeplejerskerne prøvede at skabe kontakt til ham ved at spørge om ting som, hvad han skulle i weekenden, og om han ikke glædede sig til at komme hjem til sin familie for at hygge sig. Selvom spørgsmålene var kærligt ment og et forsøg på at skabe kontakt, havde de ingen effekt. Sandheden var jo, at han ikke havde nogle planer i weekenden, ingen venner at ses med og intet at se frem til.

Han havde en stor interesse for computerspil, som jeg på baggrund af mine egne erfaringer spurgte ind til. Det viste sig at blive en afgørende indgang til at starte en relation til ham. Mine egne år med computerspil var noget, han kunne spejle sig i. En dialog kom efterhånden i gang, og han fik en mulighed for at føle sig set, forstået og normal.

Afdelingens sygeplejersker havde, trods deres brede teoretiske viden, ikke en baggrund, han kunne relatere til. De havde ikke selv en livserfaring med computerspil, så de kunne finde relevante emner til en dialog med patienten. Den nyopståede relation gav tryghed og blev et springbræt til, at han begyndte at deltage i fællesaktiviteterne, hvilket var et led i hans behandling.

Eksemplet viser, hvor vigtigt det er med diversitet i sygeplejen. Det relationelle lykkes ikke altid via lang klinisk erfaring og teoretisk viden. Det levede liv, hvor patienterne har noget, de kan spejle sig i, kan få en afgørende betydning. I et kvindedomineret fag som sygeplejen er diversiteten udfordret, og den udfordring bliver mere kompleks i takt med, at flere kulturer er blevet en del af vores samfund. En øget diversitet, som kombineres med teoretisk viden og kompetencer, vil kunne forbedre sygeplejen – ikke kun i psykiatrien – men overalt, hvor der udøves sygepleje. ●

# JOB



Se alle stillinger  
[www.job.dsr.dk](http://www.job.dsr.dk)

## Praktiske oplysninger til annoncører

Deadline kl. 9:00 for indtastning af KURSER/MØDER/MEDDELELSER på [www.dsr.dk](http://www.dsr.dk) under Information til annoncører

<b>Nº 13 — 2022</b> 28. oktober 2022	<b>Nº 14 — 2022</b> 18. november 2022	<b>Nº 1 — 2022</b> 9. december 2022
---	--	--

Vejledning ved indtastning af kurser/møder/meddelelser, kontakt redaktionen enten Ditte Jørgensen, [dtj@dsr.dk](mailto:dtj@dsr.dk), tlf. 4695 4121 eller Henrik Boesen, [hbo@dsr.dk](mailto:hbo@dsr.dk), tlf. 4695 4189,

**Rådgivning og vejledning vedr. opsætning af annoncer**  
Media-Partners ApS · Alhøjvej 2, Stilling · 8660 Skanderborg  
Tlf. 2967 1446 · Mail: [marianne@media-partners.dk](mailto:marianne@media-partners.dk)  
[www.media-partners.dk](http://www.media-partners.dk) · Her kan du også rekvirere medieinformation

Indleveringsfrister for STILLINGSANNONCER til de kommende numre

<b>Nº 13 — 2022</b> 4. november 2022	<b>Nº 14 — 2022</b> 25. november 2022	<b>Nº 1 — 2022</b> 16. december 2022
---	--	---


Sidste frist for indlevering af materiale er kl. 10:00 hos Media-Partners ApS


Udgivelsesdatoer


<b>Nº 13 — 2022</b> 21.-24. nov. 2022	<b>Nº 14 — 2022</b> 12.-15. dec. 2022	<b>Nº 1 — 2023</b> 16.-19. jan. 2023
--	--	---

## NETANNONCER

Gå ind på <http://job.dsr.dk/> og indtast Quick-nummeret, så kommer du direkte ind til netannoncen, hvor du kan læse meget mere om stillingen. Netannoncer kan indtastes hele døgnet.

Quicknr. <b>331321998</b>	<b>Center for Rehabilitering og Akutpleje</b> Københavns Kommune <b>Sygeplejersker</b> Ansøgningsfrist 21. oktober 2022	
------------------------------	--	---

Quicknr. <b>331341245</b>	<b>Koordinerende funktion</b> Lyngby-Taarbæk Kommune <b>Sygeplejerske</b> Ansøgningsfrist 23. oktober 2022	
------------------------------	---	---

Quicknr. <b>331341552</b>	<b>Forskningsprojekter</b> Institut for Sygeplejerske- og Ernæringsudd. <b>Docenter</b> Ansøgningsfrist 31. oktober 2022	
------------------------------	---	---

## SENIORSAMMENSLETNINGEN

Medlemmer, der er fyldt 55 år, er velkomne til Seniorsammenslutningens arrangementer

## HOVEDSTADEN

### Filosof Ejvind Berthelsen "At Tænke"

Filosof Ejvind Berthelsen holder foredrag om At Tænke

**Tid og sted:**  
2. november 2022 kl. 14:00 - 16:00. Rådhusstræde 29, 3400 Hillerød

**Arrangør:**  
Seniorsammenslutningen i Kreds Hovedstaden Nord

**Tilmelding:**  
Senest 27. oktober 2022 til Bente Pedersen tlf. 2345 8507 eller mail: [bptvingsvej@gmail.com](mailto:bptvingsvej@gmail.com)

**Pris:**  
30 kr. inkl. kaffe

### Seniormøde i Kreds Hovedstaden Central/Vest

Mig, barn af et tvangsægteskab - kom og mød journalist Deniz B. Serinci.

**Tid og sted:**  
7. november 2022 kl. 14:00 - 15:30. DSR Kreds Hovedstaden, Frederiksborggade 15, 4 sal, 1360 København K

**Arrangør:**  
Seniorsygeplejerskerne Kreds Hovedstaden Central/Vest

**Tilmelding:**  
Senest 31. oktober 2022 til Birthe Kock tlf. 2674 1105 eller mail: [balkock@hotmail.com](mailto:balkock@hotmail.com)

### Julefrokost for seniorer på Bornholm

Årets julefrokost holdes i Storegade 38. Vi kender endnu ikke prisen, men kan love, at det bliver en gammeldags en af slagsen. Husk julehumøret og en gave til ca. 25-30 kr.

**Tid og sted:**  
24. november 2022 kl. 12:00 - 16:00. DSR Kreds Hovedstaden, Storegade 38, 3700 Rønne

**Arrangør:**  
Seniorer Kreds Hovedstaden Bornholm

**Tilmelding:**  
Senest 21. november 2022 til Jytte Kure tlf. 3170 2938, mail: [jytekure@gmail.com](mailto:jytekure@gmail.com) eller til Lis Andersen tlf. 3091 6246, mail: [lis.a.andersen@live.dk](mailto:lis.a.andersen@live.dk)

**Pris:**  
Kommer senere

## SJÆLLAND

### Seniorsygeplejersker i Roskilde - foredrag v/ Kirsten Koenniche

Sygeplejerske Kirsten Koenniche fortæller om sit tidligere arbejde i Saudi Arabien og Libyen. Der serveres kaffe og kage.

**Tid og sted:**  
27. oktober 2022 kl. 13:30 - 15:30. Margrethegården, Dronning Sofievej 68, 4000 Roskilde.

**Arrangør:**  
Kontaktudvalget Seniorsygeplejersker Roskilde

**Tilmelding:**  
Senest 23. oktober 2022 til Lene Tronholm tlf. 2091 0902 eller mail: [lenetronholm@live.dk](mailto:lenetronholm@live.dk)

**Pris:**

50 kr. for medlemmer. 75 kr. for gæster. Betales på reg. og kontonr. 1551 0010351170

**Storstrømmen - julefrokost i Stege**

Vi starter i Elmelunde Kirke kl. 10:30 hvor vi hører om kalkmalerierne. Derefter spiser vi julefrokost hos Slagter Stig kl. 13:00.

**Tid og sted:**

23. november 2022 kl. 10:30 - 15:00. Elmelunde Kirke, Leonora Christinesvej 1, 4780 Stege.

**Arrangør:**

Seniorsammenslutningen Storstrømmen

**Tilmelding:**

Senest 15. november 2022 til Karen tlf. 2041 0150, mail: karenlyndgaardhansen@gmail.com, Gurli tlf. 2115 2954, mail: gurlise@hotmail.no eller Susanne på tlf. 2232 4457, mail: nistuphansen@gmail.com

**Pris:**

200 kr. for medlemmer, 300 kr. for gæster. Indbetales på reg. og kontonr. 0400 4025735183

**Julefrokost i Roskilde for Seniorsygeplejersker**

Julefrokosten afholdes igen i år på Scandic Hotel.

**Tid og sted:**

23. november 2022 kl. 12:30 - 16:00. Hotel Scandic, Ved Ringen 2, 4000 Roskilde

**Arrangør:**

Kontaktudvalget for Seniorsygeplejersker i Roskilde

**Tilmelding:**

Senest 13. november 2022 til Lene Tronholm tlf. 2091 0902, mail: lenetronholm@live.dk

**Pris:**

250 kr. Indbetales på reg. og kontonr. 1551 0010351170

---

**MIDTJYLLAND**

---

**Julefrokost NORD**

Kontaktudvalget inviterer hermed til julefrokost på Højslev Kro. For at deltage skal man være fyldt 55 år og være medlem af DSR.

**Tid og sted:**

6. december 2022 kl. 12:00 - 16:00. Højslev Kro, Viborgvej 220, 7840 Højslev

**Arrangør:**

Seniorsammenslutningen Kreds

Midtjylland - NORD

**Tilmelding:**

Senest den 24. november 2022 til Marie Søe Knudsen, mail: marie@soe-knudsen.dk, tlf. 2945 0033 eller til Karen Højgaard Jakobsen, mail: kahojakobsen@gmail.com eller tlf. 2170 1484.

**Pris:**

200 kr. som betales på reg. og kontonr. 7730 0001765960 hvis muligt, ellers kontant ved fremmøde.

**Yderligere oplysninger:**

Menuen kommer på hjemmesiden så snart den er på plads.

**Julefrokost VEST**

Julearrangement med god mad, sange, historiefortælling og hyggeligt samvær.

**Tid og sted:**

6. december 2022 kl. 12:00 - 16:00. Hotel Eyde, Mindegade 1, 7400 Herning. I lokalet Ambassadeur

**Arrangør:**

Seniorsammenslutningen Kreds Midtjylland - VEST

**Tilmelding:**

Senest 22. november 2022 til Karen Margrethe Kølbæk, mail: kmk\_285@hotmail.com eller tlf. 2241 7491.

**Pris:**

299 kr. Drikkevarer for egen regning. Der kan betales med kontanter eller MobilPay.

**Julefrokost SYD**

Årets sidste arrangement er julefrokost med musikalsk indslag. Vi skal have god mad, og undervejs vil musiker og komponist Anne Odgaard Eyermann lede os igennem velkendte og nye sange fra Højskolesangbogen.

**Tid og sted:**

7. december 2022 kl. 12:30 - 16:30. Restaurant Stryget, Papirfabrikken 80 1. sal, 8600 Silkeborg

**Arrangør:**

Seniorsammenslutningen Kreds Midtjylland - SYD

**Tilmelding:**

Senest den 25. november 2022. Du er tilmeldt, når du har betalt til MobilePay 5520TT. Max. antal er 80 personer – først til mølle

**Pris:**

175 kr. som dækker mad, kaffe og musik. Drikkevarer for egen regning.

**Yderligere oplysninger:**

Kontaktperson: Kamma Klop-penborg, kammakloppenborg@gmail.com

---

**SYDDANMARK**

---

**Møde med formanden i Kreds Syddanmark**

John Christiansen, formand i Kreds Syddanmark i DSR, vil orientere om hvad der er aktuelt i efteråret 2022 og om de tanker, der kan være for fremtiden.

**Tid og sted:**

26. oktober 2022 kl. 14:00 - 16:00. Hovedbiblioteket, Nørregade 19, 6700 Esbjerg

**Arrangør:**

Kontaktudvalget seniorsammenslutningen Esbjerg

**Tilmelding:**

Senest 21. oktober 2022 til Tove Brinck, tlf. 2927 2375, mail: tovebrinck@hotmail.com eller Nina Jacobsen, tlf. 3032 4337

**Pris:**

50 kr. for kaffe. Betaling foregår til reg. og kontonr. 1551 4450481926 (husk navn i tekst til modtager), på MobilePay nr. 568360 eller kontant ved aktiviteten

**Foredrag med næstformand i Sygeplejeetisk Råd**

Lisbeth Aaskov Falch, lektor, næstformand i Sygeplejeetisk Råd mv., fortæller om "Det betydningsfulde i et indlæggelsesforløb, samt pårørendeinddragelse, sygeplejepraksis og livsformer"

**Tid og sted:**

3. november 2022 kl. 13:30 - 15:30. Odin Havnepark, Mødeceter Fabrikken, Lumbyvej 17F, 5000 Odense C

**Arrangør:**

Kontaktudvalget Seniorsammenslutningen Fyn

**Tilmelding:**

Senest 28. oktober 2022 til Ingelise, tlf. 5184 2275, mail: ibruhn@hotmail.com eller til Conny, tlf. 2176 8818, mail: coands@gmail.com

**Yderligere oplysninger:**

Mødeceter Fabrikken: Indgang tæt ved P3, bygningsnummer 4, lokale fremgår af tavle ved indgang

**Julefrokost hos Seniorsammenslutningen Trekanten**

Velkommen til årets julefrokost med julehygge og god mad. Medbring venligst selv drikkevarer. Tilbyd eller få samkørsel - vi formidler gerne. Vi glæder os til at se jer.

**Tid og sted:**

7. december 2022 kl. 12:00 - 16:00. DSR's lokaler, Vejlevej 121, 7000 Fredericia

**Arrangør:**

Kontaktudvalget i Seniorsammenslutningen Trekanten

**Tilmelding:**

Senest fredag den 2. december 2022 kl. 12:00 til Birgit Jørgensen, tlf. 2967 0016 eller Jenny Malberg, tlf. 3123 7433.

**Pris:**

100 kr. Betaling via Mobilepay 3123 7433, reg. og kontonr. 0759 3233003971 (husk navn) eller kontant

---

**KREDSMØDER**

---

**SJÆLLAND**

---

**Kom til valgcafe - Næstforpersonsvalget 2022**

Hvem skal repræsentere DSR, de næste fire år som næstforperson? Hør kandidaternes politiske overvejelser og fremtidige tanker om DSR, på valgcaféen i Kreds Sjælland.

**Tid og sted:**

24. oktober 2022 kl. 17:00 - 18:30. DSR Kreds Sjælland, Møllevej 15, 4140 Borup

**Arrangør:**

DSR, Kreds Sjælland

**Tilmelding:**

www.dsr.dk/kredse/sjaelland/arrangementer

---

**MEDDELELSER**

---

**Indkaldelse til**

**Generalforsamling for FSK**

Der afholdes generalforsamling for Fagligt Selskab for Kræftsygeplejersker fredag den 4. november 2022 fra kl. 16:00 på Hotel Legoland i Billund. Der er gratis adgang for alle medlemmer af FSK. Alle medlemmer skulle gerne have modtaget indkaldelsen i det seneste fagblad Fokus på Kræft og Sygepleje. Hvis du ikke har modtaget bladet elektronisk kan du kontakte mona.gundlach@region.dk

**Arrangør:**

Fagligt Selskab for Kræftsygeplejersker



**Generalforsamling og sygeplejefaglig dag 2023**

Seniorsammenslutningens Højskole, Landsmøde og Generalforsamling 30. juli – 5. august 2023 finder sted på Rødding Højskole, Flors Allé 1, 6630 Rødding. Tilmelding direkte til højskolen i perioden 1. november – 1. december 2022. tlf. 7484 2284, mail: kontor@rhskole.dk. Sig du er sygeplejerske og opgiv medl.nr. Pris - se program for Højskolen.

**Arrangør:**

Seniorsammenslutningen  
Annalise Bonde

**Legatmeddelelse Maria og Johs. Herfurths fond**

Fondens formål er at yde støtte til uarbejdsdygtige sygeplejersker (erhvervs sygdomme). Til ansøgningen vedlægges lægelig dokumentation for erhvervs sygdommen. Ansøgning sker

elektronisk på [www.dsr.dk/legater](http://www.dsr.dk/legater). Fonden kan søges indtil den 7. november 2022.

**Fællesfonden til sygeplejersker (legat 1610)**

Formål: At yde støtte til: 1. økonomisk trængende sygeplejersker. 2. sygeplejersker til ferie-, studie- eller rekreationsophold. 3. videreuddannelse. Find fondens fulde formål og ansøgningsskema på [dsr.dk/legater](http://dsr.dk/legater). Ansøgningsperiode: 18. oktober - 7. november 2022. Medlemmer, der ikke har modtaget midler fra DSR's fonde inden for de sidste 2 år, opfordres til at søge. Alle ansøgere modtager svar ca. 3 uger efter ansøgningsfristens udløb.

**Hent hjælp til karrieren**

Savner du inspiration til karrieremuligheder, hjælp til jobsøgningen eller gode ideer til kompetenceudvikling?

Læs mere på [www.dsr.dk/karriere](http://www.dsr.dk/karriere)



# ANNONCE FOR BOEHRINGER INGELHEIM

# JEG SPECIALISERER MIG SMALT

Fortalt til **LAURA ELISABETH LIND**  
Foto **CLAUS BECH**



**BETTINA KØLLN** 48 år  
**Nyt job:** November 2021, Hovedpineambulatoriet under Neurologisk Afdeling på Slagelse Sygehus, hvor hun hjælper mennesker med forskellige hovedpinetyper, f.eks. spændingshovedpine og kronisk migræne.

**Kom fra:** 2½ år på Neurologisk Sengeafdeling, Sjællands Universitetshospital, Roskilde. Før det bl.a. hjemmesygeplejerske i Lejre Kommune og Neurologisk Ambulatorium, Bispebjerg Hospital.

spændende at være med til at opbygge noget fra bunden i tæt samarbejde med neurologen og afdelingssygeplejersken. Vi har udviklet procedurer og vejledninger samt håndteret patientinformationer og den slags. Der har været meget fokus på faglig udvikling som kurser og netværksmøder med andre hovedpineplejersker fra hele Danmark. Der er generelt et godt samarbejde på tværs af hovedpinecentre. Det giver en høj faglighed. Det er også nødvendigt, for jeg er eneste hovedpineplejerske i ambulatoriet. Patienterne kommer her til vurdering og behandling. De får medicin og går til kontrol, og jeg snakker med dem om, hvordan de håndterer deres hovedpine på en måde, hvor den ikke får lov til at fylde for meget. De får hjælp til både den farmakologiske og non-

“Jeg har tidligere arbejdet i et ambulatorium, og den type arbejde tiltaler mig meget. Jeg kan godt lide selvstændigheden i det. Så da jeg så den her stilling og hørte om den fra en tidligere kollega, blev jeg virkelig interesseret. Det var endda en ny stilling og et nyt ambulatorium, som jeg skulle være med til at stable på benene. Flexibiliteten i jobbet tiltalte mig også. I samarbejde med neurologen her tilrettelægger jeg min egen dag. Det er også superfedt, at jeg her specialiserer mig mere smalt. På en sengeafdeling har man en bred viden om meget forskelligt. Her ved man meget om et snævert område. Og det var også en af grundene til, at jeg søgte.

Vi har fået patienter fra Dansk Hovedpinecenter i Glostrup. For før havde man ikke et decideret hovedpineambulatorium i Region Sjælland. Det har været

farmakologiske behandling. Kroniske migrænepatienter kan f.eks. få specialiserede behandlinger som injektioner med botox eller månedlige injektioner med antistoffer for at lindre migrænen.

Jeg giver også akupunktur som et smertelindrende tilbud. Det startede jeg med tilbage i 2010 og har løbende uddannet mig inden for det område. Så det er fedt at få i spil her og kunne give vores patienter det tilbud. Jeg har stadig arbejde hver fjerde weekend på Neurologisk Sengeafdeling i Roskilde. På den måde vedligeholder jeg de færdigheder, der er knyttet til sengeafdelinger og det nefrologiske speciale.

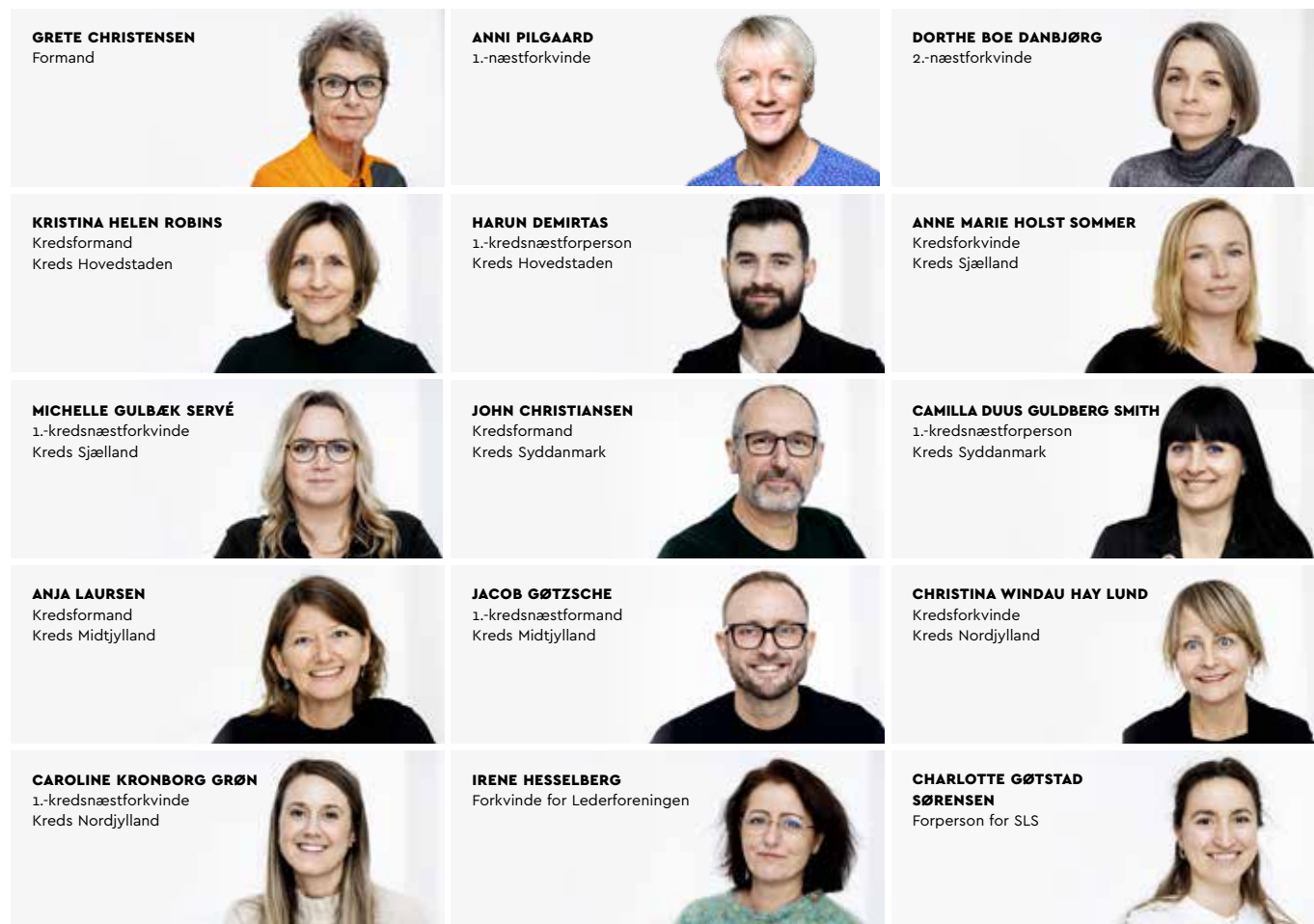
Jeg har aldrig arbejdet syd for Roskilde, men oplever, at her er en anden demografi. Der er lange afstande til sygehuse og andre økonomiske og menneskelige ressourcer. Uligheden i sundhed er tydelig. Mange er ikke blevet ordentligt udredt, så det er dejligt at være med til at hjælpe dem og give et løft på sundhedsområdet. Jeg trives godt her. Inden for sygeplejefaget kan man godt nogle gange gå på arbejde med ondt i maven, fordi sundhedsvæsenet er meget presset. Det gør jeg ikke her. Jeg går glad på arbejde og glad hjem.” ☺

## SAVNER DU INSPIRATION TIL KARRIEREN?

Hent råd og vejledning om karriere og jobsøgning på [dsr.dk](http://dsr.dk) Som medlem kan du booke tid til personlig sparring om jobsøgning, efter- og videreuddannelse eller karrieremuligheder.

Læs mere på [dsr.dk/job-og-karriere](http://dsr.dk/job-og-karriere)

# DANSK SYGEPLEJERÅDS HOVEDBESTYRELSE



## DANSK SYGEPLEJERÅD CENTRALT

Sankt Annæ Plads 30  
1250 København K  
Telefon: 3315 1555  
Fax: 3315 2455  
www.dsr.dk  
dsr@dsr.dk

**Åbnings- og telefontider**  
Man - tors 9.00 - 16.00  
Fre 9.00 - 15.00

**Lederforeningen  
Dansk Sygeplejeråd**  
Sekretariatschef  
Jonna Søegaard  
Sankt Annæ Plads 30  
1250 København K  
Telefon: 4695 3900  
www.dsr.dk/lederforeningen  
lederforeningen@dsr.dk

**Sygeplejestuderendes  
Landssammenslutning**  
Sankt Annæ Plads 30  
1250 København K  
Telefon: 4695 4234  
www.dsr.dk/sls  
sls@dsr.dk

**Sygeplejeetisk Råd**  
Formand  
Anne Bendix Andersen  
Sankt Annæ Plads 30  
1250 København K  
www.sygeplejeetiskraad.dk

## KREDS HOVEDSTADEN

**Kredschef**  
Luisa Gorgone

Frederiksborggade 15, 4.  
1360 København K  
Telefon: 7021 1662  
Fax: 7021 1663  
www.dsr.dk/hovedstaden  
hovedstaden@dsr.dk

**Åbnings- og telefontider**  
Man, tirs, tors, fre  
9.00 - 14.00  
Ons 13.00 - 16.00

**Lokalkontor**  
Storegade 38  
3700 Rønne  
Telefon: 7021 1662  
Fax: 5695 3812

**Åbningstid**  
Man 12.00 - 15.00  
Tirs 9.00 - 12.00  
Tors 12.00 - 16.00  
Se også dsr.dk/bornholm

Hjemmesiden indeholder  
individuelle kontaktoplysninger på kredsens  
medarbejdere og for-  
mandskab.

## KREDS SJÆLLAND

**Kredschef**  
Mads Hyldegaard

Møllevej 15  
4140 Borup  
Telefon: 7021 1664  
Fax: 7021 1665  
www.dsr.dk/sjaelland  
sjælland@dsr.dk

**Åbnings- og telefontider**  
Telefontid  
Man, ons 9.00 - 14.00  
Tirs, tors 13.00 - 16.00  
Fre 9.00 - 13.00

**Fremmøde**  
Man, tirs, ons 8.30 - 15.30  
Tors 12.00 - 16.00  
Fre 9.00 - 13.00

## KREDS SYDDANMARK

**Kredschef**  
Puk-Maria Holmgaard

Vejlevej 121, 2.  
7000 Fredericia  
Telefon: 7021 1668  
www.dsr.dk/syddanmark  
syddanmark@dsr.dk

**Telefontider**  
Man, tirs, ons, fre  
8.30 - 13.00  
Tors 13.00 - 16.00

## KREDS MIDTJYLLAND

**Kredschef**  
Lotte Niebur

Marienlystvej 14, Virklund  
8600 Silkeborg  
Telefon: 4695 4600  
www.dsr.dk/midtjylland  
midtjylland@dsr.dk

**Telefontider**  
Man, tirs, tors  
10.00 - 15.00  
Ons 13.00 - 15.00  
Fre 10.00 - 12.30

**Lokale kontorer**  
Stationsvej 8a  
7500 Holstebro  
Åbent efter forudgående  
aftale.

EcoPark  
Bautavej 1A  
8210 Aarhus V  
Åbent efter forudgående  
aftale.

## KREDS NORDJYLLAND

**Kredschef**  
Anne Pors Eriksen

Sofiendalsvej 3  
9200 Aalborg SV  
Telefon: 4695 4850  
Fax: 9634 1426  
www.dsr.dk/nordjylland  
nordjylland@dsr.dk

**Kontorets åbningstider**  
Man - ons 9.00 - 12.00  
og 13.00 - 15.00  
Tors 13.00 - 15.00  
Fre 09.00 - 12.00



**ANNONCE FOR  
BOEHRINGER  
INGELHEIM**